

## มาตรการการจัดเก็บภาษีที่เกี่ยวข้องกับสกุลเงินดิจิทัล (Cryptocurrency)

นาย เกรียงไกร โภคานุกรม

เอกัตศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต  
สาขาวิชากฎหมายเศรษฐกิจ  
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย  
ปีการศึกษา 2560

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของเอกัตศึกษาที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)  
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของเอกัตศึกษาที่ส่งผ่านทางคณะที่สังกัด

The abstract and full text of individual study in Chulalongkorn University Intellectual Repository(CUIR)  
are the individual study authors' files submitted through the faculty.

หัวข้อเอกัตศึกษา	มาตรการการจัดเก็บภาษีที่เกี่ยวข้องกับสกุลเงินดิจิทัล (Cryptocurrency)
โดย	นาย เกรียงไกร โภคานุกรม
รหัสประจำตัว	598 61550 34
หลักสูตร	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายเศรษฐกิจ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
หมวดวิชา	หมวดวิชาภาษาอักษร
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร.วุฒิพงษ์ ศิริจันทร์านนท์
ปีการศึกษา	2560

---

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้เอกัตศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายเศรษฐกิจ

ลงชื่อ.....อาจารย์ที่ปรึกษา  
(อาจารย์ ดร.วุฒิพงษ์ ศิริจันทร์านนท์)

## บทคัดย่อ

เอกัตศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหามาตรการการจัดเก็บภาษีที่เกี่ยวข้องกับสกุลเงินดิจิทัลในประเทศไทย ด้วยวิธีการศึกษาและวิจัยเชิงคุณภาพโดยการศึกษารวบรวมเอกสารทั้งแบบปฐมภูมิและทุติยภูมิ เกี่ยวกับต้นกำเนิดและความเป็นมาของเงินดิจิทัล ลักษณะธุรกรรมการใช้สกุลเงินดิจิทัลต่าง ๆ มาตรการในการจัดเก็บภาษีที่เกี่ยวข้องกับเงินดิจิทัลทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ รวมทั้งปัญหา ข้อจำกัดต่าง ๆ แล้วจึงนำข้อมูลที่ได้ศึกษารวบรวมมาวิเคราะห์และสังเคราะห์โดยการเปรียบเทียบระหว่างมาตรการการจัดเก็บภาษีในประเทศไทยและต่างประเทศ เพื่อหาแนวทางในการกำหนดมาตรการทางภาษีที่ชัดเจนและสามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาพบว่า นวัตกรรมทางการเงินได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องทำให้หลายประเทศเกิดการตื่นตัวในวงกว้างต่อการกำหนดมาตรการทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับเงินดิจิทัล ด้วยรูปแบบและลักษณะเฉพาะตัวของเงินดิจิทัลทำให้กระบวนการทำธุรกรรมที่ใช้เงินดิจิทัลมีความแตกต่างไปจากการทำธุรกรรมในอดีต การทำธุรกรรมที่เกิดขึ้นจะเป็นการทำธุรกรรมระหว่างผู้ใช้งานด้วยกันหรือที่เรียกว่า peer to peer จึงเป็นแบบอิสระโดยที่ไม่ต้องอาศัยตัวกลางทางการเงิน และยังทำให้ผู้ใช้งานได้รับรางวัลจากการตรวจสอบและยืนยันรายการเป็นเงินดิจิทัลอีกด้วย

โดยเมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2561 ประเทศไทยได้มีการประกาศใช้พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 19) พ.ศ. 2561 ซึ่งจะมีผลตั้งแต่วันที่ 14 พฤษภาคม 2561 ซึ่งเป็นกฎหมายในการกำกับดูแลและควบคุมการประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ดิจิทัล ซึ่งมีสาระสำคัญ คือการกำหนดนิยามของคำว่าสินทรัพย์ดิจิทัล คริปโทเคอร์เรนซี และโทเคนดิจิทัล รวมถึงมีการกำหนดส่วนเพิ่มประเภทย่อยของเงินได้พึงประเมินมาตรา 40 (4) แห่งประมวลรัษฎากรและกำหนดให้มีการจัดเก็บภาษีในอัตราร้อยละ 15 โดยวิธีการหัก ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 50 (2) แห่งประมวลรัษฎากร และต้องนำไปรวมคำนวณเงินได้สุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

จากผลการศึกษาจากการศึกษาเปรียบเทียบมาตรการการจัดเก็บภาษีที่เกี่ยวข้องกับเงินดิจิทัลของประเทศญี่ปุ่นและประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่าทั้งสองประเทศมีมุมมองต่อเงินดิจิทัลที่คล้ายกัน กล่าวคือ การตีความว่าเงินดิจิทัลเป็นประเภทหนึ่งของสินทรัพย์ มิใช่เงินตราและมีการจัดเก็บภาษีจากมูลค่าส่วนเกิน (Capital gain) โดยมีความแตกต่างในสาระสำคัญ 3 ประการ คือ (1) ฐานภาษีในส่วนของหลักการการคิดต้นทุนของเงินดิจิทัล (2) การใช้ประโยชน์จากการหักกลบระหว่างกำไรและขาดทุน (3) ภาษีมูลค่าเพิ่ม ทั้งนี้ผู้เขียนได้เสนอแนะให้มีการมีการออกระเบียบหรือมาตรการรวมถึงแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนในการจัดเก็บภาษีที่เกี่ยวข้องกับเงินดิจิทัล โดยควรพิจารณาถึงข้อดีและข้อเสียของการทำแนวทางต่าง ๆ มาปรับใช้ การลงทุนในระบบการจัดเก็บข้อมูลเพื่อให้ได้รับมาซึ่งข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือในระดับสูงในการจัดเก็บภาษี ตลอดจนแนวทางปฏิบัติในเรื่องของภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งจะส่งผลดีต่อการพัฒนาประเทศต่อไป

## กิตติกรรมประกาศ

เอกัตศึกษาระดับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความอนุเคราะห์และความเมตตาเป็นอย่างสูงจากท่านอาจารย์ดร.วุฒิพงษ์ ศิริจันทร์านนท์ ที่ได้กรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และสละเวลาอันมีค่าในการให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ตลอดการทำเอกัตศึกษา ตั้งแต่การศึกษาค้นคว้า การเขียนงานวิจัย ตรวจสอบ และแก้ไขข้อบกพร่อง จนทำให้เอกัตศึกษาระดับนี้มีความสมบูรณ์ ผู้เขียนขอกราบพระคุณท่านอาจารย์ และคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ทางด้านกฎหมาย และทางด้านต่าง ๆ จนทำให้ผู้เขียนสามารถนำมาใช้ในการทำเอกัตศึกษาระดับนี้ให้สำเร็จสมบูรณ์มาได้มา ณ ที่นี้ ด้วยความเคารพเป็นอย่างสูง

นอกจากนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และผู้บังคับบัญชา ตลอดจนขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ประจำหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายเศรษฐกิจ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รวมถึงญาติพี่น้อง และเพื่อน ๆ ทุกคนซึ่งคอยให้กำลังใจ คำแนะนำ คำปรึกษา ความช่วยเหลือ และสนับสนุนผู้เขียนในทุก ๆ ทางเป็นอย่างดีมาโดยตลอด

สุดท้ายนี้ ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกัตศึกษาระดับนี้จะประโยชน์แก่ผู้สนใจหรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไม่มากนักน้อย และหากมีข้อบกพร่องประการใด ผู้เขียนต้องขออภัยมา ณ โอกาสนี้ด้วย

เกรียงไกร โภคานุกรม

## สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
<b>บทที่ 1    บทนำ</b>	
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
1.3 สมมติฐานของการศึกษา	4
1.4 ขอบเขตของการศึกษา	4
1.5 วิธีการดำเนินการศึกษา	4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
<b>บทที่ 2    แนวคิดและหลักการของสกุลเงินดิจิทัล (Cryptocurrency)</b>	
2.1 ความเป็นมาของสกุลเงินดิจิทัล	6
2.2.1 บิทคอยน์ (Bitcoin)	7
2.2.2 อีเธอเรียม (Ethereum)	9
2.2.3 ริปเปิล (Ripple)	10
2.2 ลักษณะของธุรกรรมสกุลเงินดิจิทัล	11
2.2.1 การได้มาซึ่งเงินดิจิทัล	11
2.2.2 การเปิดบัญชี	12
2.2.3 การทำธุรกรรมด้วยเงินดิจิทัล	14
<b>บทที่ 3    มาตรการการจำกัดเก็บภาษีที่เกี่ยวข้องกับสกุลเงินดิจิทัล (Cryptocurrency)</b>	
3.1 มาตรการการจำกัดเก็บภาษีที่เกี่ยวข้องกับสกุลเงินดิจิทัลของประเทศไทย	16
3.2 มาตรการการจำกัดเก็บภาษีที่เกี่ยวข้องกับสกุลเงินดิจิทัลของต่างประเทศ	20
3.2.1 มาตรการการจำกัดเก็บภาษีที่เกี่ยวข้องกับสกุลเงินดิจิทัลของประเทศ สหรัฐอเมริกา	20
3.2.2 มาตรการการจำกัดเก็บภาษีที่เกี่ยวข้องกับสกุลเงินดิจิทัลของประเทศญี่ปุ่น	23
3.3 การเปรียบเทียบมาตรการการจำกัดเก็บภาษีที่เกี่ยวข้องกับสกุลเงินดิจิทัลของ ประเทศไทยและต่างประเทศ	27

<b>บทที่ 4</b>	<b>แนวทางการจัดเก็บภาษีจากธุรกรรมการค้าสินทรัพย์ดิจิทัลในประเทศไทย</b>	
4.1	ความท้าทายในการสร้างหรือนำหลักเกณฑ์ในการจัดเก็บภาษีจากธุรกรรมการค้าสินทรัพย์ดิจิทัลในประเทศไทย	31
4.1.1	ความท้าทายในการจัดเก็บภาษี	31
4.1.2	ความไม่เป็นธรรมในการจัดเก็บภาษี	35
4.2	แนวทางการจัดเก็บภาษีจากธุรกรรมการค้าสินทรัพย์ดิจิทัลในประเทศไทย	36
4.2.1	ด้านนโยบายภาษี	37
4.2.2	ด้านกฎหมายภาษี	39
<b>บทที่ 5</b>	<b>บทสรุปและข้อเสนอแนะ</b>	
5.1	บทสรุป	42
5.2	ข้อเสนอแนะ	43
บรรณานุกรม		45
ภาคผนวก		48

## บทที่ 1

### บทนำ

#### 1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ในปัจจุบันตลาดทุนได้พัฒนาอย่างรวดเร็ว มีการคิดค้นและพัฒนาเทคโนโลยีขั้นสูง เพื่อเพิ่มความสะดวกและรวดเร็วในการทำธุรกรรมทางการเงินจนส่งผลให้เกิดเป็นนวัตกรรมการเงินรูปแบบใหม่ คือ การใช้สกุลเงินดิจิทัลหรือ Cryptocurrency ซึ่งมูลค่าราคาตลาดของ Cryptocurrency สูงถึง 350 พันล้านดอลลาร์<sup>1</sup> (ประมาณ 11.02 ล้านล้านบาท<sup>2</sup>) หรือประมาณครึ่งหนึ่งของ market capitalization ของตลาดทุน SET50 จะเห็นได้ว่าในอนาคต Cryptocurrency จะเข้ามามีบทบาทเป็นอย่างมากและจะทำหน้าที่แทนสกุลเงินตราที่ใช้ในปัจจุบัน

สำหรับสกุลเงินดิจิทัล (Cryptocurrency) กลายเป็นกระแสที่ถูกพูดถึงมากขึ้นเรื่อยๆ เนื่องจากในช่วง 4-5 ปีที่ผ่านมาเริ่มได้รับความนิยมแพร่หลาย โดยเฉพาะบิตคอยน์ (Bitcoin) ซึ่งเป็นสกุลเงินดิจิทัลที่ได้รับความนิยมสูงสุด และมีแนวโน้มที่จะเป็นแนวทางใหม่ในการทำธุรกรรม การชำระสินค้าและบริการ ซึ่งจะมาแทนที่ธนบัตรที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน ประกอบกับเทคโนโลยี Blockchain<sup>3</sup> ที่สามารถเชื่อมต่อข้อมูลเข้ากับอินเทอร์เน็ตได้อย่างปลอดภัย และผู้คนสามารถเข้าไปทำให้ข้อมูลของตนเองเป็นปัจจุบันในเครือข่ายโดยไม่จำเป็นต้องมีคนกลาง ด้วยความสะดวกสบายและความปลอดภัยในระดับสูง จึงทำให้ระบบสกุลเงินดิจิทัลจะถูกนำมาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับระบบการซื้อขายในโลกแห่งความเป็นจริงมากขึ้น<sup>4</sup>

การใช้สกุลเงินดิจิทัล (Cryptocurrency) สามารถทำได้ในรูปแบบของการนำมาซื้อขาย แลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ โอนให้กัน ตลอดจนถึงถือครองไว้เพื่อทำการเก็งกำไรจากผลต่างของราคา เช่นเดียวกับลักษณะของสินทรัพย์ที่มีราคาตลาด เช่น หุ้น ทองคำ หรือน้ำมัน รวมทั้งยังสามารถนำมาแลกเปลี่ยนเป็นเงินตราสกุลเงินจริงที่ใช้อยู่ในระบบเศรษฐกิจได้อีกด้วย จึงทำให้สกุลเงินดิจิทัล (Cryptocurrency) มีลักษณะเป็นเงินเสมือน (Virtual currency) ที่ไม่ต้องมีสินทรัพย์เป็นทุนสำรอง เนื่องจากมูลค่าของสกุลเงินดิจิทัล (Cryptocurrency) นั้นขึ้นอยู่กับความเชื่อมั่นและข้อตกลงของผู้ใช้ในตลาด ทำให้เกิดความเสี่ยงและความน่าเชื่อถือในค่าของสกุลเงินนี้ โดยอุปสงค์และ

<sup>1</sup> เว็บไซต์ [www.coinmarketcap.com/](http://www.coinmarketcap.com/) เข้าเยี่ยมชม ณ วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2561

<sup>2</sup> อัตราแลกเปลี่ยนธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 30 เมษายน 2561 (1 บาท = 31.4789 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา)

<sup>3</sup> Blockchain หมายถึง เทคโนโลยีในการเก็บข้อมูลรูปแบบหนึ่งที่ทำให้ข้อมูลของทุกคนสามารถส่งถึงกันได้ โดยทุกคนสามารถเข้าถึงและทราบว่าใครเป็นเจ้าของและมีสิทธิในข้อมูลนั้นจริง

<sup>4</sup> อธิณชัย วีรเดชภูรินทร์, 'สกุลเงินดิจิทัล' มูลค่าแท้จริงอยู่ที่ความเชื่อมั่น [ออนไลน์], 24 มกราคม 2561. แหล่งที่มา <https://themomentum.co/cryptocurrency-bitcoin-feature/>

อุปทานในตลาดนั้นจะเป็นตัวกำหนดมูลค่าดังกล่าว ส่งผลให้เกิดความผันผวนในค่าของสกุลเงินดิจิทัล และเป็นแรงจูงใจให้นำไปใช้ในการเก็งกำไรจากการแลกเปลี่ยนค่าเงินได้

อีกหนึ่งสาเหตุที่ทำให้การใช้สกุลเงินดิจิทัล (Cryptocurrency) เป็นที่ยอมรับในวงกว้างและมีความน่าเชื่อถือเป็นอย่างมาก คือ เทคโนโลยี Blockchain เทคโนโลยีดังกล่าวนำมาซึ่งความปลอดภัย น่าเชื่อถือ โดยไม่ต้องอาศัยคนกลาง ดังนั้นธุรกรรมออนไลน์ใดๆ ก็จะสามารถทำได้อย่างสะดวกมากขึ้น ประหยัดขึ้น และรวดเร็วขึ้น หลักการทำงานของ Blockchain คือ การเก็บข้อมูลรูปแบบหนึ่งซึ่งทำให้ข้อมูลรายการดิจิทัลของแต่ละคนสามารถส่งไปยังทุกคนได้ เป็นเสมือนห่วงโซ่ (Chain) ที่ทำให้บล็อก (Block) ของข้อมูลเชื่อมต่อไปยังทุกคน โดยที่แต่ละคนสามารถทราบได้ว่าผู้ใดเป็นเจ้าของและมีสิทธิในข้อมูลนั้นจริง เมื่อบล็อกของข้อมูลได้ถูกบันทึกไว้ใน Blockchain เสร็จสิ้น จะไม่สามารถเข้าไปแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงข้อมูลได้ เนื่องจากหากผู้ใดต้องการจะเพิ่มหรือแก้ไขข้อมูล คนในเครือข่ายที่เหลือซึ่งล้วนแต่มีสำเนาของบล็อกเชน สามารถตรวจสอบ โดยการประมวลผลทางคณิตศาสตร์ขั้นสูง เพื่อทดสอบรายการธุรกรรมโดยรายการธุรกรรมใหม่นี้ จะได้รับอนุญาตต่อเมื่อบุคคลในเครือข่ายส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าถูกต้อง Blockchain จึงเป็นเทคโนโลยีที่ให้ความเชื่อมั่นในด้านความปลอดภัยและความน่าเชื่อถือเป็นอย่างมาก ทำให้การนำเทคโนโลยี Blockchain มาประยุกต์ใช้กับสกุลเงินดิจิทัล (Cryptocurrency) นั้นเกิดความนิยมอย่างรวดเร็ว<sup>5</sup>

โดยที่ผ่านมามีการใช้สกุลเงินดิจิทัล (Cryptocurrency) เป็นที่ยอมรับมากขึ้นในต่างประเทศ เช่น ประเทศญี่ปุ่น ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยจากผลสำรวจโดยสถาบัน Digital Currency Council ในสหรัฐ ได้ทำการสำรวจในปี 2560 พบว่ามีชาวอเมริกันจำนวนเพียงร้อยละ 2.3 เท่านั้นให้ความเชื่อถือในการใช้งานบิตคอยน์ในการโอนเงินไปต่างประเทศ เมื่อพิจารณาจากตัวเลขประชากร 318 ล้านคนแล้ว จะเห็นได้ว่ามีผู้ใช้บิตคอยน์ถึงกว่า 7 ล้านคน<sup>6</sup> ในประเทศญี่ปุ่น ช่วงปลายปี 2560 จากการตรวจสอบข้อมูลพบว่าสกุลเงินดิจิทัล (Cryptocurrency) ประเทศญี่ปุ่นมีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 56.25 ของส่วนแบ่งตลาดบิตคอยน์โลกซึ่งมากกว่าสหรัฐอเมริกา 2 เท่าและมีมูลค่าถึง 12 ล้านล้านเยน (ประมาณ 3.46 ล้านล้านบาท<sup>7</sup>) ญี่ปุ่นจึงถือได้ว่าเป็นตลาดสกุลเงินดิจิทัลที่ใหญ่ที่สุดในโลก<sup>8</sup>

<sup>5</sup> ภาสกร ไทลสกุล, Bitcoin: Digital Currency สกุลเงินพลิกโลก [ออนไลน์], 11 ธันวาคม 2556. แหล่งที่มา <https://tednet.wordpress.com/2016/07/02/bitcoin-digital-currency-สกุลเงินพลิกโลก/>

<sup>6</sup> Yessi Bello, Only 2.3% of Americans in survey trust Bitcoin Transfer Overseas [Online], 14 January 2018. Available from <https://www.coindesk.com/only-2-3-of-americans-in-survey-trust-bitcoin-transfers-overseas/>

<sup>7</sup> อัตราแลกเปลี่ยนธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 30 เมษายน 2561 (100 บาท = 28.8406 เยน)

<sup>8</sup> ไพฑูรย์ ไพรรอ, ทำไมแนวโน้มในระยะกลางของราคา Bitcoin จึงขึ้นอยู่กับญี่ปุ่นและเกาหลีใต้ [ออนไลน์], 6 ตุลาคม 2560. แหล่งที่มา <https://www.gawao.com/แนวโน้ม-bitcoin/>



สำหรับการใช้สกุลเงินดิจิทัล (Cryptocurrency) ในประเทศไทยนั้น ธนาคารแห่งประเทศไทยได้มีการออกเตือนประชาชนที่สนใจใช้สกุลเงินดิจิทัล (Cryptocurrency) ในการซื้อขายแลกเปลี่ยนกับสินค้าหรือบริการต่างๆ ให้ระมัดระวัง ศึกษาข้อมูล และทำความเข้าใจก่อน เนื่องจากสกุลเงินดิจิทัล (Cryptocurrency) ไม่ถือเป็นเงินที่ใช้ชำระหนี้ได้ตามกฎหมายไทย การชำระหนี้ด้วยสกุลเงินดิจิทัล (Cryptocurrency) จึงอาจถูกปฏิเสธจากร้านค้าได้ และมูลค่ามีความผันผวนสูงตามความต้องการของกลุ่มผู้ใช้งาน และอาจถูกลักลอบโจรกรรมข้อมูลจากคอมพิวเตอร์ได้<sup>9</sup>

จึงเห็นได้ว่าในปัจจุบันนวัตกรรมการเงินได้เปลี่ยนรูปแบบไปและเริ่มเป็นที่นิยมมากขึ้น ทำให้หลายประเทศจึงให้ความสนใจและทำการศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงระบบการจดทะเบียนภาษี อาทิ การออกกฎหมายควบคุมจัดการและบริหารภาษี Cryptocurrency สำหรับประเทศไทยนั้น แม้ในปัจจุบันมีการออกกฎหมายและมาตรการทางภาษีในเรื่องดังกล่าว แต่ยังมีปัญหาในการบังคับใช้ในสาระสำคัญ เช่น วิธีการคิดต้นทุน หลักการหักกลบกันของกำไรและขาดทุน ระบบการจดทะเบียนข้อมูล และจุดที่เกิดความรับผิดทางภาษี ทำให้นักลงทุนไม่สามารถยื่นเสียภาษีได้อย่างถูกต้อง ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพภาษีและการบริหารภาษีที่ดี

ดังนั้น จึงเป็นที่มาในการจัดทำเอกัตศึกษาฉบับนี้ โดยศึกษาและวิเคราะห์ถึงปัญหาผลกระทบ และวิธีการจดทะเบียนภาษี เพื่อหามาตรการรองรับที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพต่อการใช้สกุลเงินดิจิทัล (Cryptocurrency) ในประเทศไทยต่อไป

## 1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1) เพื่อศึกษา วิเคราะห์และเปรียบเทียบมาตรการในการจดทะเบียนภาษีที่เกี่ยวข้องกับรายการสกุลเงินดิจิทัล (Cryptocurrency) ในต่างประเทศและแนวทางในการจดทะเบียนภาษีของไทยในปัจจุบันตามประมวลรัษฎากร
- 2) เพื่อศึกษาความเป็นมา และรูปแบบวิธีการใช้สกุลเงินดิจิทัล (Cryptocurrency) รวมถึงศึกษาปัญหา ผลกระทบจากลักษณะการใช้สกุลเงินดิจิทัล
- 3) เพื่อศึกษาหาช่องว่างของภาษีอากรไทยและหาแนวทางในการจดทะเบียนภาษีที่เกี่ยวข้องกับรายการสกุลเงินดิจิทัลเพื่อให้เหมาะสมกับการพัฒนาของตลาดทุนในปัจจุบัน

<sup>9</sup> ทีมข่าวเศรษฐกิจ, ธปท.เตือนระวังเงินบิทคอยน์ ชี้ไร้กฎหมายคุ้มครอง-รองรับมีสิทธิ์สูญเองง่ายๆ [ออนไลน์], 25 มกราคม 2558. แหล่งที่มา <http://www.thairath.co.th/content/410838>

4) เพื่อวิเคราะห์หามาตรการการจำกัดเก็บภาษีเพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย และมาตรการในการจัดเก็บภาษีที่เกี่ยวข้องกับรายการสกุลเงินดิจิทัลที่เหมาะสม และสอดคล้องกับ รูปแบบของตลาดทุนที่เปลี่ยนแปลงไป

### 1.3 สมมติฐานของการศึกษา

ในปัจจุบันมาตรการทางภาษีเพื่อจัดเก็บภาษีเงินได้ที่เกิดขึ้นจากการใช้สกุลเงินดิจิทัล ยังมีข้อกำหนดในการบังคับใช้ไม่ชัดเจนในสาระสำคัญบางประการ จึงควรเสนอให้มีการกำหนด แนวทางปฏิบัติในการจัดเก็บภาษีเงินได้อย่างชัดเจน เพื่อให้สามารถใช้บังคับมาตรการทางภาษีได้ อย่างตรงตามวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพ

### 1.4 ขอบเขตของการศึกษา

- 1) ศึกษาารูปแบบและหลักการทำงานของสกุลเงินดิจิทัล (Cryptocurrency) รวมถึง ประโยชน์และข้อจำกัดในการใช้สกุลเงินดังกล่าว
- 2) ศึกษาแนวทางในการจัดเก็บภาษีสำหรับเงินได้ที่เกิดขึ้นจากการใช้สกุลเงินดิจิทัลใน ประเทศไทย
- 3) ศึกษาเกี่ยวกับมาตรการทางภาษีเพื่อจัดเก็บภาษีสำหรับเงินได้ที่เกิดขึ้นจากการใช้ สกุลเงินดิจิทัลในต่างประเทศ ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศญี่ปุ่น
- 4) วิเคราะห์เปรียบเทียบ และหาความเหมือน ความแตกต่างของหลักการจัดเก็บภาษี สำหรับเงินได้ที่เกิดขึ้นจากการใช้สกุลเงินดิจิทัล รวมถึงศึกษาข้อดี และข้อเสียของมาตรการดังกล่าว และนำมาใช้เป็นแนวคิดในการกำหนดหลักการจัดเก็บภาษีสำหรับเงินได้ที่เกิดจากการใช้สกุลเงิน ดิจิทัลให้เหมาะสมต่อไป

### 1.5 วิธีการดำเนินการศึกษา

การดำเนินการวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการศึกษาวิจัยทางเอกสาร (Documentary Research) โดยการรวบรวมข้อมูล ค้นคว้าจากกฎหมาย บทความ วิทยานิพนธ์ กฎหมายการจัดเก็บภาษีที่เกี่ยวข้องกับสกุลเงินดิจิทัล หลักกฎหมายภาษีอากร ภาระภาษี ฐานภาษี ประเภทภาษี การบรรเทาภาระภาษี และรายงานผลการวิจัยต่างๆ รวมทั้งความเห็น ของผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายว่าด้วยภาษีอากรและกฎหมายอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการทำความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่จะศึกษาและนำมารวบรวมเรียบเรียงไว้อย่าง เป็นระบบ พร้อมทั้งเสนอแนวทางและข้อเสนอแนะการแก้ไขปัญหา

## 1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ทำให้ทราบถึงแนวคิด หลักการ ในการจัดเก็บภาษีที่เกี่ยวข้องกับรายการสกุลเงินดิจิทัล (Cryptocurrency)
- 2) ทำให้ทราบถึงเนื้อหาและหลักการที่สำคัญของกฎหมายภาษีที่เกี่ยวข้องกับรายการสกุลเงินดิจิทัลของประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศญี่ปุ่น และแนวทางในการจัดเก็บภาษีของไทยในปัจจุบันตามประมวลรัษฎากร
- 3) ทำให้ทราบถึงช่องว่างของภาษีอากรไทยและหาแนวทางในการจัดเก็บภาษีที่เกี่ยวข้องกับรายการสกุลเงินดิจิทัลเพื่อให้เหมาะสมกับการพัฒนาของตลาดทุนในปัจจุบัน
- 4) เพื่อนำเสนอข้อคิดเห็นจากการศึกษาและวิเคราะห์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องในเรื่องที่วิจัยนี้ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาในการกำหนดนโยบายและมาตรการในการจัดเก็บภาษีที่เกี่ยวข้องกับรายการสกุลเงินดิจิทัลเพิ่มเติมต่อไป

## บทที่ 2

### แนวคิดและหลักการของสกุลเงินดิจิทัล (Cryptocurrency)

เงินดิจิทัลนั้นมีความแตกต่างจากเงินตราที่ใช้ในปัจจุบันหลายประการ ทำให้มาตรการการจัดเก็บภาษีในปัจจุบันไม่ครอบคลุมถึงเงินดิจิทัลเหล่านี้ ซึ่งในบทนี้จะเป็นการศึกษาถึงความความเป็นมา ตลอดจนลักษณะธุรกรรมการใช้สกุลเงินดิจิทัลต่าง ๆ ตามลำดับ ดังนี้

#### 2.1 ความเป็นมาของสกุลเงินดิจิทัล
















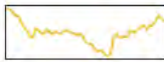



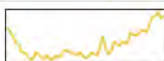
ในปัจจุบันการใช้เงินตรามีข้อจำกัดหลายประการ อาทิ การที่ธุรกรรมทางการเงินต่าง ๆ ที่ต้องมีธนาคารเป็นตัวกลาง ซึ่งถ้าหากธนาคารปิดทำการในวันใดเราก็จะไม่สามารถทำธุรกรรมทางการเงินในวันนั้นได้ ประกอบกับค่าธรรมเนียมธนาคารที่มีแนวโน้มที่สูงมากขึ้น หรือแม้แต่การใช้เงินในชีวิตประจำวันเอง เรายังมีการใช้เงินสดหรือบัตรเครดิตต่าง ๆ เพื่อชำระค่าสินค้าและบริการ จึงทำให้เกิดความเสี่ยงในการพกเงินสดติดตัว จึงเป็นสาเหตุให้เกิดแนวคิดการใช้สกุลเงินดิจิทัลขึ้นในปี ค.ศ. 2009

เงินดิจิทัล คือ เงินเสมือน (Cryptocurrency) เป็นการสร้างเงินดิจิทัลขึ้นมาโดยมีการเข้ารหัสไว้เพื่อเพิ่มความปลอดภัยในการใช้เงินบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและทำให้ยากต่อการปลอมแปลง ซึ่งในปัจจุบันมีอยู่มากกว่า 600 สกุล<sup>10</sup> และถูกนำไปใช้จ่ายในชีวิตประจำวันไม่ว่าจะเป็นการซื้อขายสินค้าหรือชำระค่าบริการ และคาดว่าจะเข้ามาแทนที่การใช้สกุลเงินแบบเดิมในอนาคตข้างหน้า โดยจะเห็นได้ว่าในทวีปยุโรป ทวีปอเมริกาและทวีปเอเชีย ได้มีร้านค้าต่าง ๆ รับชำระค่าสินค้าและบริการโดยใช้สกุลเงินดิจิทัล (Cryptocurrency) มากขึ้น อีกทั้งยังมีการให้บริการตู้ ATM ของธนาคารที่รับการเชื่อมโยงของสกุลเงินดิจิทัลมาแปลงเป็นสกุลเงินของประเทศนั้น ๆ ให้กับผู้ให้บริการ

ตลาดเงินดิจิทัลมีการเติบโตเป็นอย่างมากจะเห็นได้จากสื่อต่าง ๆ อาทิ หนังสือพิมพ์ ตลอดจนบทวิเคราะห์ของเชี่ยวชาญทางด้านเศรษฐศาสตร์และการเงิน ถึงผลกระทบของเงินดิจิทัลที่มีต่อตลาดการเงินโลกนั้นจะมีอยู่สามสกุลเงินหลักและเป็นสกุลเงินดิจิทัลที่มีมูลค่ามากที่สุดสามอันดับแรกในตลาดการเงินในปัจจุบันซึ่งคิดเป็นร้อยละ 68 ของมูลค่าตลาด จากการทำการศึกษา

<sup>10</sup> ภาสกร ไหลสกุล, Bitcoin: Digital Currency สกุลเงินพลิกโลก [ออนไลน์], 11 ธันวาคม 2556. แหล่งที่มา <https://tednet.wordpress.com/2016/07/02/bitcoin-digital-currency-สกุลเงินพลิกโลก/>

พบว่า สกุลเงินดิจิทัลที่มีมูลค่าสูงสุดสามอันดับแรก คือ บิทคอยน์ (Bitcoin) อีเธอเรียม (Ethereum) และริปเปิล (Ripple) ดังตารางรูปภาพดังนี้<sup>11</sup>

#	Name	Market Cap	Price	Volume (24h)	Circulating Supply	Change (24h)	Price Graph (7d)
1	 Bitcoin	\$154,499,767,179	\$9,124.97	\$6,363,830,000	16,931,537 BTC	6.55%	
2	 Ethereum	\$57,124,060,271	\$580.98	\$1,873,450,000	98,324,134 ETH	8.39%	
3	 Ripple	\$27,740,896,040	\$0.709593	\$643,500,000	39,094,094,840 XRP *	1.80%	
4	 Bitcoin Cash	\$18,033,248,762	\$1,058.92	\$473,292,000	17,029,850 BCH	7.31%	
5	 Litecoin	\$9,698,454,555	\$174.04	\$507,389,000	55,724,474 LTC	8.29%	
6	 Cardano	\$5,705,537,070	\$0.220061	\$256,072,000	25,927,070,538 ADA *	15.80%	
7	 NEO	\$4,993,098,500	\$76.82	\$218,814,000	65,000,000 NEO *	9.03%	
8	 Stellar	\$4,927,299,863	\$0.265638	\$105,303,000	18,548,926,974 XLM *	7.75%	
9	 EOS	\$4,597,646,102	\$6.19	\$493,024,000	742,540,288 EOS *	5.61%	
10	 IOTA	\$3,942,235,596	\$1.42	\$72,227,200	2,779,530,283 MIOTA *	3.59%	

### 2.1.1 บิทคอยน์ (Bitcoin)

บิทคอยน์ถูกสร้างขึ้นโดยโปรแกรมเมอร์ชาวญี่ปุ่นที่ใช้นามแฝงว่า Satoshi Nakamoto ในปี ค.ศ. 2009 และได้ปล่อยเข้าไปในระบบอินเทอร์เน็ต โดยใช้โดเมนที่จดเบียนกับบริษัทรับจดทะเบียนแบบไม่แสดงตัวตนที่มีชื่อว่า BitCoin.org ระบบถูกออกแบบให้ทำงานบนเครือข่ายขนาดใหญ่เรียกว่า “bitcoin miners” หรือเรียกสั้น ๆ ว่า “Miners” ระบบจะสร้างบิทคอยน์ขึ้นมาจำนวนหนึ่งซึ่งเปรียบเทียบกับรหัสดิจิทัล และเก็บไว้ในระบบบัญชีออนไลน์ที่เรียกว่า blockchain และระบบยังถูกออกแบบให้บิทคอยน์ค่อย ๆ ขยายตัวอย่างช้า ๆ โดยชักชวนให้คนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารระบบบิทคอยน์ไม่เนอรั่มมากขึ้น บิทคอยน์มีชื่อย่อสกุลเงิน คือ BTC ซึ่งสามารถแบ่งเป็นหลักทศนิยมได้แปดหลัก และจะเป็นหน่วยย่อยที่สุดมีชื่อเรียกว่า Satoshi เป็นชื่อเดียวกันกับผู้สร้างบิทคอยน์ โดย 1 Satoshi จะมีมูลค่าเท่ากับ 0.00000001 บิทคอยน์<sup>12</sup>

<sup>11</sup> เว็บไซต์ [www.coinmarketcap.com/](http://www.coinmarketcap.com/) เข้าเยี่ยมชม ณ วันที่ 20 มีนาคม 2561

<sup>12</sup> นิธิตักดิ์ รักชาติกุล, [Infographic] Bitcoin คืออะไร? แบบเห็นภาพและเข้าใจง่าย ๆ [ออนไลน์], 25 มิถุนายน 2560. แหล่งที่มา <https://siamblockchain.com/2017/06/25/infographic-what-is-bitcoin/>

หลักการการทำงานของบิทคอยน์นั้นเป็นการให้ผู้ใช้บริการเป็นผู้ติดตามและตรวจสอบการทำรายการของบิทคอยน์ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการชำระค่าสินค้าและบริการ หรือแม้กระทั่งการโอนบิทคอยน์หากัน และเพิ่มรายการที่ทำสำเร็จเข้าไปในระบบบัญชี blockchain ซึ่งผู้ติดตามและรับรองรายการเหล่านี้จะได้สิ่งแลกเปลี่ยนเป็นสิทธิพิเศษบางประการ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการได้บิทคอยน์เป็นรางวัลจากการตรวจสอบ โดยในปัจจุบันอัตราการได้รับบิทคอยน์อยู่ในอัตราที่ต่ำมาก ทั้งนี้ในระบบของบิทคอยน์ทั้งหมด ผู้สร้างระบบบิทคอยน์ได้เขียนระบบให้มีจำนวนบิทคอยน์จำกัดที่ 21 ล้านบิทคอยน์และจะไม่มีบิทคอยน์เกิดขึ้นในระบบอีก จำนวนบิทคอยน์ 21 ล้านบิทคอยน์นั้นเกิดจากการประมวลผลทางคณิตศาสตร์ที่ซับซ้อน รวมถึงมีการคำนวณถึงปัจจัยต่าง ๆ เพื่อให้ระบบปล่อยบิทคอยน์ออกมาได้อย่างเหมาะสม ในปัจจุบันมีบิทคอยน์อยู่เพียงร้อยละ 70 ของระบบทั้งหมด ดังนั้นเมื่ออุปทานถูกจำกัดทำให้มูลค่าของบิทคอยน์เพิ่มขึ้น คนทำการแข่งขันกันในการติดตามและตรวจสอบรายการธุรกรรมที่เกิดขึ้นของบิทคอยน์เพื่อทำให้ตนเองได้ครอบครองบิทคอยน์ที่ได้รับเป็นรางวัล การทำรายการเช่นนี้ เรียกว่า การขุดบิทคอยน์<sup>13</sup>

อีกหนึ่งเทคโนโลยีที่สำคัญที่ทำให้บิทคอยน์เป็นสกุลเงินที่น่าเชื่อถือและปลอดภัย คือ blockchain โดยหลักการการทำงานของ blockchain คือ เมื่อนาย A โอนเงินให้นาย B จะเกิดข้อมูลขึ้นมาหนึ่งชุดเรียกว่า บล็อก (Block) และเมื่อนาย B โอนเงินให้นาย C ก็จะมีอีกหนึ่งบล็อก โดยที่บล็อกทั้งสองจะเชื่อมโยงถึงกันจะเชื่อมต่อกันไปเรื่อย ๆ เมื่อมีการโอนต่อไป ซึ่งการที่ข้อมูลเชื่อมกันเป็นลูกโซ่นี้เรียกว่า เซน (Chain) มีข้อดีคือ สามารถตรวจสอบกลับไปยังต้นทางได้ว่าเงินที่โอนมีอยู่จริง และทุก ๆ ครั้งที่มีการทำธุรกรรมเกิดขึ้นจะต้องมีคนมาตรวจสอบย้อนไปถึงต้นทางว่าการทำธุรกรรมการเงินนั้นถูกต้อง ธุรกรรมการเงินนั้นถึงจะเสร็จสมบูรณ์ หลักการการตรวจสอบธุรกรรมการเงินใช้หลักการแข่งขันของคนในระบบกันเอง ซึ่งการแข่งขันจะทำให้เกิดการกระจายอำนาจจากศูนย์กลาง หรือที่เรียกว่า Decentralized ทำให้ไม่มีใครมีอำนาจในการควบคุมระบบได้ ซึ่งแตกต่างจากการทำธุรกรรมทางการเงิน<sup>14</sup> ในปัจจุบันที่มีธนาคารเป็นตัวกลางหรือเป็นการรวมอำนาจไว้ที่คน ๆ เดียว คือ รัฐบาล ระบบการกระจายอำนาจจากศูนย์กลางนี้เป็นหลักการสำคัญที่ทำให้ระบบมีความปลอดภัย การตรวจสอบในแต่ละธุรกรรมนั้นมีกระบวนการขั้นตอนที่ไม่สามารถทำได้ง่าย เพราะจะต้องทำการปลดรหัสของธุรกรรมนั้น ๆ ก่อน ซึ่งจะเป็นการหารหัสโดยการสุ่มไปเรื่อย ๆ และรหัสนั้นมีความซับซ้อนเป็นอย่างมาก เพราะฉะนั้นในการที่จะช่วยลดเวลาหารหัสได้ คือต้องมีเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นจำนวนมาก หรือมีคอมพิวเตอร์ที่มีคุณสมบัติที่ดีมากในการหารหัส จึงจะช่วยลดระยะเวลาในการตรวจสอบข้อมูลได้

<sup>13</sup> นิธิต์ รักชาติกุล, [Infographic] Bitcoin คืออะไร? แบบเห็นภาพและเข้าใจง่าย [ออนไลน์], 25 มิถุนายน 2560. แหล่งที่มา <https://siamblockchain.com/2017/06/25/infographic-what-is-bitcoin/>

<sup>14</sup> ลงทุนแมน, ลงทุนแมน 1.0, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ: ซีอีโอเคชั่น, 2559), หน้า 6-9

### 2.1.2 อีเธอเรียม (Ethereum)

อีเธอเรียมเป็นสกุลเงินดิจิทัลที่ถูกพัฒนาขึ้นมาหลังจากบิทคอยน์ คิดค้นโดย Vitalik Buterin ชาวรัสเซีย โดย Vitalik เป็นหนึ่งในทีมผู้ร่วมพัฒนาบิทคอยน์มาก่อน แต่ได้สังเกตเห็นถึงข้อจำกัดของบิทคอยน์ เลยแยกตัวออกมาพัฒนาเงินดิจิทัลในรูปแบบใหม่ในปี ค.ศ. 2013 และใช้ชื่อว่า อีเธอเรียม (Ethereum) ต่อมาในปี ค.ศ. 2015 อีเธอเรียมได้ถูกแนะนำให้ประชาชนรู้จักและนำมาอยู่ในตลาดสกุลเงินดิจิทัลเช่นเดียวกันกับบิทคอยน์ อีเธอเรียมมีชื่อย่อสกุลเงิน คือ ETH<sup>15</sup>

อีเธอเรียมนอกจากจะเป็นสกุลเงินดิจิทัลแล้ว ยังมีความสามารถอีกอย่างที่เรียกว่า สมาร์ทคอนแทรคต์ (Smart Contracts) ที่เป็นความสามารถพิเศษเพิ่มขึ้นจากบิทคอยน์อีกด้วย หลักการของสมาร์ทคอนแทรคต์ คือ สัญญาอิเล็กทรอนิกส์ โดยนำเอาข้อกำหนดหรือสัญญาทางธุรกิจมาเขียนให้อยู่ในรูปแบบของภาษาคอมพิวเตอร์และรันในระบบโดยให้โปรแกรมทำงานอัตโนมัติ ข้อดีของการทำสัญญาอิเล็กทรอนิกส์นี้คือ ช่วยลดความเสี่ยง ความผิดพลาดในขั้นตอนต่าง ๆ ของการทำธุรกรรม และช่วยเพิ่มความโปร่งใสให้กับการทำธุรกรรมด้วย

ตัวอย่างธุรกรรมในปัจจุบันที่มีการใช้อีเธอเรียม เช่น การซื้อขายของออนไลน์ โดยการซื้อขายของออนไลน์ปกติ นั้น ผู้ซื้อจำเป็นต้องโอนเงินไปยังบัญชีผู้ขายก่อน ผู้ขายจึงจะส่งของให้ลูกค้า รูปแบบการซื้อขายเช่นนี้ ผู้ซื้อหรือลูกค้าจะเป็นผู้แบกรับความเสี่ยงทั้งหมด เพราะโอนเงินไปให้กับผู้ขายแล้ว และผู้ซื้ออาจถูกโกงจากการไม่ส่งของให้ หรือถูกเลื่อนการส่งของไปได้ ทำให้ในการซื้อขายของออนไลน์ ผู้ซื้อต้องดูถึงคุณสมบัติของผู้ขายด้วย ต้องพิจารณาถึงเครดิตของผู้ขายว่าเป็นอย่างไรบ้าง แต่การทำสมาร์ทคอนแทรคต์ จะทำให้ผู้ขายรายย่อยที่เพิ่งเริ่มทำธุรกิจมาโอกาสทางธุรกิจที่เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากการทำสัญญาอิเล็กทรอนิกส์ หรือการเขียนข้อกำหนดลงบนอีเธอเรียมนั้นจะทำให้ผู้ซื้อได้รับความปลอดภัยมากขึ้น เช่น ร้านขายของออนไลน์ทำสมาร์ทคอนแทรคต์ว่า ถ้าลูกค้าสั่งซื้อของจากเว็บไซต์ เมื่อทำการชำระเงินเรียบร้อยแล้ว เงินจะยังไม่ถูกโอนมาที่บัญชีของผู้ขายในทันที แต่จะถูกโอนไปอยู่ที่จุดพักเงินในระบบก่อน เมื่อของที่ส่งได้รับการลงทะเบียนพัสดุแล้ว เงินที่อยู่ในจุดพักเงินจะถูกโอนมายังบัญชีของผู้ขาย ทำให้ผู้ซื้อมั่นใจได้แน่นอนว่ามีการส่งของให้แล้วจริง ๆ หรืออาจจะตั้งเงื่อนไขว่าถ้ามีการเซ็นรับของแล้ว เงินถึงจะถูกโอนออกมาบัญชีของผู้ขายได้ ด้วยลักษณะการทำงานของอีเธอเรียมเช่นนี้ ทำให้อีเธอเรียมเป็นอีกหนึ่งทางเลือกที่ช่วยให้ผู้ประกอบการรายย่อยเพิ่มความสามารถในการแข่งขันได้

<sup>15</sup> Cryptothailand, อีเธอเรียมและสกุลเงินอีเธอร์ [ออนไลน์], 1 กรกฎาคม 2557. แหล่งที่มา <https://cryptothailand.com/Thread-Ethereum> คืออะไร-อีเธอร์เลียมและสกุลเงินอีเธอร์

ในการทำงานของอีเธอเรียมนั้นจำเป็นที่จะต้องใช้เทคโนโลยี blockchain เช่นกัน จะเห็นได้ว่าเบื้องหลังของสกุลเงินดิจิทัลต่าง ๆ ต้องพึ่งเทคโนโลยี blockchain เสมอ เพื่อเพิ่มความปลอดภัย และทำให้สามารถตรวจสอบธุรกรรมต่าง ๆ ได้ ในอีกประเด็นหนึ่งที่อีเธอเรียมแตกต่างจากบิทคอยน์ คือ จำนวนของอีเธอเรียม เนื่องจากในระบบของบิทคอยน์นั้น ผู้สร้างได้กำหนดให้จำนวนบิทคอยน์ทั้งหมดที่มีอยู่ในระบบเพียง 21 ล้านบิทคอยน์ แต่อีเธอเรียมเองตอนนี้ยังไม่มีกำหนดจำนวนที่แน่นอน สำหรับการตรวจสอบและบันทึกรายการลงในระบบอีเธอเรียมนี้ ผู้ตรวจสอบและบันทึกรายการจะได้รับ 5 อีเธอเรียมเป็นสิ่งตอบแทนทั้งนี้อีเธอเรียมที่เกิดขึ้นใหม่จะไม่เกิน 18 ล้านอีเธอเรียมต่อปี ซึ่งอาจเป็นสาเหตุให้มูลค่าของอีเธอเรียมเองไม่ได้แปรผันตามอุปสงค์และอุปทานของตลาดมากนัก ในอีกประเด็นหนึ่งที่เป็นความแตกต่างระหว่างบิทคอยน์และอีเธอเรียม คือ ระยะเวลาในการตรวจสอบธุรกรรม โดยระยะเวลาเฉลี่ยในการตรวจสอบธุรกรรมของอีเธอเรียมเฉลี่ยอยู่ที่ 12 วินาที ในขณะที่ระยะเวลาในการตรวจสอบธุรกรรมของบิทคอยน์อยู่ที่ 10 นาที อีเธอเรียมจึงเป็นอีกหนึ่งทางเลือกของนักลงทุนในตลาดเงินดิจิทัลในปัจจุบัน<sup>16</sup>

### 2.1.3 ริปเปิล (Ripple)

ริปเปิลเป็นสกุลเงินดิจิทัลที่ถูกสร้างขึ้นในปี ค.ศ. 2012 โดยบริษัทที่ชื่อว่า Ripple ตั้งอยู่ในซานฟรานซิสโก ซึ่งมีนาย Ryan Fugger เป็นผู้ก่อตั้งขึ้น หลักการของริปเปิลนั้น คือ การให้บริการด้านการโอนเงินกันอย่างอิสระระหว่างประเทศ มีกลุ่มเป้าหมายหลักคือกลุ่มธนาคารและสถาบันการเงินเพื่ออำนวยความสะดวกในการทำธุรกรรมทางการเงินระหว่างประเทศ ริปเปิลจะมีรูปแบบที่แตกต่างจากสกุลเงินตัวอื่น ๆ กล่าวคือ ริปเปิลได้เชื่อมกับธนาคารอย่างถูกต้องตามกฎหมาย และถูกควบคุมโดยสถาบันการเงิน ซึ่งเงินดิจิทัลสกุลอื่น ๆ นั้นจะเน้นไปที่หลักการของการกระจายอำนาจจากศูนย์กลาง (Decentralized) ริปเปิลมีชื่อย่อสกุลเงิน คือ XRP<sup>17</sup>

หลักการทำงานของริปเปิล คือ การที่ผู้สร้างระบบต้องการให้มีการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศได้อย่างไม่มีข้อจำกัด โดยการพยายามเชื่อมต่อธนาคารแต่ละประเทศเข้าหากันเพื่อความสะดวก รวดเร็วในการโอนเงินหรือธุรกรรมทางการเงิน กล่าวคือ การใช้สกุลเงินริปเปิลในการแลกเปลี่ยน ข้อดีของการทำเช่นนี้คือ ทำให้การโอนเงินระหว่างประเทศเร็วขึ้น โดยปกติการโอนเงินข้ามไปต่างประเทศนั้นจะใช้เวลาประมาณ 1-4 วัน เพราะข้อมูลต่าง ๆ จะต้องผ่านตัวกลาง ผ่านกระบวนการในการคิดอัตราแลกเปลี่ยน รวมไปถึงการตรวจสอบสถานะบุคคลและสถานะ

<sup>16</sup> Bossup Solution, ซีรีย์บิทคอยน์: EP.4 อีเธอเรียม (Ethereum) คืออะไร? [ออนไลน์], 24 มกราคม 2560, แหล่งที่มา <http://www.bossup.co.th/site/series/อีเธอเรียมคืออะไร>

<sup>17</sup> Wiput Watanasupt, ริปเปิลคืออะไร ทำไมใครๆถึงต้องหันมาจับตามองมันในตอนนี้ [ออนไลน์], 4 มกราคม 2560, แหล่งที่มา <https://siamblockchain.com/2018/01/04/what-is-ripple-cryptocurrency/>



การเงินของคนโอนว่ามีเงินพอโอนจริงหรือไม่ ณ วันดังกล่าว ในส่วนของคนรับนั้นธนาคารจะต้องตรวจสอบข้อมูลผู้รับว่าถูกต้องหรือไม่ รวมไปถึงการคิดค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งในส่วนนี้เอง การใช้สกุลเงินรีปเปิลในการทำธุรกรรมจะช่วยลดระยะเวลาลงเหลือเพียง 5-10 นาที และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นก็จะลดลงมากด้วยเช่นกัน เนื่องจากไม่มีกระบวนการที่จะต้องไปผ่านตัวกลางหลาย ๆ ตัวกลางอีกต่อไป<sup>18</sup>

สำหรับข้อแตกต่างระหว่างบิทคอยน์กับรีปเปิล คือ บิทคอยน์ใช้เวลาในการทำรายการประมาณ 10 นาทีต่อหนึ่งธุรกรรมซึ่งทำให้มีความเสี่ยงต่อการผันผวนของมูลค่าบิทคอยน์ได้ แต่ในขณะที่ระยะเวลาของการทำรายการของรีปเปิลนั้นอยู่ที่ 4 วินาทีต่อหนึ่งธุรกรรม นอกจากนี้รีปเปิลรองรับการโอนเงินพร้อม ๆ กันได้มากถึง 1000 รายการต่อวินาที เมื่อเทียบกับบิทคอยน์ที่ 3 รายการต่อวินาที และอีเธอเรียม 15 รายการต่อวินาที จำนวนรีปเปิลในตลาดเงินดิจิทัลมาจากการที่บริษัท Ripple ผลิတ်ออกมาเท่านั้นและมีการเปิดขายให้กับบุคคลทั่วไปรวมถึงองค์กรการเงินใหญ่ ๆ ไม่สามารถได้มาจากการตรวจสอบและบันทึกรายการ หรือที่เรียกกันว่า การขุดเหมือนสกุลเงินดิจิทัลอื่น ๆ โดยบริษัท Ripple มีส่วนครอบครองร้อยละ 70 ของเหรียญทั้งหมดที่สำคัญที่สุดคือ ค่าธรรมเนียมจากการแลกเปลี่ยนที่น้อยมาก เมื่อเทียบกับสกุลเงินดิจิทัลประเภทอื่นและรัฐสามารถควบคุมเงินดิจิทัลชนิดนี้ได้ เนื่องจากรีปเปิลได้เชื่อมกับธนาคารอย่างถูกต้องตามกฎหมายและถูกควบคุมโดยสถาบันการเงิน จึงเป็นสาเหตุให้รีปเปิลเป็นที่ยอมรับในหลายประเทศ

## 2.2 ลักษณะธุรกรรมของสกุลเงินดิจิทัล

ในการเริ่มต้นทำธุรกรรมทางการเงินโดยใช้สกุลเงินดิจิทัลนั้น มีขั้นตอนและกระบวนการที่สำคัญดังนี้

### 2.2.1 การได้มาซึ่งเงินดิจิทัล

เงินดิจิทัลที่อยู่ในตลาดการเงินในปัจจุบันนั้น เราสามารถได้มาจากหลาย ๆ ทาง ซึ่งการได้มาซึ่งเงินดิจิทัลหลัก ๆ สามารถทำได้ 3 วิธี คือ

1) การซื้อเงินดิจิทัลโดยใช้เงินตราที่ใช้ในการชำระหนี้ตามกฎหมายนำไปแลกเปลี่ยน ซึ่งในปัจจุบันเราสามารถซื้อได้จาก Broker หรือนายหน้าในการรับซื้อและจำหน่ายเงินดิจิทัล เช่น coins.co.th ซึ่งสามารถซื้อได้ด้วยตนเองผ่านขั้นตอนที่กำหนดในเว็บไซต์ได้เลย หรือซื้อจากเพื่อน หรือคนรู้จักสามารถทำการซื้อโดยตรงผ่านกระเป๋าเงินดิจิทัลได้เลย

<sup>18</sup> Cryptothailand, Ripple และสกุลเงินคริปโต XRP [ออนไลน์], 10 กรกฎาคม 2557. แหล่งที่มา <https://cryptothailand.com/Thread-Ripple-และ-สกุลเงินคริปโตXRP-เทคโนโลยีที่ถูกออกแบบมาเพื่อธนาคารทั่วโลก>

2) การเก็บพรีจากเว็บไซต์ต่าง ๆ แอปพลิเคชันต่าง ๆ ซึ่งในปัจจุบันมีจำนวนน้อยลง เนื่องจากการได้รับความนิยมของเงินดิจิทัลในปัจจุบัน

3) การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการคำนวณเพื่อหาบล็อกของเงินดิจิทัลนั้น ๆ ซึ่งการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์นี้ใช้เวลานาน และต้องอาศัยเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีคุณสมบัติสูง ในการประมวลผล วิธีการนี้เรียกว่า การขุด (Cryptocurrency mining) การขุดนี้ใช้ต้นทุนค่อนข้างสูง เนื่องจากต้องลงทุนกับเครื่องมือที่ใช้ในการหาเงินดิจิทัล การขุดยังแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

- การขุดโดยใช้อุปกรณ์แบ่งออกเป็น 2 ประเภทย่อยคือ

(1) การใช้การ์ดจอ และลงโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการขุด ซึ่งโปรแกรมสามารถดาวน์โหลดได้จากเว็บไซต์ ซึ่งถ้าหากการ์ดจอมีประสิทธิภาพที่ดี เช่น GTX970 หรือ R9S80 จะทำให้โอกาสที่ได้รับเงินดิจิทัลเป็นสิ่งตอบแทนในอัตราที่มากขึ้น ไม่เช่นนั้นแล้ว จะไม่คุ้มกับการลงทุนในอุปกรณ์และค่าไฟที่เสียไป

(2) การใช้เครื่องขุดเฉพาะทาง (Asic Miner) เครื่องขุดประเภทนี้ ออกแบบมาเฉพาะสำหรับการขุดเงินดิจิทัล ข้อดีของเครื่องขุดเฉพาะทางนี้ คือ สามารถขุดได้มากกว่า แบบใช้การ์ดจอ แต่เงินทุนที่ต้องใช้กับเครื่องขุดเฉพาะทางนี้ย่อมสูงตามไปด้วย

- การขุดโดยการใช้ Cloud Mining คือ การจ้างผู้รับจ้างขุดเงินดิจิทัล (Miner) โดยผู้ใช้บริการต้องจ่ายค่าธรรมเนียมตามที่ตกลงกัน และจะได้รับเงินดิจิทัลเป็นสิ่งตอบแทน ซึ่งถ้าหากกำหนดค่าธรรมเนียมสูงขึ้น โอกาสที่จะได้รับเงินดิจิทัลมากขึ้นตามไปด้วย<sup>19</sup>

## 2.2.2 การเปิดบัญชี

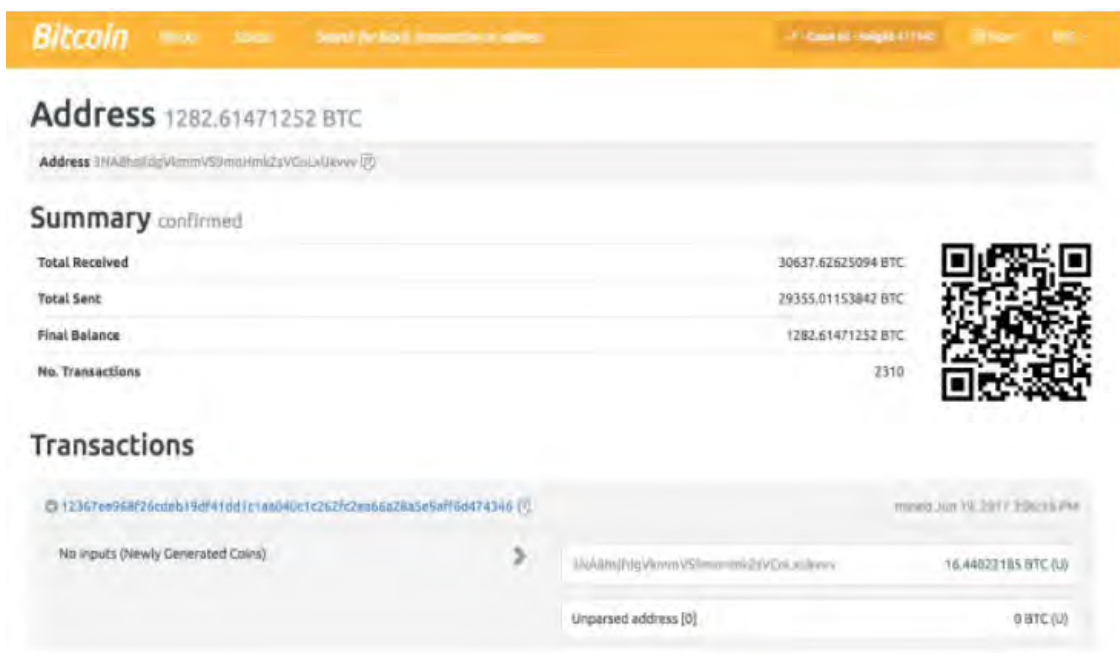
ผู้ใช้บริการต้องมีบัญชีโปรแกรมของสกุลเงินดิจิทัลนั้น ๆ ที่สามารถดาวน์โหลด มาจากเว็บไซต์ของผู้ให้บริการในเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือโทรศัพท์มือถือ หลังจากนั้นจึงเปิดบัญชี สำหรับเก็บสกุลเงินดิจิทัลต่าง ๆ โดยบัญชีดังกล่าวเปรียบเสมือนกระเป๋าเงินดิจิทัล (Digital Wallet) กล่าวคือ เป็นซอฟต์แวร์ที่ให้บริการรหัสแบบกุญแจส่วนตัว (Private key) เพื่อที่จะใช้ในการเข้าไป ทำธุรกรรมโดยใช้เงินดิจิทัลได้ เช่น การโอนเงินดิจิทัลไปยังบัญชีดิจิทัล (address) อื่น เราสามารถ แบ่งกระเป๋าเงินดิจิทัลตามลักษณะของการจัดเก็บได้ทั้งหมด 3 รูปแบบ ได้แก่

- Desktop wallet เป็นกระเป๋าเงินดิจิทัลซึ่งเก็บไว้ในคอมพิวเตอร์ ซึ่งทำให้ ไม่สะดวกต่อการใช้งาน เนื่องจากไม่สามารถพกพาไปไหนได้ ความปลอดภัยของกระเป๋าเงินดิจิทัล ชนิดนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะการป้องกันการเข้าถึงข้อมูลของเครื่องคอมพิวเตอร์ของผู้ใช้เอง

<sup>19</sup> Brett Comb and Tom Mitsoff, Bitcoin Decoded, (Propellerhead Marketing Group, 2014) Page 9-52

- Mobile wallet เป็นกระเป๋าเงินดิจิทัลซึ่งเก็บบัญชีไว้ในโทรศัพท์มือถือ จึงสะดวกต่อการใช้งาน ความปลอดภัยของกระเป๋าเงินดิจิทัลขึ้นอยู่กับลักษณะการป้องกันการเข้าถึงของโทรศัพท์มือถือของผู้ใช้
- Web wallet เป็นกระเป๋าเงินดิจิทัลในรูปแบบของเว็บไซต์ผ่านผู้ให้บริการแบบ Host ซึ่งกระเป๋าเงินดิจิทัลลักษณะนี้สามารถเข้าถึงได้ทุกที่ แต่ความปลอดภัยของกระเป๋าเงินดิจิทัลชนิดนี้ขึ้นอยู่กับความเสี่ยงที่จะโดนโจรกรรมข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ตได้

เลขที่บัญชีดิจิทัลที่ใช้จะเป็นตัวเลขที่ไม่ซ้ำกัน โดยจะเป็นที่อยู่ที่จัดเก็บเงินดิจิทัลไว้เปรียบเสมือนเลขบัญชีในระบบ blockchain เลขที่รายการธุรกรรมดิจิทัลจะถูกสร้างขึ้นมาจากการเข้ารหัสแบบกุญแจส่วนตัว (Private key) และจะถูกปลดล็อคด้วยคู่กุญแจส่วนตัวในการทำธุรกรรมในกระเป๋าเงินดิจิทัลในแต่ละครั้ง เพราะฉะนั้นแล้วกุญแจส่วนตัวจึงเป็นสิ่งสำคัญมากในการรักษาความปลอดภัยของเงินดิจิทัล<sup>20</sup>



จากภาพ<sup>21</sup> กระเป๋าเงินดิจิทัลซึ่งจะทำหน้าที่เก็บข้อมูลยอดคงเหลือ ประวัติการทำธุรกรรม และที่อยู่ของผู้ทำธุรกรรมด้วย แต่จะไม่มีข้อมูลส่วนตัวของผู้ใช้ว่าเป็นผู้ใด เนื่องจากการเปิดบัญชีนั้นไม่ต้องตรวจสอบข้อมูลส่วนตัวของผู้ใช้ ทำให้การทำธุรกรรมเงินดิจิทัลนั้นสามารถระบุได้แค่เลขที่รายการธุรกรรมดิจิทัลของคู่ค้า แต่หากไม่สามารถระบุความมีตัวตนของผู้ทำรายการได้ ซึ่งการที่ทุกคนสามารถเข้ามาตรวจสอบข้อมูลการทำธุรกรรมดิจิทัลได้นั้นเป็นหลักการของระบบ

<sup>20</sup> Brett Comb and Tom Mitsoff, **Bitcoin Decoded**, (Propellerhead Marketing Group, 2014) Page 9-52

<sup>21</sup> ที่มา: <https://blockexplorer.com> เข้าเยี่ยมชม ณ วันที่ 13 เมษายน 2561

Blockchain ที่ถูกออกแบบไว้มีความโปร่งใสในการทำธุรกรรม ทุกคนสามารถเห็นได้ว่าเงินดิจิทัลเคลื่อนตัวไปที่บัญชีดิจิทัลใด และสามารถตรวจสอบที่มาที่ไปได้

### 2.2.3 การทำธุรกรรมด้วยเงินดิจิทัล

เมื่อผู้ใช้บริการต้องการทำธุรกรรมการเงินด้วยเงินดิจิทัล ไม่ว่าจะเป็นการซื้อ การขาย การโอนเงินดิจิทัลก็ตาม ผู้ใช้บริการต้องกำหนดมูลค่าของเงินดิจิทัลที่จะทำธุรกรรมครั้งนี้ เช่น 10 BTC หรือ 20 XRP หลังจากนั้นจะต้องแจ้งรายละเอียดเลขที่ธุรกรรมดิจิทัลของผู้ที่เราทำธุรกรรมด้วย ซึ่งเลขที่ธุรกรรมดิจิทัลนี้จะป็นรหัสกุญแจแบบสาธารณะ (Public key) ซึ่งทุกคนสามารถตรวจสอบรายละเอียดของบัญชีได้ โดยก่อนส่งคำสั่งออกไปในเครือข่าย โปรแกรมจะทำการแปลงข้อมูลต้นฉบับให้เป็นข้อมูลที่มีค่าลักษณะเฉพาะตัว โดยค่าที่ได้ออกมาจะมีลักษณะที่ไม่ซ้ำกัน เรียกรหัสการทำเช่นนี้ว่า การเข้ารหัสดิจิทัล หรือ Digital Sign จะถูกระบุอยู่ในทุก ๆ ธุรกรรมที่เกิดขึ้นและมีค่าไม่ซ้ำกัน จากนั้นข้อมูลของธุรกรรมนั้น ๆ จะถูกกระจายไปยังเครือข่ายทั่วโลกที่มีการประมวลผลเงินสกุลดิจิทัลนั้น ๆ อยู่ เพื่อทำการตรวจสอบและยืนยันความถูกต้องของข้อมูลโดยผู้ใช้บริการอื่นซึ่งอยู่ในระบบเดียวกัน เมื่อผู้รับได้รับเงิน ผู้รับจะใช้รหัสกุญแจแบบส่วนตัวของตนเองจับคู่กับรหัสของผู้ใช้บริการ หรือผู้ทำรายการธุรกรรมนั้น เพื่อยืนยันการรับเงินดิจิทัลเข้าในบัญชีกระเป๋าเงินดิจิทัลของตนเอง จึงทำให้ทุกธุรกรรมของเงินดิจิทัลที่เกิดขึ้นนั้นเป็นธุรกรรมแบบเปิดเผย การทำธุรกรรมดังกล่าวเป็นการทำธุรกรรมระหว่างบุคคลในกลุ่มผู้ใช้โดยไม่ผ่านตัวกลาง เรียกว่า Peer to peer (P2P) ทำให้ธุรกรรมของเงินดิจิทัลที่เกิดขึ้นไม่จำเป็นต้องมีตัวกลาง เช่น ธนาคาร เหมือนการทำธุรกรรมการเงินในปัจจุบัน ทั้งนี้ยังมีเงินดิจิทัลบางประเภทที่ต้องมีตัวกลางในการทำธุรกรรมเช่นกัน อาทิ รีปเปิล รูปแบบการทำธุรกรรมของรีปเปิลนั้นจะคล้ายกับการใช้จ่ายเงินตราที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน เนื่องจากมีธนาคารที่ถูกต้องตามกฎหมายเป็นตัวกลางในการตรวจสอบและยืนยันความถูกต้องของรายการ จะเห็นได้ว่าแม้ว่าจะเป็นเงินดิจิทัลเหมือนกัน แต่เงินดิจิทัลแต่ละประเภทนั้นก็มึลักษณะการใช้งานที่ไม่เหมือนกัน ตลอดจนความสามารถของแต่ละสกุลเงินก็ไม่เหมือนกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผู้สร้างต้องการให้เงินดิจิทัลของตนเองมีความสามารถอย่างไร

นอกจากนี้การใช้ผู้รับบริการคนอื่นช่วยตรวจสอบและยืนยันรายการ ยังเป็นการช่วยป้องกันการจ่ายเงินผิด หรือการจ่ายเงินซ้ำ (Double-spending) ได้ เนื่องจาก ธุรกรรมการเงินที่ทำผ่านกระบวนการตรวจสอบและยืนยันรายการผ่านระบบ blockchain นั้น จะมีลักษณะที่ไม่เหมือนกับธุรกรรมการเงินที่ใช้ในปัจจุบัน กล่าวคือ การใช้ระบบ blockchain จะเป็นการเปิดเผยรายการธุรกรรมที่ทำเพื่อความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ แต่ไม่ได้เปิดเผยชื่อหรือข้อมูลที่จะระบุตัวตนของผู้ทำธุรกรรม ในขณะที่ระบบการเงินที่ใช้ในปัจจุบันนั้นจะเป็นการทำธุรกรรม

โดยการเปิดเผยชื่อหรือข้อมูลอื่นใดที่สามารถยืนยันความมิตัวตนของผู้ทำธุรกรรมได้ แต่จะไม่เปิดเผยถึงรายการหรือธุรกรรมที่ทำ ซึ่งทำให้ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลของธุรกรรมได้<sup>22</sup>

---

<sup>22</sup> Satoshi Nakamoto's Research, Bitcoin: A Peer-to-Peer Electronic Cash System [Online], 25 January 2015. Available from <http://bitcoin.org/bitcoin.pdf>

### บทที่ 3

#### มาตรการการจำกัดเก็บภาษีที่เกี่ยวข้องกับสกุลเงินดิจิทัล (Cryptocurrency)

ปัจจุบันการนำเงินดิจิทัลมาใช้เริ่มเป็นที่ยอมรับมากขึ้นไม่ว่าจะเป็นในประเทศไทยหรือในต่างประเทศ อาทิ ประเทศสหรัฐอเมริกา หรือ ประเทศญี่ปุ่น การใช้เงินดิจิทัลมีทั้งการใช้ในลักษณะเพื่อซื้อสินค้าตามร้านค้า หรือร้านอาหาร ตลอดจนการชำระค่าบริการต่าง ๆ หรือถือเป็นการลงทุน ในลักษณะของหลักทรัพย์ จะเห็นได้ว่าในปัจจุบันนวัตกรรมการเงินได้เปลี่ยนรูปแบบไปและเริ่มเป็นที่นิยมมากขึ้นทำให้หลายประเทศจึงให้ความสนใจและทำการศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงระบบการจำกัดเก็บภาษี อาทิ การออกกฎหมายควบคุมจัดการและบริหารภาษีเงินดิจิทัลเหล่านี้ ซึ่งในบทนี้จะศึกษาถึงมาตรการการจำกัดเก็บภาษีที่เกี่ยวข้องกับสกุลเงินดิจิทัลของประเทศไทย และต่างประเทศ อาทิ ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศญี่ปุ่น ตลอดจนนำมาเปรียบเทียบเพื่อให้ทราบถึงข้อเหมือนและข้อแตกต่างจากทั้ง 3 ประเทศ ตามลำดับ ดังนี้

#### 3.1 มาตรการการจำกัดเก็บภาษีที่เกี่ยวข้องกับสกุลเงินดิจิทัลของประเทศไทย

ในปัจจุบันการใช้เงินดิจิทัลในประเทศไทยเริ่มเป็นที่รู้จักในวงกว้างมากขึ้น เนื่องจากหลายประเทศให้การยอมรับเงินดิจิทัลเหล่านี้ ประกอบกับการขยายตัวของธุรกิจที่มีการระดมทุนที่เป็นเงินดิจิทัล หรือที่เรียกว่า ICO (Initial Coin Offering) ทำให้ประเทศไทยต้องมีการปรับตัว มีการกำหนดหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ขึ้นมาเพื่อควบคุม กำกับดูแลการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลเหล่านี้ นอกจากนั้นแล้วในการจำกัดเก็บภาษียังต้องพัฒนาตามไปด้วยเพื่อให้ทันกับรูปแบบของนวัตกรรมทางการเงินที่เปลี่ยนแปลงไป

เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2561 ได้มีการประกาศใช้พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 ซึ่งจะมีผลตั้งแต่วันที่ 14 พฤษภาคม 2561 เพื่อป้องกันการโกงและฟอกเงินที่อาจเกิดขึ้น เพื่อคุ้มครองประชาชนที่อาจได้รับผลกระทบจากการทำธุรกรรมหรือทำธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล โดยมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

มีการกำหนดนิยามของทรัพย์สินดิจิทัล ดังนี้

“ทรัพย์สินดิจิทัล” หมายถึง คริปโทเคอร์เรนซีและโทเคนดิจิทัล

“คริปโทเคอร์เรนซี” หมายความว่า หน่วยข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งถูกสร้างขึ้นบนระบบหรือเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์โดยมีความประสงค์ที่จะใช้เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนเพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้า บริการ หรือสิทธิอื่นใด หรือแลกเปลี่ยนระหว่างสินทรัพย์ดิจิทัล และให้หมายความรวมถึงหน่วยข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์อื่นใดตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด

“โทเคนดิจิทัล” หมายความว่า หน่วยข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งถูกสร้างขึ้นบนระบบหรือเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

- (1) กำหนดสิทธิของบุคคลในการเข้าร่วมลงทุนในโครงการหรือกิจการใด ๆ
- (2) กำหนดสิทธิในการได้มาซึ่งสินค้าหรือบริการหรือสิทธิอื่นใดที่เฉพาะเจาะจง ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในข้อตกลงระหว่างผู้ออกและผู้ถือ และให้หมายความรวมถึงหน่วยแสดงสิทธิอื่นตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ต.ประกาศกำหนด<sup>23</sup>

ในขณะที่พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 19) พ.ศ. 2561 มีการกำหนดส่วนเพิ่มประเภทย่อยของเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(4) แห่งประมวลรัษฎากร อีก 2 ประเภทสำหรับเงินได้เนื่องมาจากทรัพย์สินดิจิทัลดังนี้

1. มาตรา 40(4)(ซ) เงินส่วนแบ่งของกำไรหรือผลประโยชน์อื่นใดในลักษณะเดียวกันที่ได้จากการถือหรือครอบครองโทเคนดิจิทัล
2. มาตรา 40(4)(ฅ) ผลประโยชน์ที่ได้รับจากการโอนคริปโทเคอร์เรนซีหรือโทเคนดิจิทัล ทั้งนี้ เฉพาะซึ่งตีราคาเป็นเงินได้เกินกว่าที่ลงทุน<sup>24</sup>

ทั้งนี้ จะมีการจัดเก็บภาษีสำหรับการซื้อขายหรือการทำธุรกรรมทางทรัพย์สินดิจิทัลในอัตรา ร้อยละ 15 โดยวิธีการหัก ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 50 (2) แห่งประมวลรัษฎากร และต้องนำไปรวมคำนวณเงินได้สุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาด้วย<sup>25</sup>

การที่รัฐออกพระราชกำหนดมาเช่นนี้ ทำให้เกิดผลกระทบในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นผลกระทบในภาครัฐ ตลอดจนภาคเอกชน ซึ่งผู้เขียนได้ขอแสดงการวิเคราะห์ดังนี้

จากการออกพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 จะส่งผลทำให้ภาครัฐสามารถจัดเก็บภาษีได้มากขึ้น เนื่องด้วยในปัจจุบันการทำธุรกรรมด้วยเงินดิจิทัลกำลังเป็นที่ยอมรับเป็นอย่างมากและทำให้มีผู้คนหันมาลงทุนและใช้เงินดิจิทัลแทนที่ธุรกรรมการใช้เงินในปัจจุบัน ซึ่งเงินได้จากการทำธุรกรรมด้วยเงินดิจิทัลนั้นมีมูลค่ามากและยังไม่ถูกจัดเก็บภาษี โดยเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2561 เป็นต้นไป รัฐจะมีรายได้จากการซื้อขาย แลกเปลี่ยน โอนเงินดิจิทัลหากันในตลาดที่รองรับ นอกจากนี้รัฐยังกำหนดให้มีการจ่ายภาษีมูลค่าเพิ่มจากการนำเงินดิจิทัลไปใช้เพื่อชำระค่าสินค้า หรือบริการ อีกด้วย แม้ว่าในปัจจุบัน ยังมีการยอมรับในการจ่ายเงินชำระค่าสินค้าหรือบริการเป็นเงินดิจิทัลยังมีปริมาณน้อยอยู่ แต่ในอนาคตข้างหน้าหากกฎหมาย รวมถึง

<sup>23</sup> มาตรา 3 แห่งพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561

<sup>24</sup> มาตรา 3 แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 19) พ.ศ. 2561

<sup>25</sup> มาตรา 4 แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 19) พ.ศ. 2561

มาตรการในการกำกับดูแลต่าง ๆ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว นักลงทุนจะให้ความเชื่อมั่นในเงินดิจิทัล ตลอดจนทำให้เงินดิจิทัลสามารถใช้ชำระค่าสินค้าและบริการได้อย่างแพร่หลาย นอกจากการจัดเก็บภาษีที่จะมีมูลค่ามากขึ้นแล้ว ยังเป็นการกำหนดให้มีแนวทางในการกำกับและควบคุมการประกอบธุรกิจที่เกี่ยวกับเงินดิจิทัล และเพื่อเป็นการรองรับการนวัตกรรมทางการเงินที่เปลี่ยนแปลงไปให้สอดคล้องกับสภาพตลาดการเงินในปัจจุบัน ทั้งนี้เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับภาคธุรกิจต่าง ๆ และเพิ่มศักยภาพในการระดมทุนให้กิจการขนาดเล็กสามารถระดมทุนได้อย่างหลากหลาย รวมถึงเป็นการปกป้องผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ไม่ให้มีการนำเงินดิจิทัลไปใช้อย่างผิดวิธีการที่เป็นการหลอกลวงผู้อื่น

แต่หากพิจารณาถึงวิธีการเก็บภาษีจากส่วนเกินทุนจากเงินดิจิทัลนั้นยังมีความไม่ชัดเจนในหลาย ๆ เรื่อง อาทิ การใช้ราคาใดเป็นราคาที่กำหนดราคาซื้อขาย เนื่องจากเงินดิจิทัลมีตลาดที่รองรับการซื้อขายเป็นจำนวนมาก ถึงแม้ว่าราคาแต่ละตลาดจะใกล้เคียงกันมากแต่ก็ไม่ใช้ราคาเดียวกัน ซึ่งแตกต่างจากสภาพของเงินสกุลต่าง ๆ ที่มีราคาของธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นตัวกำหนดเป็นราคากลางในการซื้อขาย ทำให้การคิดส่วนเกินทุน (Capital gain) จากการซื้อขายนั้น หากไม่มีระบบในการเก็บข้อมูลที่ดีแล้วจะสามารถทำได้ยากในทางปฏิบัติ

นอกจากนั้นแล้วการคิดราคาต้นทุนก็ยังมีปัญหาในทางปฏิบัติกล่าวคือ ต้นทุนที่ได้มาของเงินดิจิทัลในแต่ละครั้งนั้นย่อมไม่เท่ากัน ในการที่เกิดการขายเงินดิจิทัลขึ้นหนึ่งครั้งจะต้องมีการคำนวณต้นทุนว่าต้นทุนที่ได้มาของเงินดิจิทัลที่ขายนั้นคือมูลค่าเท่าไร ซึ่งในทางปฏิบัติแล้วเราสามารถทำได้ทั้งหมด 3 วิธี คือ เข้าก่อน-ออกก่อน หรือที่เรียกว่า FIFO (First in First out) วิธีนี้จะเป็นการคำนวณต้นทุนโดยการใช้หลักเกณฑ์ที่ว่า เงินดิจิทัลที่เหลืออยู่เกิดจากการซื้อครั้งล่าสุดเท่านั้น หรือมีความหมายอีกนัยหนึ่ง คือ การที่เราตัดต้นทุนของเงินดิจิทัลที่เข้ามาก่อนเสมอ การรับรู้ต้นทุนเช่นนี้มีผลทำให้หากผู้ใดมีการซื้อเงินดิจิทัลมาหลายปี ก่อนที่จะมีการประกาศใช้พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 แล้วมีการซื้อขาย อาจมีผลทำให้ต้องรับรู้ส่วนเกินทุนจากเงินดิจิทัลเป็นจำนวนมาก เนื่องจากราคาของเงินดิจิทัลที่ซื้อมามีราคาถูก วิธีที่สองคือ วิธี เข้าหลัง-ออกก่อน หรือที่เรียกว่า LIFO (Last in First out) วิธีนี้จะเป็นการคำนวณต้นทุนแตกต่างจากวิธีแรกอย่างสิ้นเชิง โดยวิธีนี้จะคำนวณต้นทุนโดยใช้สมมติฐานที่ว่า การขายเงินดิจิทัลเป็นการขายจากการซื้อครั้งล่าสุด ซึ่งหมายถึงว่า เงินดิจิทัลเข้ามาทีหลังแต่จะถูกตัดต้นทุนออกไปก่อน การใช้วิธีนี้อาจเป็นวิธีที่เหมาะสมกว่าในการรับรู้ส่วนเกินทุนในสภาพตลาดปัจจุบัน แต่จะมีผลทำให้รัฐไม่สามารถเก็บภาษีจากเงินดิจิทัลของเก่าได้ ซึ่งเป็นจำนวนภาษีที่เยอะมาก และวิธีสุดท้ายคือ วิธีเฉลี่ยต้นทุน (Weighted Average) เป็นวิธีที่นำมูลค่าของเงินดิจิทัลทั้งหมดมาเฉลี่ยให้แต่ละหน่วยมีมูลค่าเท่า ๆ กัน ก่อนที่จะทำการขายเงินดิจิทัลและมีการคำนวณหาส่วนเกินมูลค่าเพื่อมาทำการเสีย



ภาษี จากที่กล่าวมาข้างต้นกรมสรรพากรไม่ได้มีการกำหนดอย่างชัดเจนว่าควรใช้วิธีไหนในการคำนวณ ซึ่งวิธีการคิดที่ไม่เหมือนกันย่อมส่งผลให้การคำนวณภาษีไม่ถูกต้องด้วย

ปัญหาที่สำคัญอีกปัญหาหนึ่ง คือ การที่เงินดิจิทัลนั้นสามารถซื้อขายกันได้ทั่วโลก ทำให้บุคคลใด ๆ สามารถซื้อและขายเงินดิจิทัลไปยังต่างประเทศ โดยการเปิดบัญชีต่างประเทศไว้ และนำเงินได้ที่ได้รับจากการขายเงินดิจิทัลกลับเข้ามาในไทยในอีกปีหนึ่ง ซึ่งส่งผลให้กรมสรรพากรไทยไม่สามารถเก็บภาษีได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังเป็นกฎหมายที่ออกมานั้นเป็นการกระตุ้นให้เงินบาทไหลออกไปนอกประเทศอีกด้วย

สำหรับผลกระทบต่อภาคเอกชนอย่างที่เราเห็นภาพได้ชัดที่สุด คือ ธุรกิจเริ่มต้น หรือที่เรียกว่า Startup โดยปกติแล้วธุรกิจนี้จะมีลักษณะเฉพาะตัว คือ เป็นธุรกิจที่เล็กและมีอัตราการเติบโตที่รวดเร็ว Startup เป็นธุรกิจของคนรุ่นใหม่ที่ไม่มีหลักทรัพย์เพียงพอจะกู้ยืมเงินจากธนาคารพาณิชย์ และต้องการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในต้นทุนที่ต่ำในระยะเวลาที่รวดเร็วผ่านการระดมทุนแบบ ICO ซึ่งธุรกิจเหล่านี้จะเป็นการส่งเสริมให้มีการพัฒนาเทคโนโลยีไทย ดังนั้น เพื่อให้ Startup ของคนไทยสามารถแข่งขันกับเวทีนานาชาติได้ กรมสรรพากรเองน่าจะจัดให้เป็นหมวดธุรกรรมเฉพาะที่ได้รับทำการยกเว้นภาษีของการระดมทุนในลักษณะนี้ หรือตลอดจนเงินดิจิทัลที่ได้จากการลงทุนในลักษณะนี้ เหมือนการส่งเสริมจาก BOI ซึ่งจะดึงดูดชาวต่างชาติจากทั่วโลกย้ายถิ่นฐานมาลงทุนในเมืองไทยมากขึ้น ทำให้เกิดการสร้างงานสร้างรายได้เพิ่มขึ้น และทำให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางของ ICO และ Blockchain ได้อีกด้วย

นอกจากนี้แล้วการออกพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 เป็นการส่งเสริมการลงทุนไม่ว่าจะเป็นชาวไทยหรือชาวต่างประเทศ ทำให้เกิดความเชื่อมั่นในการลงทุนและยังเป็นการรักษาผลประโยชน์ใด ๆ จากการถูกฉ้อโกงได้อีกด้วย การออกพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 ยังเป็นการส่งเสริมให้คนลงทุนใน ICO มากขึ้น เนื่องจากมีมาตรการในการกำกับดูแลที่มีบทลงโทษชัดเจน มีการควบคุมในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการให้คำจำกัดความที่ชัดเจนขึ้น การกำกับดูแล การเสนอขายไอเคนดิจิทัลแก่ประชาชน ธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลรวมไปถึงบทลงโทษอีกด้วย ทำให้ผู้ระดมทุนรวมถึงผู้ลงทุนได้รับความคุ้มครองมากขึ้น

### 3.2 มาตรการการจำกัดเก็บภาษีที่เกี่ยวข้องกับสกุลเงินดิจิทัลของต่างประเทศ

ตลาดการเงินของต่างประเทศได้มีการพัฒนาเป็นอย่างมาก ซึ่งนโยบายหรือมาตรการทางภาษีต่าง ๆ ได้มีการพัฒนาตามไปด้วยเพื่อที่จะควบคุม จัดการและบริหารภาษีที่เกิดจากเงินดิจิทัลเหล่านี้ สำหรับประเทศที่มีสัดส่วนการถือครองเงินดิจิทัลที่ใหญ่ที่สุด คือ ประเทศญี่ปุ่น และประเทศสหรัฐอเมริกา ตามลำดับ ดังนั้น ผู้เขียนจึงมุ่งเน้นศึกษากฎหมายหรือมาตรการการจำกัดเก็บภาษีที่เกี่ยวข้องกับเงินดิจิทัลของประเทศญี่ปุ่น และประเทศสหรัฐอเมริกา ตามลำดับ ดังนี้

#### 3.2.1 มาตรการการจำกัดเก็บภาษีที่เกี่ยวข้องกับสกุลเงินดิจิทัลในประเทศญี่ปุ่น

ประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศแรกที่มีการใช้สกุลเงินดิจิทัลของโลก โดยโปรแกรมเมอร์ชาวญี่ปุ่นที่ใช้นามแฝงว่า Satoshi Nakamoto ในปี ค.ศ. 2009 ได้สร้างเงินดิจิทัลที่มีชื่อว่า บิทคอยน์ และได้ปล่อยเข้าไปในระบบอินเทอร์เน็ต โดยใช้โดเมนที่จดทะเบียนกับบริษัทจดทะเบียนแบบไม่แสดงตัวตนที่มีชื่อว่า BitCoin.org ปัจจุบันประเทศญี่ปุ่นได้มีการใช้เงินบิทคอยน์กันอย่างแพร่หลาย ทำให้รัฐบาลญี่ปุ่นได้มีการกำหนดมาตรการการจำกัดเก็บภาษีที่เกี่ยวข้องกับเงินดิจิทัลไว้ โดยสรุปได้ดังนี้

##### (ก) ผู้มีหน้าเสียภาษี

- 1) บุคคลผู้มีเงินได้จากค่าตอบแทนเกินกว่า 20 ล้านเยนต่อปี (ประมาณ 5.80 ล้านบาท<sup>26</sup>)
- 2) บุคคลผู้มีเงินได้จากนายจ้างสถานเดียว แต่มีรายได้อื่นตลอดทั้งปีมากกว่า 200,000 เยน (ประมาณ 57,981 บาท<sup>26</sup>)
- 3) บุคคลผู้มีรายได้จากนายจ้างหลายแห่งและมีรายได้อื่นตลอดทั้งปีมากกว่า 200,000 เยน (ประมาณ 57,981 บาท<sup>26</sup>) หลังหักรายจ่ายทางภาษี
- 4) บุคคลผู้ที่ได้รับเงินค่าตอบแทนจากการประกอบกิจการครอบครัว ร้านค้า ดอกเบี้ยจากเงินให้กู้ยืม รายได้ค่าเช่าจากการให้เช่าอสังหาริมทรัพย์หรือเครื่องจักร
- 5) บุคคลผู้ได้รับสิทธิการเลื่อนการชำระภาษีที่ได้มาจากผลตอบแทนจากปีใด ๆ เนื่องจากภัยธรรมชาติ
- 6) บุคคลผู้ได้รับเงินได้ซึ่งไม่ถูกหักภาษีหัก ณ ที่จ่าย

จากข้อกำหนดข้างต้นจะเห็นได้ว่าถ้าหากบุคคลใดไม่มีรายได้ตลอดทั้งปี และมีกำไรที่เกิดขึ้นจากการลงทุนในเงินดิจิทัลไม่ว่าจะเป็นกำไรที่เกิดขึ้นจากการขาย การแลกเปลี่ยนเงินดิจิทัล

<sup>26</sup> อัตราแลกเปลี่ยนธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 6 พฤษภาคม 2561 (100 บาท = 28.9906 เยน)

หรือการนำไปใช้ซื้อสินค้าหรือบริการ ไม่เกิน 200,000 เยนต่อปี (ประมาณ 57,981 บาท<sup>27</sup>) จะไม่อยู่ในข่ายที่ต้องเสียภาษีที่เกี่ยวข้องกับเงินดิจิทัลนี้ อย่างไรก็ตามถ้าบุคคลใดมีหน้าที่ต้องยื่นภาษีเงินได้ตามกฎหมาย อาทิ เงินได้จากการประกอบกิจการส่วนตัว ยังมีหน้าที่ที่ต้องนำส่งภาษีเงินได้สำหรับรายได้ที่เกี่ยวข้องกับเงินดิจิทัลนี้เช่นเดิม<sup>28</sup>

### (ข) จุดที่เกิดความรับผิดชอบทางภาษี

การทำธุรกรรมการเงินดิจิทัลมีความหลากหลาย มาตรการทางภาษีของประเทศญี่ปุ่นได้กำหนดให้เหตุการณ์ดังต่อไปนี้เป็นจุดที่เกิดความรับผิดชอบทางภาษี

- 1) เมื่อมีการขายและแลกเปลี่ยนเงินดิจิทัลเป็นเงินตราที่ใช้ชำระหนี้ตามกฎหมายในปัจจุบัน
- 2) เมื่อมีการขายและแลกเปลี่ยนเงินดิจิทัลกับเงินดิจิทัลอีกประเภทหนึ่ง ซึ่งมูลค่าของเงินดิจิทัลที่ถือไว้ก่อนที่จะทำการขายและหลังจากการขายเปลี่ยนแปลงไป
- 3) เมื่อได้รับเงินดิจิทัลจากการกระทำใด ๆ อาทิ ได้รับชำระค่าสินค้าหรือบริการ ได้รับเงินปันผลในรูปของเงินดิจิทัล ตลอดจนเงินดิจิทัลที่ได้จากการขุด<sup>29</sup>

จะเห็นได้ว่าประเทศญี่ปุ่นกำหนดจุดความรับผิดชอบที่บุคคลใด ๆ ต้องเสียภาษี โดยมองถึงความมั่งคั่งของผู้มีเงินได้เป็นหลัก หากเป็นเพียงกำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงนั้น จะยังไม่มีหน้าที่ที่ต้องเสียภาษี ทั้งนี้เป็นไปตามหลักความพร้อมของการเสียภาษี

### (ค) ฐานภาษี

ในการเสียภาษีที่เกี่ยวข้องกับเงินดิจิทัลในประเทศญี่ปุ่นนั้น หลักการคิดฐานภาษีแบ่งออกเป็น 3 วิธี กล่าวคือ

- 1) ในกรณีที่เป็นการขายและแลกเปลี่ยนเงินดิจิทัลเป็นเงินตราที่ใช้ชำระหนี้ตามกฎหมายในปัจจุบัน ฐานภาษีจะคิดจากส่วนต่างระหว่างต้นทุนถัวเฉลี่ยของเงินดิจิทัลที่มีอยู่ใน

<sup>27</sup> อัตราแลกเปลี่ยนธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 6 พฤษภาคม 2561 (100 บาท = 28.9906 เยน)

<sup>28</sup> Tyton Capital Advisors, Japan And Tax On Cryptocurrencies-Part 1 [Online], Available from <https://www.tytoncapital.com/investment-advice-japan/japan-and-tax-on-cryptocurrency-bitcoin/>

<sup>29</sup> Tyton Capital Advisors, Japan And Tax On Cryptocurrencies-Part 2 [Online], Available from <https://www.tytoncapital.com/investment-advice-japan/japan-and-tax-on-cryptocurrency-part-2/>

ครอบครองและเงินตราที่ได้รับมาจากการแลกเปลี่ยน ซึ่งต้นทุนถัวเฉลี่ยของเงินดิจิทัลคำนวณได้จากสูตรดังต่อไปนี้

$$\text{ต้นทุนถัวเฉลี่ยของเงินดิจิทัลต่อหน่วย} = \frac{\text{มูลค่าของเงินดิจิทัลที่ซื้อมาสะสมทั้งปี}}{\text{จำนวนหน่วยเงินดิจิทัลที่ได้รับมา}}$$

2) ในกรณีที่เป็นการขายและแลกเปลี่ยนเงินดิจิทัลและเงินดิจิทัลอีกประเภทหนึ่ง ฐานภาษีจะคิดจากส่วนต่างระหว่างต้นทุนถัวเฉลี่ยของเงินดิจิทัลที่มีอยู่ในครอบครองและมูลค่าของเงินดิจิทัลที่ได้รับมา ณ วันแลกเปลี่ยน ต้นทุนถัวเฉลี่ยของเงินดิจิทัลคำนวณตามสูตรที่กล่าวไว้ในข้อ 1)

3) ในกรณีที่รับเงินดิจิทัลมาจากการกระทำอื่นใด ฐานภาษีจะคิดจากมูลค่าตามราคาตลาดของเงินดิจิทัล ณ วันที่ได้รับมา<sup>30</sup>

#### (ง) อัตราภาษี

ประเทศญี่ปุ่นได้ทำการตีความในเรื่องของเงินได้ที่เกี่ยวข้องเงินดิจิทัลว่าเป็นรายได้อื่น ซึ่งต้องถูกย่นรวมคำนวณกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาซึ่งเป็นอัตราก้าวหน้าตามตารางดังต่อไปนี้

เงินได้	อัตราภาษี
0 - 1.95 ล้านเยน (0 - 0.56 ล้านบาท)	ร้อยละ 15
1.95 - 3.30 ล้านเยน (0.56 - 0.96 ล้านบาท)	ร้อยละ 20
3.30 - 6.95 ล้านเยน (0.96 - 2.01 ล้านบาท)	ร้อยละ 30
6.95 - 9.00 ล้านเยน (2.01 - 2.61 ล้านบาท)	ร้อยละ 33
9.00 - 18.00 ล้านเยน (2.61 - 5.22 ล้านบาท)	ร้อยละ 43
18.00 - 40.00 ล้านเยน (5.22 - 11.60 ล้านบาท)	ร้อยละ 50
40.00 ล้านเยนขึ้นไป (11.60 ล้านบาทขึ้นไป) <sup>31</sup>	ร้อยละ 55

อย่างไรก็ตาม การที่ประเทศญี่ปุ่นตีความเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับส่วนเกินทุนของเงินดิจิทัลเป็นรายได้อื่นเช่นนี้ จึงทำให้ไม่สามารถนำเอาส่วนขาดทุนของสินทรัพย์ชนิดอื่นมาหักกลบกันได้ ภาษีที่

<sup>30</sup> Tyton Capital Advisors, Japan And Tax On Cryptocurrencies-Part 2 [Online], Available from <https://www.tytoncapital.com/investment-advice-japan/japan-and-tax-on-cryptocurrency-part-2/>

<sup>31</sup> อัตราแลกเปลี่ยนธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 6 พฤษภาคม 2561 (100 บาท = 28.9906 เยน)

เกี่ยวข้องกับส่วนเกินทุนของเงินดิจิทัลจะเสียในส่วนของส่วนเกินทุนหักด้วยส่วนขาดทุน (ถ้ามี) เท่านั้น

32

### (จ) ภาษีอื่นที่เกี่ยวข้องกับเงินดิจิทัล

นอกจากการเก็บภาษีจากส่วนทุนสำหรับเงินดิจิทัลแล้ว ประเทศญี่ปุ่นยังเก็บภาษีผู้บริโภคจากการนำเงินดิจิทัลเพื่อใช้ในการชำระค่าซื้อสินค้า และค่าบริการ โดยคิดในอัตราร้อยละ 8 ของยอดสินค้าหรือบริการนั้น โดยหากชำระเป็นเงินดิจิทัลให้คำนวณฐานภาษีโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ทำรายการในการคำนวณภาษีผู้บริโภค

อย่างไรก็ตามในวันที่ 1 กรกฎาคม 2560 ประเทศญี่ปุ่นได้มีการแก้ไขกฎหมายโดยภายใต้กฎหมายของญี่ปุ่นเรื่อง “Cabinet Order for Partial Revision of the Order for Enforcement of the Consumption Tax Act” โดยผู้ใช้สกุลเงินดิจิทัลนั้นไม่จำเป็นต้องเสียภาษีผู้บริโภคอีกต่อไป จากการแก้กฎหมายดังกล่าวนี้จะช่วยดึงดูดให้ผู้คนหันมาใช้สกุลเงินดิจิทัลกันมากขึ้น เพราะการใช้จ่ายซื้อสินค้าผู้บริโภคด้วยสกุลเงินดิจิทัลในประเทศญี่ปุ่นนั้นไม่จำเป็นต้องจ่ายภาษีผู้บริโภคร้อยละ 8 อีกต่อไป แต่ภาษีรายได้นั้นยังคงต้องเสียตามปกติ<sup>33</sup>

### 3.2.2 มาตรการการจัดเก็บภาษีที่เกี่ยวข้องกับสกุลเงินดิจิทัลในประเทศสหรัฐอเมริกา

ประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่มีการใช้เงินดิจิทัลกันอย่างแพร่หลาย และในปัจจุบันกรมสรรพากรได้มีการออกกฎและมาตรการทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับเงินดิจิทัลเพื่อทำการจัดเก็บภาษีที่เกิดจากส่วนเกินทุน ตลอดจนภาษีการบริโภคที่เกิดจากการใช้เงินดิจิทัลเหล่านี้ มาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปได้ ดังนี้

<sup>32</sup> Tyton Capital Advisors, [Japan And Tax On Cryptocurrencies-Part 1 \[Online\]](https://www.tytoncapital.com/investment-advice-japan/japan-and-tax-on-cryptocurrency-bitcoin/), Available from <https://www.tytoncapital.com/investment-advice-japan/japan-and-tax-on-cryptocurrency-bitcoin/>

<sup>33</sup> Siam Blockchain, ประเทศญี่ปุ่นยกเลิกภาษีผู้บริโภค 8% ของ Bitcoin แล้ว [ออนไลน์], 2 กรกฎาคม 2560. แหล่งที่มา <https://siamblockchain.com/2017/07/02/japan-ends-8-consumption-tax-on-bitcoin-yesterday/>

### (ก) ผู้มีหน้าเสียภาษี

ประเทศสหรัฐอเมริกาไม่ได้มีข้อกำหนดแยกออกมาในหัวข้อนี้ ทำให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีที่เกี่ยวข้องกับเงินดิจิทัล คือ ผู้ที่มีรายได้จากเงินดิจิทัล อาทิ เงินได้จากส่วนเกินทุน รายได้จากการได้รับเงินดิจิทัลจากการทำกิจกรรมใด ๆ

### (ข) จุดที่เกิดความรับผิดทางภาษี

ประเทศสหรัฐอเมริกามีการกำหนดให้เงินดิจิทัลมีลักษณะเหมือนกันกับอสังหาริมทรัพย์ชนิดหนึ่ง อาทิ หุ่น พันธบัตร หรือการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ มาตรการทางภาษีของประเทศสหรัฐอเมริกาจึงได้กำหนดให้เหตุการณ์ดังต่อไปนี้เป็นจุดที่เกิดความรับผิดทางภาษี

- 1) เมื่อมีการขายและแลกเปลี่ยนเงินดิจิทัลเป็นเงินตราที่ใช้ชำระหนี้ตามกฎหมาย เช่น เงินดอลลาร์
- 2) เมื่อมีการขายและแลกเปลี่ยนเงินดิจิทัลกับเงินดิจิทัลอีกประเภทหนึ่ง
- 3) เมื่อนำเงินดิจิทัลไปชำระค่าสินค้า หรือบริการ<sup>34</sup>

### (ค) ฐานภาษี

เนื่องจากประเทศสหรัฐอเมริกามีการตีความให้เงินดิจิทัลนั้นมีลักษณะเหมือนสินทรัพย์ จึงทำให้ผู้มีเงินได้จะต้องเสียภาษีที่เกิดขึ้นจากส่วนเกินทุนจากสินทรัพย์ ซึ่งมีหลักการคิดฐานภาษี คือ ส่วนต่างระหว่างราคาซื้อและราคาขายของสินทรัพย์นั้น ๆ ถ้าหากราคาขายมากกว่าราคาซื้อจะทำให้เกิดส่วนเกินทุนจากสินทรัพย์ ในทางตรงกันข้ามหากราคาขายน้อยกว่าราคาซื้อจะทำให้เกิดส่วนขาดทุนจากสินทรัพย์ ซึ่งส่วนเกินทุนและส่วนขาดทุนมาสามารถนำมาหักกลบกันได้เพื่อทำให้ฐานภาษีของส่วนเกินทุนจากสินทรัพย์น้อยลง<sup>35</sup> โดยในการคำนวณต้นทุนราคาซื้อนั้นให้ใช้หลักเข้าก่อนออกก่อน (First in first out)

<sup>34</sup> Thomas DeMichele, *The Tax Rules for Crypto in the U.S. Simplified* [Online], 30 March 2017. Available from <https://cryptocurrencyfacts.com/2017/12/30/the-tax-rules-for-crypto-in-the-u-s-simplified/#citation-1>

<sup>35</sup> IRS, *Publication 544 (2017) Sales and Other Dispositions of Assets* [Online], Available from [https://www.irs.gov/publications/p544#en\\_US\\_2017\\_publink100072653](https://www.irs.gov/publications/p544#en_US_2017_publink100072653)

ในกรณีที่ได้รับเงินดิจิทัลมาโดยการกระทำใด ๆ อาทิ ได้รับชำระค่าสินค้าหรือบริการ ได้รับเงินปันผลในรูปของเงินดิจิทัล ตลอดจนเงินดิจิทัลที่ได้จากการขุด ให้ใช้ราคาตลาด ณ วันที่ที่ได้รับมาเป็นราคาซื้อของเงินดิจิทัลนั้น ๆ และเมื่อมีการขายหรือโอนเงินดิจิทัลเกิดขึ้นให้คำนวณฐานภาษีเช่นเดียวกับฐานภาษีของภาษีส่วนเกินทุนดังที่กล่าวไว้ในข้างต้น<sup>36</sup>

### (ง) อัตราภาษี

ประเทศสหรัฐอเมริกาได้แบ่งประเภทของภาษีจากส่วนเกินทุนจากสินทรัพย์ไว้ 2 ประเภท คือ ส่วนเกินทุนที่ได้จากถือครองระยะสั้น (ไม่เกิน 12 เดือน) และส่วนเกินทุนที่ได้จากการถือครองระยะยาว โดยภาษีทั้งสองประเภทนี้มีอัตราภาษีที่แตกต่างกัน ดังนี้

อัตราภาษีจากส่วนเกินทุนระยะสั้นจะมีอัตราเท่ากับอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ดังตารางต่อไปนี้<sup>37</sup>

#### ตารางบุคคลธรรมดาที่มีสถานะโสด

เงินได้	อัตราภาษี
0 - \$9,325 (ประมาณ 0 - 0.29 ล้านบาท)	ร้อยละ 10
\$9,326 - \$37,950 (ประมาณ 0.29 ล้านบาท - 1.20 ล้านบาท)	ร้อยละ 15
\$37,951 - \$91,900 (ประมาณ 1.20 ล้านบาท - 2.92 ล้านบาท)	ร้อยละ 25
\$91,901 - \$191,650 (ประมาณ 2.92 ล้านบาท - 6.08 ล้านบาท)	ร้อยละ 28
\$191,651 - \$416,700 (ประมาณ 6.08 ล้านบาท - 13.23 ล้านบาท)	ร้อยละ 33
\$416,701 - \$418,400 (ประมาณ 13.23 ล้านบาท - 13.28 ล้านบาท)	ร้อยละ 35
\$418,401 ขึ้นไป (ประมาณ 13.28 ล้านบาทขึ้นไป) <sup>38</sup>	ร้อยละ 39.6

<sup>36</sup> Thomas DeMichele, **The Tax Rules for Crypto in the U.S. Simplified** [Online], 30 March 2017. Available from <https://cryptocurrencyfacts.com/2017/12/30/the-tax-rules-for-crypto-in-the-u-s-simplified/#citation-1>

<sup>37</sup> Bankrate.com, **2017-2018 tax brackets** [Online], 12 January 2018. Available from <https://www.bankrate.com/finance/taxes/tax-brackets.aspx>

<sup>38</sup> อัตราแลกเปลี่ยนธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 8 พฤษภาคม 2561 (1 บาท = 31.7442 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา)

ตารางบุคคลธรรมดาที่เป็นหัวหน้าครอบครัว

เงินได้	อัตรากาซี
0 - \$13,350 (ประมาณ 0 - 0.42 ล้านบาท)	ร้อยละ 10
\$13,351 - \$50,800 (ประมาณ 0.42 ล้านบาท - 1.61 ล้านบาท)	ร้อยละ 15
\$50,801 - \$131,200 (ประมาณ 1.61 ล้านบาท - 4.16 ล้านบาท)	ร้อยละ 25
\$131,201 - \$212,500 (ประมาณ 4.16 ล้านบาท - 6.75 ล้านบาท)	ร้อยละ 28
\$212,501 - \$416,700 (ประมาณ 6.75 ล้านบาท - 13.23 ล้านบาท)	ร้อยละ 33
\$416,701 - \$444,550 (ประมาณ 13.23 ล้านบาท - 14.11 ล้านบาท)	ร้อยละ 35
\$444,501 ขึ้นไป (ประมาณ 14.11 ล้านบาทขึ้นไป <sup>39</sup> )	ร้อยละ 39.6

ตารางบุคคลธรรมดาที่มีสถานะสมรสและยื่นภาษีร่วมกัน

เงินได้	อัตรากาซี
0 - \$18,650 (ประมาณ 0 - 0.59 ล้านบาท)	ร้อยละ 10
\$18,651 - \$75,900 (ประมาณ 0.59 ล้านบาท - 2.41 ล้านบาท)	ร้อยละ 15
\$75,901 - \$153,100 (ประมาณ 2.41 ล้านบาท - 4.86 ล้านบาท)	ร้อยละ 25
\$153,101 - \$233,350 (ประมาณ 4.86 ล้านบาท - 7.41 ล้านบาท)	ร้อยละ 28
\$233,351 - \$416,700 (ประมาณ 7.41 ล้านบาท - 13.23 ล้านบาท)	ร้อยละ 33
\$416,701 - \$470,000 (ประมาณ 13.23 ล้านบาท - 14.92 ล้านบาท)	ร้อยละ 35
\$470,001 ขึ้นไป (ประมาณ 14.92 ล้านบาทขึ้นไป <sup>39</sup> )	ร้อยละ 39.6

ตารางบุคคลธรรมดาที่มีสถานะสมรสและยื่นภาษีแยกจากกัน

เงินได้	อัตรากาซี
0 - \$9,325 (ประมาณ 0 - 0.29 ล้านบาท)	ร้อยละ 10
\$9,326 - \$37,950 (ประมาณ 0.29 ล้านบาท - 1.20 ล้านบาท)	ร้อยละ 15
\$37,951 - \$76,550 (ประมาณ 1.20 ล้านบาท - 2.43 ล้านบาท)	ร้อยละ 25
\$76,551 - \$116,675 (ประมาณ 2.43 ล้านบาท - 3.70 ล้านบาท)	ร้อยละ 28
\$116,676 - \$208,350 (ประมาณ 3.70 ล้านบาท - 6.61 ล้านบาท)	ร้อยละ 33
\$208,351 - \$235,350 (ประมาณ 6.61 ล้านบาท - 7.47 ล้านบาท)	ร้อยละ 35
\$235,351 ขึ้นไป (ประมาณ 7.47 ล้านบาทขึ้นไป <sup>39</sup> )	ร้อยละ 39.6

<sup>39</sup> อัตรากาซีเปลี่ยนธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 8 พฤษภาคม 2561 (1 บาท = 31.7442 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา)



ในขณะที่อัตราภาษีเงินได้ของส่วนเกินทุนระยะยาวจะน้อยกว่าระยะสั้น เนื่องจากรัฐต้องการส่งเสริมให้เกิดการลงทุนระยะยาวมากขึ้น จึงจัดเก็บภาษีโดยแบ่งประเภทตามอัตราที่ผู้มีเงินได้ต้องเสียภาษี ดังตาราง ดังนี้<sup>40</sup>

อัตราภาษีบุคคลธรรมดา	อัตราภาษีส่วนเกินทุนระยะยาว
ร้อยละ 10	-
ร้อยละ 15	-
ร้อยละ 25	ร้อยละ 15
ร้อยละ 28	ร้อยละ 15
ร้อยละ 33	ร้อยละ 15
ร้อยละ 35	ร้อยละ 15
ร้อยละ 39.6	ร้อยละ 20

### (จ) ภาษีอื่นที่เกี่ยวข้องกับเงินดิจิทัล

นอกจากการเก็บภาษีจากส่วนทุนสำหรับเงินดิจิทัลแล้ว ประเทศสหรัฐอเมริกายังเก็บภาษีการบริโภคจากการนำเงินดิจิทัลเพื่อใช้ในการชำระค่าซื้อสินค้า และค่าบริการ โดยคิดในอัตราต่างกันตามแต่ละมลรัฐตั้งแต่ร้อยละ 0 ถึงร้อยละ 10 ของยอดสินค้าหรือบริการที่ได้รับ โดยหากชำระเป็นเงินดิจิทัลให้คำนวณฐานภาษีโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ทำรายการในการคำนวณภาษีการบริโภค

### 3.3 การเปรียบเทียบมาตรการการจัดเก็บภาษีที่เกี่ยวข้องกับสกุลเงินดิจิทัลของประเทศไทยและต่างประเทศ

จากข้อมูลข้างต้น ผู้เขียนได้ทำการเปรียบเทียบมาตรการทางกฎหมายในการจัดเก็บภาษีที่เกี่ยวข้องกับสกุลเงินดิจิทัลของทั้ง 3 ประเทศ เพื่อวิเคราะห์หามาตรการที่เหมาะสมต่อการเก็บภาษีในประเทศไทย โดยสรุปแยกตามประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

<sup>40</sup> Claire Boyte-White, Comparing Long-Term vs. Short-Term Capital Gains Tax Rates [Online], 6 March 2018. Available from <https://www.investopedia.com/articles/personal-finance/101515/comparing-longterm-vs-shortterm-capital-gain-tax-rates.asp>

ประเด็น	ไทย	สหรัฐอเมริกา	ญี่ปุ่น
1) ผู้มีหน้าที่เสียภาษี	ผู้มีเงินได้เกิน 150,000 บาท	ไม่ได้มีข้อกำหนดแยกออกมาในหัวข้อนี้ ทำให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีที่เกี่ยวข้องกับเงินดิจิทัล คือ ผู้ที่มีรายได้จากเงินดิจิทัล อาทิ เงินได้จากส่วนเกินทุน รายได้จากการได้รับเงินดิจิทัลจากการทำกิจกรรมใด ๆ	มีทั้งหมด 6 บุคคลดังนี้ 1) บุคคลผู้มีเงินได้จากค่าตอบแทนเกินกว่า 20 ล้านเยนต่อปี (ประมาณ 5.80 ล้านบาท <sup>41</sup> ) 2) บุคคลผู้มีเงินได้จากนายจ้างสถานที่เดียว แต่มีรายได้อื่น ตลอดทั้งปีมากกว่า 200,000 เยน (ประมาณ 57,981 บาท <sup>41</sup> ) 3) บุคคลผู้มีรายได้จากนายจ้างหลายแห่งและมีรายได้อื่น ตลอดทั้งปีมากกว่า 200,000 เยน (ประมาณ 57,981 บาท <sup>41</sup> ) หลังหักรายจ่ายทางภาษี 4) บุคคลผู้ที่ได้รับเงินค่าตอบแทนจากการประกอบกิจการครอบครัว ร้านค้า ดอกเบี้ยจากเงินให้กู้ยืม รายได้ค่าเช่าจากการให้เช่าอสังหาริมทรัพย์หรือเครื่องจักร 5) บุคคลผู้ได้รับสิทธิการเลื่อนการชำระภาษีที่ได้มาจากผลตอบแทนจากปีใด ๆ เนื่องจากภัยธรรมชาติ 6) บุคคลผู้ได้รับเงินได้ซึ่งไม่ถูกหักภาษีหัก ณ ที่จ่าย

<sup>41</sup> อัตราแลกเปลี่ยนธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 6 พฤษภาคม 2561 (100 บาท = 28.9906 เยน)

ประเด็น	ไทย	สหรัฐอเมริกา	ญี่ปุ่น
2) จุด ที่ เกิด ความร้บผิด ทางภาษี	1) เมื่อมีการขาย และแลกเปลี่ยนเงิน ดิจิทัลเป็นเงินตราที่ ใช้ชำระหนี้ ตาม กฎหมาย เช่น เงิน ดอลลาร์ 2) เมื่อนำเงินดิจิทัล ไปชำระค่าสินค้า หรือบริการ	1) เมื่อ มี การ ขาย และ แลกเปลี่ยนเงินดิจิทัลเป็น เงินตราที่ใช้ชำระหนี้ตาม กฎหมาย เช่น เงินดอลลาร์ 2) เมื่อ มี การ ขาย และ แลกเปลี่ยนเงินดิจิทัลกับเงิน ดิจิทัลอีกประเภทหนึ่ง 3) เมื่อนำเงินดิจิทัลไปชำระ ค่าสินค้า หรือบริการ	1) เมื่อมีการขายและ แลกเปลี่ยนเงินดิจิทัลเป็น เงินตราที่ใช้ชำระหนี้ตาม กฎหมายในปัจจุบัน 2) เมื่อมีการขายและ แลกเปลี่ยนเงินดิจิทัลกับ เงินดิจิทัลอีกประเภทหนึ่ง ซึ่งมูลค่าของเงินดิจิทัลที่ถือ ไว้ก่อนที่จะทำการขายและ ห ลั ง จ า ก ก า ร ข า ย แลกเปลี่ยนแปลงไป 3) เมื่อได้รับเงินดิจิทัล จากการกระทำใด ๆ อาทิ ได้รับชำระค่าสินค้าหรือ บริการ ได้รับเงินปันผลใน รูปของเงินดิจิทัล ตลอดจน เงินดิจิทัลที่ได้จากการขุด
3) ฐานภาษี	ส่วนต่างระหว่าง ราคาซื้อและราคา ขายของสินทรัพย์ นั้น ๆ ถ้าหากราคา ขายมากกว่าราคา ซื้อ จะ ทำให้ เกิด ส่วนเกินทุนจาก สินทรัพย์	ส่วนต่างระหว่างราคาซื้อและ ราคาขายของสินทรัพย์นั้น ๆ ถ้าหากราคาขายมากกว่า ราคาซื้อจะทำให้เกิดส่วนเกิน ทุนจากสินทรัพย์ ในทาง ตรงกันข้ามหากราคาขาย น้อยกว่าราคาซื้อจะทำให้เกิด ส่วนขาดทุนจากสินทรัพย์ ซึ่ง ส่วนเกินทุนและส่วนขาดทุน มาสามารถนำมาหักกลบกัน ได้เพื่อทำให้ฐานภาษีของ ส่วนเกินทุนจากสินทรัพย์ น้อยลง ใช้การคิดต้นทุนแบบ เข้าก่อนออกก่อน (FIFO)	1) ในกรณีที่เป็นการขาย และแลกเปลี่ยนเงินดิจิทัล เป็นเงินตราที่ใช้ในชำระ หนี้ ตาม กฏ หมาย ใน ปัจจุบัน ฐานภาษีจะคิด จากส่วนต่างระหว่างต้นทุน ถัวเฉลี่ยของเงินดิจิทัลที่มี อยู่ใน ครอบ ครอบ และ เงินตราที่ได้รับมาจากการ แลกเปลี่ยน ซึ่งต้นทุนถัว เฉลี่ยของเงินดิจิทัล 2) ในกรณีที่เป็นการขาย และแลกเปลี่ยนเงินดิจิทัล และเงินดิจิทัลอีกประเภท หนึ่ง ฐานภาษีจะคิดจาก

ประเด็น	ไทย	สหรัฐอเมริกา	ญี่ปุ่น
			ส่วนต่างระหว่างต้นทุนถัวเฉลี่ยของเงินดิจิทัลที่มีอยู่ในครอบครองและมูลค่าของเงินดิจิทัลที่ได้รับมา ณ วันแลกเปลี่ยน 3) ในกรณีที่ได้รับเงินดิจิทัลมาจากการกระทำอื่นใด ฐานภาษีจะคิดจากมูลค่าตามราคาตลาดของเงินดิจิทัล ณ วันที่ได้รับมา
4) อัตราภาษี	ภาษีหัก ณ ที่จ่ายในอัตราร้อยละ 15 และ นำไป รวมคำนวณเป็นเงินได้ในการนำส่งภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประจำปี	แบ่งเป็น 2 อัตรา คือ อัตราภาษีส่วนเกินทุนที่ได้จากถือครองระยะสั้น (ไม่เกิน 12 เดือน) ซึ่งเสียในอัตราเดียวกันกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตั้งแต่ร้อยละ 10 ถึงร้อยละ 39.6 และอัตราภาษีส่วนเกินทุนที่ได้จากการถือครองระยะยาว โดยเสียในอัตราตั้งแต่ร้อยละ 15 ถึงร้อยละ 20 ขึ้นอยู่กับอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่เสียอยู่ ณ ปีนั้น ๆ	ตามอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในอัตราตั้งแต่ร้อยละ 15 ถึงร้อยละ 55
5) ภาษีอื่นที่เกี่ยวข้องกับเงินดิจิทัล	ภาษีมูลค่าเพิ่มที่อัตราร้อยละ 7 ของยอดสินค้าหรือบริการที่ได้รับ	ภาษีการบริโภค โดยคิดในอัตราต่างกันตามแต่ละมลรัฐ ตั้งแต่ร้อยละ 0 ถึงร้อยละ 10 ของยอดสินค้าหรือบริการที่ได้รับ	ไม่มี

จากตารางข้างต้น แสดงให้เห็นถึงความเหมือนและความแตกต่างของการเก็บภาษีที่เกี่ยวข้องกับเงินดิจิทัลในแต่ละประเทศ ซึ่งผู้เขียนจะวิเคราะห์ให้เห็นถึงความท้าทายของการนำไปใช้ในประเทศไทยในปัจจุบันในบทถัดไป

## บทที่ 4

### แนวทางการจัดเก็บภาษีจากธุรกรรมการค้าสินทรัพย์ดิจิทัลในประเทศไทย

ประเทศไทยยังเป็นประเทศใหม่ในการบังคับใช้มาตรการการจัดเก็บภาษีจากธุรกรรมการค้าสินทรัพย์ดิจิทัล ซึ่งกฎหมายที่ออกมานั้นยังมีข้อด้อยบางประการที่ส่งผลให้การบังคับใช้ไม่มีประสิทธิภาพอย่างที่ควร และอาจนำไปสู่ปัญหาที่ทำให้ไม่สามารถบรรลุถึงเจตนารมณ์ของกฎหมายที่แท้จริงได้ ในขณะที่ต่างประเทศ อาทิ ประเทศญี่ปุ่น และประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นประเทศที่มีการใช้เงินดิจิทัลกันอย่างแพร่หลาย ทั้งการใช้ในการชำระค่าสินค้า หรือบริการทั่วไป ตลอดจนการถือครองไว้เพื่อหวังกำไรจากส่วนต่างจากมูลค่าเงินดิจิทัลเสมือนหลักทรัพย์ เป็นต้น จึงทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับประเทศเหล่านี้ได้ออกมามาตรการต่าง ๆ ในการเก็บภาษีเงินได้จากธุรกรรมการค้าสินทรัพย์ดิจิทัล และปรับใช้ให้เข้ากับสภาพสังคมในปัจจุบันของแต่ละประเทศ ดังนั้น ในบทนี้จะเป็นการนำมาตรการในการจัดเก็บภาษีจากธุรกรรมการค้าสินทรัพย์ดิจิทัลในประเทศไทย มาเปรียบเทียบกับมาตรการการจัดเก็บภาษีจากธุรกรรมการค้าสินทรัพย์ดิจิทัลในต่างประเทศ อาทิ ประเทศญี่ปุ่น และประเทศสหรัฐอเมริกา จากในบทที่ 3 มาวิเคราะห์หาแนวทางทางกฎหมายเพื่อเสนอมาตรการที่เหมาะสมในการจัดเก็บภาษีของประเทศไทย เพื่อเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดเก็บภาษี ตลอดจนเพื่อเป็นการลดความไม่ชัดเจนในกฎหมายของไทย

#### 4.1 ความท้าทายในการสร้างหรือนำหลักเกณฑ์ในการจัดเก็บภาษีจากธุรกรรมการค้าสินทรัพย์ดิจิทัลในประเทศไทย

การที่จะนำหลักเกณฑ์ของประเทศต่าง ๆ มาใช้นั้น เราจำเป็นที่จะต้องพิจารณาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อการนำมาปรับใช้กับบริบทของประเทศไทย โดยต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของลักษณะรายการ ตลอดจนข้อจำกัดอื่นใดที่อาจส่งผลให้มาตรการในการจัดเก็บภาษีสามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในบทนี้ผู้เขียนแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็นทั้งหมด 2 ประเด็น คือ ความท้าทายในการจัดเก็บภาษี และความไม่เป็นธรรมของหลักเกณฑ์ในการคำนวณภาษี

##### 4.1.1 ความท้าทายในการจัดเก็บภาษี

ในการจัดเก็บภาษีจากธุรกรรมการค้าสินทรัพย์ดิจิทัลนั้น ยังมีความไม่ชัดเจนในหลายประเด็น ได้แก่

### 1) การคิดต้นทุนของเงินดิจิทัล

อย่างที่ได้อธิบายไว้ในบทที่ 3 เงินดิจิทัลนั้นสามารถคิดต้นทุนได้ทั้งหมด 3 วิธี คือ วิธีเข้าก่อนออกก่อน (FIFO) วิธีเข้าหลังออกก่อน (LIFO) และวิธีการถัวเฉลี่ย ซึ่งในประเทศสหรัฐอเมริกาได้ใช้วิธีเข้าก่อนออกก่อน (FIFO) ในการคิดต้นทุนของเงินดิจิทัลเหล่านี้ แต่ในประเทศญี่ปุ่นใช้วิธีถัวเฉลี่ยในการคิดต้นทุนของเงินดิจิทัล ในขณะที่ประเทศไทยพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 ไม่ได้มีการกำหนดไว้อย่างแน่ชัด ทำให้สามารถเกิดความไม่ชัดเจนในการบังคับใช้กฎหมาย

การคิดต้นทุนเป็นส่วนสำคัญและมีความจำเป็นเป็นอย่างมาก ในการกำหนดมูลค่าของภาษีที่จะต้องเสีย จะเห็นได้จากการคำนวณดังต่อไปนี้

นาย ก ได้ซื้อ Bitcoin มาทั้งหมด 3 ครั้ง โดยมีต้นทุนแต่ละครั้งดังนี้

ครั้งที่ 1 : ซื้อ 10 BTC ที่ราคา BTC ละ 50,000 บาท

ครั้งที่ 2 : ซื้อ 5 BTC ที่ราคา BTC ละ 60,000 บาท

ครั้งที่ 3 : ซื้อ 5 BTC ที่ราคา BTC ละ 75,000 บาท

เมื่อนาย ก ทำการขาย 2 BTC ในราคา 200,000 บาท นาย ก จะต้องคำนวณตามวิธีการดังต่อไปนี้

วิธีที่ 1 วิธีเข้าก่อนออกก่อน: วิธีเข้าก่อนออกก่อนนี้จะเป็นการคำนวณต้นทุนโดยการใช้หลักเกณฑ์ที่ว่า เงินดิจิทัลที่เหลืออยู่เกิดจากการซื้อครั้งล่าสุดเท่านั้น หรือมีความหมายอีกนัยหนึ่งคือ การที่เราตัดต้นทุนของเงินดิจิทัลที่เข้ามาก่อนเสมอ เพราะฉะนั้น ต้นทุนในการขาย 2 BTC ครั้งนี้คือ 100,000 บาท (ใช้ต้นทุนครั้งที่ 1:  $50,000 \times 2 = 100,000$  บาท)

วิธีที่ 2 วิธีเข้าหลังออกก่อน: วิธีนี้จะเป็นการคำนวณต้นทุนโดยใช้สมมติฐานที่ว่า การขายเงินดิจิทัลเป็นการขายจากการซื้อครั้งล่าสุด ซึ่งหมายถึงว่า เงินดิจิทัลเข้ามาที่หลังแต่จะถูกตัดต้นทุนออกไปก่อน เพราะฉะนั้น ต้นทุนในการขาย 2 BTC ครั้งนี้ คือ 150,000 บาท (ใช้ต้นทุนครั้งที่ 3:  $75,000 \times 2 = 150,000$  บาท)

วิธีที่ 3 วิธีถัวเฉลี่ย: เป็นวิธีที่นำมูลค่าของเงินดิจิทัลทั้งหมดมาเฉลี่ยให้แต่ละหน่วยมีมูลค่าเท่า ๆ กัน ก่อนที่จะทำการขายเงินดิจิทัล เพราะฉะนั้น ต้นทุนในการขาย 2 BTC ครั้งนี้คือ 117,500 บาท (ใช้ต้นทุนเฉลี่ย 3 ครั้ง:  $[(10 \times 50,000) + (5 \times 60,000) + (5 \times 75,000)] / 20 = 117,500$  บาท)

จะเห็นได้ว่าทั้ง 3 วิธีมีต้นทุนที่แตกต่างกัน ซึ่งถ้าหากนาย ก มีหน้าที่ต้องเสียภาษีจากการทำธุรกรรมสินทรัพย์ดิจิทัล จะทำให้มูลค่าภาษีที่คิดได้ไม่เท่ากันในแต่ละวิธี ซึ่งผู้เขียนมีความเห็นว่า ประเทศไทยควรมีการกำหนดหลักเกณฑ์ให้ชัดเจนตั้งแต่ในกระบวนการขั้นตอนการออกกฎหมาย พร้อมทั้งบังคับใช้ให้เหมือนกันในทุกกรณีเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมต่อผู้เสียภาษีมากที่สุด

## 2) ระบบการจัดเก็บข้อมูล

การจัดเก็บข้อมูลนับเป็นอีกหนึ่งความท้าทายของกรมสรรพากรไทย เนื่องจากการจัดเก็บภาษีส่วนเกินมูลค่านั้นจำเป็นที่จะต้องมียุทธศาสตร์อย่างถูกต้อง ผู้เขียนมีความเห็นว่า ประเทศไทยยังไม่มีระบบการเก็บภาษีจากส่วนเกินมูลค่าจากการซื้อขาย เช่น การซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ได้มีการยกเว้นภาษีกำไรจากการซื้อขาย ทำให้ไม่มีผู้ใดติดตามดูว่า บุคคลใดขายหุ้นได้กำไรเท่าไร ในส่วนของการซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ในประเทศไทยยังไม่มีระบบเก็บภาษีจากราคาขายจริง แต่เก็บค่าโอน ภาษีอากร และภาษีธุรกิจเฉพาะโดยการนำราคาประเมินมาใช้คำนวณ ดังนั้นการจัดเก็บภาษีกำไรจากส่วนเกินมูลค่าจากการซื้อขายเงินสกุลดิจิทัลจึงไม่ใช่เรื่องง่ายในการเก็บข้อมูลและทำความเข้าใจ

ผู้เขียนคิดว่าในช่วงแรกของการเก็บภาษีจากการทำธุรกรรมสินทรัพย์ดิจิทัลนี้ เจ้าหน้าที่ควรใช้ฐานข้อมูลจากรายงานการซื้อขายของบริษัทรับแลกเปลี่ยนเงินดิจิทัลเป็นหลัก ซึ่งระบบควรได้รับการตรวจสอบว่าตรงกันกับการซื้อขายที่เกิดขึ้นจริงหรือไม่ ทั้งนี้ในปัจจุบันผู้เขียนคิดว่าประเทศไทยยังไม่มีระบบที่ช่วยเป็นฐานข้อมูลที่สามารถถ่ายโอนและยืนยันความเป็นจริงได้จึงควรเชื่อถือระบบของบริษัทรับแลกเปลี่ยนเงินดิจิทัลเป็นหลัก

## 3) สภาพของตลาดการเงินดิจิทัล

ตลาดเงินดิจิทัลในปัจจุบันเป็นตลาดที่มีขนาดใหญ่สามารถทำการซื้อหรือขายออกไปยังต่างประเทศได้ง่าย ซึ่งต่างจากหุ้นที่มีลักษณะการซื้อขายแลกเปลี่ยนในตลาดหลักทรัพย์ของเมืองไทยเท่านั้น ดังนั้นระบบของหุ้นจึงเป็นระบบปิด ทำให้หน่วยงานของรัฐสามารถตรวจสอบได้ง่ายว่านักลงทุนมีต้นทุนในการซื้อหุ้นมาเท่าใด ขายไปเท่าใด และได้กำไรเท่าใด ในขณะที่เงินดิจิทัลเป็นระบบเปิด เงินดิจิทัลสกุลต่าง ๆ สามารถซื้อขายข้ามประเทศได้แทบทั้งสิ้น จึงทำให้เกิดความท้าทายในการคิดภาษีของการนำสกุลเงินดิจิทัลสกุลใหม่ ๆ จากต่างประเทศมาทำการซื้อขายในเมืองไทย

การซื้อขายเงินดิจิทัลในต่างประเทศและนำเงินกลับเข้ามาในประเทศไทยนั้นยังสามารถเลี่ยงภาษีของประเทศไทยได้โดยง่าย เพียงไปเปิดบัญชีดิจิทัลที่และทำการซื้อขายเงินดิจิทัลที่ต่างประเทศ และนำเงินเข้ามาในประเทศไทยในอีกปีภาษีหนึ่งก็จะทำให้ไม่ต้องเสียภาษีตามพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 ในอนาคตผู้เขียนคิดว่ากรณีที่นักลงทุนทำธุรกรรมเช่นนี้จะก่อให้เกิดปัญหาใหญ่ตามมาอีก คือ เงินบาทไหลออกไปยังนอกประเทศ และประเทศไทยจะเก็บภาษีจากธุรกรรมเงินดิจิทัลได้น้อยมาก ซึ่งจะทำให้ไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายอีกด้วย

โดยในประเทศญี่ปุ่นได้มีการแก้ไขปัญหานี้โดยรัฐบาลได้ประกาศให้เงินสกุลดิจิทัลบิทคอยน์สามารถชำระเงินได้ถูกต้องตามกฎหมาย หลังจากนั้นการค้าขายสินค้าต่าง ๆ ด้วยบิทคอยน์ก็เพิ่มขึ้นเป็นอย่างมากซึ่งพบว่าชาวต่างประเทศนำบิทคอยน์ของตนไปซื้อสินค้าเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้ยังไม่รวมถึงบรรดาเว็บไซต์ออนไลน์อีกมากมายหลายแห่งที่ยังขายสินค้าโดยใช้บิทคอยน์และเงินสกุลดิจิทัลอื่น ๆ ซึ่งพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 ที่ออกนี้ไม่สามารถยับยั้งไม่ให้โอนเงินสกุลดิจิทัลที่ซื้อในไทยไปซื้อสินค้าในต่างประเทศได้ จึงทำให้เกิดความท้าทายในการป้องกันปัญหาดังกล่าว

#### 4) จุดที่เกิดความรับผิดทางภาษี

ในการทำธุรกรรมสินทรัพย์ดิจิทัลนั้น จุดที่เกิดความรับผิดทางภาษีเป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่จะเป็นการระบุว่าใครมีหน้าที่เสียภาษีนี้เมื่อใดบ้าง โดยประเทศญี่ปุ่นได้ระบุไว้ทั้งหมด 3 จุด ดังนี้

- เมื่อมีการขายและแลกเปลี่ยนเงินดิจิทัลเป็นเงินตราที่ใช้ชำระหนี้ตามกฎหมายในปัจจุบัน
- เมื่อมีการขายและแลกเปลี่ยนเงินดิจิทัลกับเงินดิจิทัลอีกประเภทหนึ่ง ซึ่งมูลค่าของเงินดิจิทัลที่ถือไว้ก่อนที่จะทำการขายและหลังจากการขายเปลี่ยนแปลงไป
- เมื่อได้รับเงินดิจิทัลจากการกระทำใด ๆ อาทิ ได้รับชำระค่าสินค้าหรือบริการ ได้รับเงินปันผลในรูปของเงินดิจิทัล ตลอดจนเงินดิจิทัลที่ได้จากการขุด

นอกจากนี้ประเทศสหรัฐอเมริกาได้ระบุไว้ทั้งหมด 3 จุด ดังนี้

- เมื่อมีการขายและแลกเปลี่ยนเงินดิจิทัลเป็นเงินตราที่ใช้ชำระหนี้ตามกฎหมาย เช่น เงินดอลลาร์
- เมื่อมีการขายและแลกเปลี่ยนเงินดิจิทัลกับเงินดิจิทัลอีกประเภทหนึ่ง
- เมื่อนำเงินดิจิทัลไปชำระค่าสินค้า หรือบริการ



จะเห็นได้ว่าทั้งสองประเทศมีการกำหนดที่คล้ายกัน ในขณะที่ประเทศไทยไม่ได้มีการกำหนดอย่างชัดเจน แต่จะเกิดความรับผิดชอบเมื่อมีการแลกเปลี่ยนเป็นเงินบาท แต่ประเทศญี่ปุ่นมีการกำหนดที่กว้างกว่าซึ่งครอบคลุมไปถึงการได้รับเงินดิจิทัลมาจากการกระทำใด ๆ ซึ่งถ้าหากพิจารณาให้ละเอียดแล้วจะพบว่า การที่กำหนดเช่นเดียวกันกับประเทศญี่ปุ่นจะครอบคลุมมากกว่า แต่หากต้องพิจารณาในอีกประเด็นไปพร้อม ๆ กันนั้น คือ ความพร้อมในการเสียภาษี กล่าวคือ ในกรณีที่มีการแลกเปลี่ยนหรือโอนเงินดิจิทัลกับเงินดิจิทัลอีกประเภทหนึ่ง ประเทศญี่ปุ่นจะถือว่าเกิดความรับผิดชอบขึ้นตามมูลค่าของเงินดิจิทัลที่เปลี่ยนแปลงไป แต่ความพร้อมในการเสียภาษียังไม่มี เนื่องจากบุคคลผู้นั้นยังไม่มีเงินสดเข้ามาเพื่อทำการเสียภาษี การได้มาซึ่งเงินดิจิทัลจากการกระทำใด ๆ ก็เช่นกัน บุคคลผู้ได้รับมาจะยังไม่มีความพร้อมในการเสียภาษี ซึ่งตามหลักของการจัดเก็บภาษีที่ดีนั้นควรจะเก็บเมื่อผู้เสียภาษีมีความพร้อมในการชำระเงิน

เมื่อพิจารณาในมุมกลับกันแล้ว จะพบว่าหากไม่มีการกำหนดทั้ง 2 เหตุการณ์ข้างต้นเป็นจุดที่สร้างความรับผิดชอบทางภาษีแล้ว อาจจะทำให้รัฐไม่สามารถเก็บภาษีจากธุรกรรมการเงินดิจิทัลได้เลย เนื่องจากการแลกเปลี่ยนสกุลเงินดิจิทัลมีทั้งการแลกเปลี่ยนกับเงินบาท และการแลกเปลี่ยนระหว่างสกุลเงินดิจิทัลด้วยกัน ซึ่งการแลกเปลี่ยนระหว่างสกุลเงินดิจิทัลด้วยกันก็ยังคงมีปัญหาเรื่องราคากลางที่ไม่อาจนำราคาใดราคาหนึ่งมาตีราคาได้อีกด้วย จึงเป็นความท้าทายของประเทศไทยในการกำหนดจุดความรับผิดชอบในภาษีที่เกิดขึ้นให้ชัดเจนและต้องพิจารณาให้รอบด้านในการกำหนดข้อกำหนดให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

#### 4.1.2 ความไม่เป็นธรรมในการจัดเก็บภาษี

ความเป็นธรรมเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ต้องคำนึงถึงในการกำหนดนโยบายหรือมาตรการในการจัดเก็บภาษีใด ๆ ในหัวข้อนี้ผู้เขียนจะวิเคราะห์กฎหมายของประเทศญี่ปุ่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ตลอดจนประเทศไทย เกี่ยวกับความเป็นธรรมในการจัดเก็บภาษีของเงินดิจิทัลที่มีผลบังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน

##### 1) การหักกลบกันระหว่างกำไรและขาดทุน

ประเทศญี่ปุ่นได้มีการจัดประเภทเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับเงินดิจิทัลไว้เป็นรายได้อื่น ทำให้ไม่สามารถนำกำไรหรือขาดทุนจากส่วนเกินมูลค่าประเภทอื่นมาหักกลบระหว่างกำไรกับขาดทุนได้ แต่ประเทศญี่ปุ่นอนุญาตให้นำกำไรและขาดทุนที่เกิดขึ้นจากเงินดิจิทัลเองมาหักกลบกันได้ ทั้งนี้หากมีขาดทุนมากกว่ากำไร จะส่งผลให้ไม่ต้องเสียภาษีส่วนเกินมูลค่าในส่วนนี้ ส่วนในประเทศสหรัฐอเมริกาได้กำหนดให้มีการหักกลบกันได้ โดยประเทศสหรัฐอเมริกาจะแบ่งเป็นกำไร/ขาดทุนจากการถือครองระยะสั้น และกำไร/ขาดทุนจากการถือครองระยะยาว ซึ่งจะต้องหักกลบให้หมด

เสียก่อนจึงจะนำมาหักกลบที่เหลือได้ ส่วนในประเทศไทยไม่ได้มีการระบุไว้เกี่ยวกับการหักกลบกำไร และขาดทุนจากการทำธุรกรรมสินทรัพย์เงินดิจิทัล

การกำหนดมาตรการภาษีเช่นเดียวกันกับประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นการสร้างมาตรการการจัดเก็บภาษีที่มีความเป็นธรรมต่อผู้เสียภาษี และจะเป็นแรงดึงดูดให้นักลงทุนไทยไม่ออกไปลงทุนเงินดิจิทัลในต่างประเทศอีกด้วย

## 2) การได้มาซึ่งเงินดิจิทัลโดยการกระทำใด ๆ

การได้มาซึ่งเงินดิจิทัลนั้นมีการกำหนดให้เป็นจุดที่เกิดความรับผิดชอบในการเสียภาษี ซึ่งถูกกำหนดโดยประเทศญี่ปุ่น และประเทศไทย ส่วนในประเทศสหรัฐอเมริกาไม่ได้มีการกำหนดเช่นนี้ ในประเด็นของความไม่เป็นธรรมนั้น คือ การวัดมูลค่าต้นทุนของการได้มา โดยปกติแล้วการได้มาซึ่งเงินดิจิทัลจะทำได้โดยการซื้อมา หรือการเข้าร่วมกิจกรรมใด ๆ ซึ่งหนึ่งในต้นทุนที่สำคัญของการซื้อมา คือ ค่าอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และค่าไฟที่ใช้ โดยในประเทศญี่ปุ่นนั้น ได้ให้คำนวณมูลค่าของเงินดิจิทัลตามราคาตลาด ณ วันที่ได้รับมา โดยไม่ได้รวมคำนวณถึงรายจ่ายที่ได้จ่ายไป เช่น ค่าอุปกรณ์และค่าไฟ เป็นต้น ทำให้ผู้ที่ได้รับเงินดิจิทัลต้องเสียภาษีมูลค่าสูงตามไปด้วย เนื่องจากใช้ราคาตลาดเพียงอย่างเดียว

## 4.2 แนวทางการจัดเก็บภาษีจากธุรกรรมการค้าสินทรัพย์ดิจิทัลในประเทศไทย

ในปัจจุบันได้มีการถือหรือครอบครองเงินดิจิทัล ตลอดจนการซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนเงินดิจิทัลเหล่านี้ ซึ่งเงินได้จากกรณีดังกล่าวเป็นเงินได้พึงประเมินที่ต้องนำมารวมคำนวณเพื่อเสียภาษี แต่โดยที่ยังไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายเพื่อการจัดเก็บภาษีเงินได้จากเงินดิจิทัลเป็นการเฉพาะเป็นเหตุให้รัฐไม่สามารถจัดเก็บภาษีได้ครบถ้วน เป็นเหตุให้เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2561 ได้มีการประกาศใช้พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 19) พ.ศ. 2561 ซึ่งจะมีผลตั้งแต่วันที่ 14 พฤษภาคม 2561 เป็นต้นไป ในการควบคุมและจัดเก็บภาษีเงินได้จากธุรกรรมการค้าสินทรัพย์ดิจิทัลในประเทศไทย โดยในส่วนนี้ ผู้เขียนจะวิเคราะห์แนวทางการจัดเก็บภาษีของประเทศไทยออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านนโยบายภาษี และด้านกฎหมายภาษี ตามลำดับดังนี้

#### 4.2.1 ด้านนโยบายภาษี

ในการวิเคราะห์นโยบายภาษีนั้นผู้เขียนจะแบ่งออกเป็นทั้งหมด 3 ด้าน ดังนี้

##### - หลักความเป็นธรรม

ในมุมมองของหลักความเป็นธรรมนั้น ต้องพิจารณาจากความเท่าเทียมในการเสียภาษีอากรของการมีรายได้ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันด้วย อาทิ รายได้จากส่วนเกินมูลค่าจากการลงทุนในหุ้น ลักษณะของประมวลรัษฎากรนั้นได้มีการยกเว้นให้กับส่วนเกินมูลค่าจากการลงทุนในหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งหนึ่งในเหตุผลที่สำคัญในการทำเช่นนี้ คือ การที่รัฐต้องการส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ในประเทศ หรือการเก็บภาษีจากส่วนเกินมูลค่าการลงทุนในเงินตราต่างประเทศหรือที่รู้จักกันในนาม Forex กำไรหรือเงินได้ในส่วนนี้ ประมวลรัษฎากรไม่ได้ระบุชัดว่าต้องนำมาเสียภาษี ในความเป็นจริงแล้วนักลงทุนส่วนมากจะเปิดบัญชีกับต่างประเทศเพื่อทำการซื้อขายเงินตราต่างประเทศ หลังจากนั้นจึงโอนผลกำไรเข้ามาในประเทศไทยในปีภาษีต่อมาเพื่อเป็นการทำให้มั่นใจว่าไม่มีภาระภาษีในประเทศไทยจริง ในตัวอย่างที่ผู้เขียนยกมาข้างต้นเป็นตัวอย่างที่ลักษณะคล้ายคลึงกับเงินได้จากธุรกรรมการค้าสินทรัพย์ดิจิทัลมากที่สุด เนื่องจากมีหน่วยงานซึ่งเป็นตัวกลางรองรับและมีระบบการจัดเก็บข้อมูลที่มีลักษณะเดียวกัน ถ้าหากพิจารณาลงในรายละเอียดมากกว่านั้นแล้วยังมีเงินได้จากส่วนเกินทุนอีกหลายประเภทที่ไม่ได้มีการจัดเก็บภาษี เช่น ทองคำ ตลอดจนของโบราณที่มีคุณค่า เป็นต้น จากเหตุผลข้างต้นจึงอาจกล่าวได้ว่าการมีนโยบายภาษีเช่นนี้ขาดคุณลักษณะของความเป็นธรรม

นอกจากนี้แล้วเมื่อมีการเก็บภาษีจากส่วนเกินมูลค่านั้น เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมกับผู้เสียภาษี จึงควรมีข้อกำหนดให้นำผลขาดทุนมาหักเป็นค่าใช้จ่ายทางภาษีได้ในขณะเดียวกัน ดังเช่นประเทศสหรัฐอเมริกาที่ได้อนุญาตให้มีการนำผลขาดทุนมาหักกลับกับผลกำไรก่อนนำมาเสียภาษีได้ ทั้งนี้ไม่ครอบคลุมถึงสินทรัพย์ทุกประเภท หรือแม้แต่ประเทศญี่ปุ่นเอง แม้จะประเมินเงินได้จากธุรกรรมเงินดิจิทัลเป็นรายได้อื่น แต่ยังคงอนุญาตให้ใช้ผลกำไรขาดทุนสุทธิมาเสียภาษีเงินได้ ซึ่งหมายความว่าประเทศญี่ปุ่นสามารถใช้ผลขาดทุนของเงินดิจิทัลมาเป็นรายจ่ายได้เช่นกัน จากเหตุผลข้างต้นจึงอาจกล่าวได้ว่าการมีนโยบายภาษีเช่นนี้ขาดคุณลักษณะของความเป็นธรรมต่อผู้เสียภาษี และจะเป็นการผลักดันให้ผู้เสียภาษีหันออกไปลงทุนยังต่างประเทศแทน ซึ่งจะส่งผลให้รัฐไม่สามารถจัดเก็บภาษีได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

ในความเห็นของผู้เขียนนั้น รัฐจึงควรมีการปรับปรุงการจัดเก็บภาษีเงินได้จากส่วนเกินมูลค่าไม่ว่าจะเป็นจากหลักทรัพย์หรือสินทรัพย์ประเภทใด เพื่อให้เกิดความเท่าเทียม และเป็นธรรมต่อผู้เสียภาษีมากที่สุด นอกจากนั้นแล้วผู้เขียนเสนอให้รัฐออกข้อกำหนดให้ใช้ส่วนขาดทุน

มาเป็นค่าใช้จ่ายได้ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและยังเป็นการส่งเสริมให้นักลงทุนหันมาเสียภาษีอย่างถูกต้อง แต่หากว่าการกำหนดข้อกฎหมายในลักษณะนี้อาจส่งผลให้เกิดผลเสีย ถึงแม้ว่าข้อกฎหมายจะมีความเป็นธรรมมากขึ้น แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาถึงสภาพของตลาดการลงทุนในประเทศประกอบด้วย ยกตัวอย่างเช่น หากมีการประกาศการเก็บภาษีจากส่วนเกินมูลค่าจากการลงเงินทุนในตลาดหลักทรัพย์ นักลงทุนอาจเกิดความตกใจ และขายหุ้นออกมาอย่างรวดเร็วเพื่อป้องกันการเสียภาษี ซึ่งจะส่งผลให้ตลาดหุ้นในประเทศไทยไม่เกิดเสถียรภาพในการลงทุน และไม่ดึงดูดให้ต่างประเทศเข้ามาลงทุนอีกด้วย เพราะฉะนั้น ในการกำหนดข้อกฎหมายใด ๆ ต้องพิจารณาให้รอบด้านและผลกระทบต่อภาพรวมมากที่สุด

#### - หลักความมีประสิทธิภาพ

เมื่อพูดถึงหลักความมีประสิทธิภาพแล้ว เราต้องพิจารณาในเรื่องของภาษีที่มีขึ้นนั้น จะต้องไม่เป็นภาระของผู้มีเงินได้มากจนกระทั่งมีผลต่อการตัดสินใจ โดยนโยบายภาษีที่ดีนั้นจะต้องบิดเบือน การตัดสินใจของผู้บริโภคหรือ ผู้ผลิตให้น้อยที่สุด ซึ่งการบิดเบือนจะส่งผลให้เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจ กล่าวคือ การที่รัฐออกกฎหมายโดยการเก็บร้อยละ 15 ของเงินส่วนแบ่งของกำไรหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ได้จากการถือหรือครอบครองโทเคนดิจิทัลและผลประโยชน์ที่ได้รับจากการโอนคริปโทเคอร์เรนซีหรือโทเคนดิจิทัล ทั้งนี้ เฉพาะซึ่งตราค่าเป็นเงินได้เกินกว่าที่ลงทุน จะเห็นได้ว่ารัฐไม่ได้พิจารณาถึงสภาพตลาดโดยรวมของเงินดิจิทัล โดยลักษณะของสภาพตลาดการเงินดิจิทัลนั้นเป็นตลาดเปิด คือ สามารถไปลงทุนที่ประเทศใดก็ได้ ถ้ามีการซื้อขายที่ประเทศนั้นอยู่ ทำให้นักลงทุนหรือผู้มีเงินได้จากส่วนเกินทุนจากธุรกรรมเงินดิจิทัลเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเอง ไม่ทำการซื้อขายผ่านตัวกลางในประเทศทำให้รัฐไม่สามารถบังคับใช้กฎหมายในการจัดเก็บภาษีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในความเห็นของผู้เขียนนั้น รัฐควรจะปรับข้อกฎหมายให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นโดยต้องเพิ่มสิทธิประโยชน์หรือลดจนให้สิทธิในการนำผลขาดทุนมาใช้เป็นรายจ่ายได้ การกระทำที่มุ่งใจเช่นนี้จะเป็นการเพิ่มความน่าสนใจในการลงทุนในประเทศไทยมากขึ้น และรัฐจะสามารถบังคับใช้มาตรการในการจัดเก็บภาษีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

#### - หลักความแน่นอน

นโยบายภาษีที่ดีควรมีความชัดเจนและแน่นอน ไม่ซับซ้อนเพื่อการปฏิบัติตามที่ถูกต้องทั้งผู้เสียภาษีและผู้จัดเก็บภาษี อันจะทำให้เกิดความร่วมมือในการเสียภาษี แม้ว่าการออกพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 19) พ.ศ. 2561 มาให้จัดเก็บภาษีที่อัตราร้อยละ 15 นั้นจะดูเหมือนเป็นการจัดเก็บภาษีที่มีความชัดเจนและแน่นอน แต่หากพิจารณาลงไปในวิธีการแล้วจะ

เห็นได้ว่ายังมีข้อที่ก่อให้เกิดข้อสงสัยอีกจำนวนมาก อาทิ วิธีการคิดต้นทุนของเงินดิจิทัลที่ไม่ได้ระบุให้ชัดเจนว่าต้องใช้วิธีใดในการคำนวณภาษี ตลอดจนระบบการจัดเก็บข้อมูลโดยพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 ได้ให้มีการซื้อขายผ่านศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลที่ได้รับการอนุมัติจากตลาดหลักทรัพย์เท่านั้น ในอดีตที่ผ่านมาประเทศไทยยังไม่มี ความคุ้นชินกับการจัดเก็บภาษีเงินได้ที่มาจากส่วนเกินมูลค่าเช่นนี้ ทำให้การบังคับใช้พระราชกำหนดนี้ อาจมีข้อผิดพลาด หรือปัญหาเกิดขึ้นได้

ในความเห็นของผู้เขียน รัฐควรมีการศึกษาถึงระบบการคิดภาษีโดยใช้ต่างประเทศเป็นตัวอย่าง เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นประเทศที่มีการเก็บภาษีจากส่วนเกินมูลค่ามาอย่างยาวนานและมีประสิทธิภาพ รวมถึงนำมาปรับปรุงให้เข้ากับสภาพสังคมประเทศไทย รวมถึงควรมีการลงทุนในระบบงานที่จำเป็นเพื่อใช้ในการตรวจสอบและติดตามรายการธุรกรรมต่าง ๆ รวมไปถึงสามารถจัดเก็บภาษีได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

#### 4.2.2 ด้านกฎหมายภาษี

กฎหมายภาษีที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับเงินได้จากธุรกรรมเงินดิจิทัล คือ พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 19) พ.ศ. 2561 ทั้งนี้ควรอ่านควบคู่ไปกับ พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 เพื่อให้เกิดความเข้าใจและเห็นกระบวนการในการกำกับดูแลธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินดิจิทัลมากขึ้น

ในพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 19) พ.ศ. 2561 มีสาระที่สำคัญ คือ การเพิ่มความหมายของประเภทย่อยของเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(4) ให้ครอบคลุมถึงผลประโยชน์ที่ได้จากสินทรัพย์ดิจิทัล และกำหนดให้เสียภาษีในอัตราร้อยละ 15 เป็นภาษีหัก ณ ที่จ่ายและให้นำมารวมคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาปลายปีอีกครั้งหนึ่ง การที่กำหนดข้อกฎหมายเช่นนี้ในประมวลรัษฎากรนั้นเป็นการกำหนดเพียงกรอบใหญ่ของการจัดเก็บภาษีจากธุรกรรมสินทรัพย์ดิจิทัลเท่านั้น แต่ยังคงขาดถึงรายละเอียดต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นวิธีการคิดต้นทุนเพราะสินทรัพย์ดิจิทัลมีลักษณะการซื้อขายที่เกิดขึ้นบ่อย และราคาตลาดแต่ละครั้งในการซื้อขายมีความผันผวนสูง จุดที่สร้างความรับผิดชอบทางภาษี เพราะสินทรัพย์ดิจิทัลเป็นสินทรัพย์ที่มีลักษณะเฉพาะไม่เหมือนกับสินทรัพย์อื่น ทำให้ต้องกำหนดจุดที่สร้างความรับผิดชอบทางภาษีเป็นรายละเอียดเจาะจง เช่น การแลกเปลี่ยน โอน เงินดิจิทัลประเภทหนึ่งกับเงินดิจิทัลอีกประเภทหนึ่งจะเป็นจุดที่ก่อให้เกิดความรับผิดชอบทางภาษีหรือไม่ หรือแม้กระทั่งการได้มาของสินทรัพย์ดิจิทัลที่มีลักษณะเฉพาะตัวเช่นกัน เช่น การขุดเหตุการณ์ดังกล่าวจะนับเป็นจุดที่ก่อให้เกิดความรับผิดชอบทางภาษีหรือไม่ ทั้งนี้ในการกำหนดจุดที่ก่อให้เกิดความรับผิดชอบทางภาษีต้องพิจารณาถึงความพร้อมในการเสียภาษีของผู้มีเงินได้ประกอบด้วย

นอกจากกฎหมายภาษีที่กล่าวข้างต้นแล้ว หากในอนาคตมีการใช้เงินดิจิทัลเต็มรูปแบบเหมือนในประเทศญี่ปุ่น และประเทศสหรัฐอเมริกาที่ยอมให้มีการใช้เงินดิจิทัลแทนเงินที่ใช้ชำระหนี้ในปัจจุบันในการชำระราคาซื้อขายสินค้า หรือบริการต่าง ๆ ประเด็นสำคัญอีกหนึ่งประเด็นที่จะต้องนำมาพิจารณา คือ ภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยการใช้เงินดิจิทัลชำระค่าสินค้า หรือบริการนั้นจะต้องมีการแปลงค่าเงินดิจิทัลมาเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ ทำวันการและนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มตามราคาราคานั้น ๆ ซึ่งในทางปฏิบัติอาจมีปัญหาเกิดขึ้น เช่น ราคากลางที่จะนำมาใช้แปลงเป็นเงินบาทจะอ้างอิงจากตลาดใด เนื่องจากเงินดิจิทัลไม่มีตลาดในการกำหนดราคากลาง เป็นต้น

ในส่วนของพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 นั้นได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ขึ้น เพื่อใช้ในการกำกับดูแลการระดมทุนด้วยวิธี Initial Coin Offering (ICO) หรือตลอดจนการซื้อขาย โอนสินทรัพย์ดิจิทัล และการประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ดิจิทัล โดยในเนื้อหาในสาระสำคัญ มีดังนี้

- มีการกำหนดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ กสท ในการควบคุม ดูแลการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล
- มีการกำหนดหลักเกณฑ์ในการเสนอขายโทเคนดิจิทัลให้แก่ประชาชน โดยผู้ระดมทุนจะต้องยื่นแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายโทเคนดิจิทัลและร่างหนังสือชี้ชวนต่อสำนักงาน กสท และเอกสารดังกล่าวจะมีผลบังคับใช้ก็ต่อเมื่อเอกสารดังกล่าวได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ กสท
- มีการกำหนดหลักเกณฑ์และประเภทการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล โดยการประกอบธุรกิจประเภทนี้จะต้องได้รับการอนุญาตจากรัฐมนตรีตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ กสท และจะถูกพิจารณาคุณสมบัติของผู้ประกอบการโดยคณะกรรมการ กสท เช่นกัน
- มีการกำหนดหลักเกณฑ์ในการเลิก การถูกเพิกถอนการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล
- มีการกำหนดถึงการกระทำใด ๆ ที่จะเข้าข่ายเป็นการกระทำความผิดไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล
- มีการกำหนดขอบเขตการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงาน
- มีการกำหนดบทลงโทษหากไม่ปฏิบัติตามกฎหมายนี้

จากเนื้อหาที่เป็นสาระสำคัญทั้งหมด ผู้เขียนอยากให้สังเกตถึงการกำหนดถึงการกระทำใด ๆ ที่จะเข้าข่ายเป็นการกระทำความผิดไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล โดยในบทนี้เองได้มีการบัญญัติชัดเจนถึงการกระทำที่จะทำให้ได้รับผลเสียหายในวงกว้าง อาทิ การห้ามมิให้บุคคลซึ่งรู้ข้อมูลภายในที่เกี่ยวกับเงินดิจิทัลนั้นทำการซื้อหรือขายเงินดิจิทัล ตลอดจนเปิดเผยข้อมูลที่ได้รับมาจากบุคคลอื่น เป็นที่สังเกตได้ว่า การบัญญัติกฎหมายเช่นนี้มีลักษณะเดียวกันกับ มาตรา 242 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ซึ่งจะเป็นการป้องกันมิให้เกิด

ความเสียหายและยังเป็นการคุ้มครองนักลงทุนรายย่อยอีกด้วย นอกจากนี้ยังมีการกำหนดการกระทำใด ๆ ที่เป็นการสร้างความผันผวนต่อราคา ซึ่งเป็นผลกระทบมาจากปริมาณการซื้อขายและการขายถือเป็นการกระทำที่ผิดตามพระราชกำหนดฉบับนี้ด้วย ทั้งนี้เพื่อเป็นการปกป้องนักลงทุนไม่ให้ได้รับข้อมูลข่าวสารที่ผิดเพี้ยนไปจากความจริง ตลอดจนปกป้องผลประโยชน์ของนักลงทุนรายย่อยอีกด้วย

ในความคิดเห็นของผู้เขียน ผู้เขียนคิดว่าพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 มีการกำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน อีกทั้งยังเป็นการปกป้องนักลงทุนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องในการตัดสินใจ เกิดความโปร่งใสในการดำเนินการ และป้องกันไม่ให้นำสินทรัพย์ดิจิทัลที่ไม่มีแหล่งที่มาชัดเจนไปใช้ประโยชน์หรือกระทำการใด ๆ ที่เป็นการหลอกลวงนักลงทุนหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นไปตามเจตนารมณ์ของการตราพระราชกำหนดฉบับนี้

## บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาประวัติความเป็นมาของเงินดิจิทัลต่าง ๆ ลักษณะการทำธุรกรรมของเงินดิจิทัล และมาตรการการจัดเก็บภาษีที่เกี่ยวข้องกับเงินดิจิทัลของประเทศไทย และต่างประเทศ ได้แก่ ประเทศญี่ปุ่น และประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งทั้งสองประเทศนั้นเป็นประเทศที่มีการใช้เงินดิจิทัลอย่างแพร่หลายและมีมาตรการการจัดเก็บภาษีที่เกี่ยวข้องกับเงินดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพ เพื่อนำมาวิเคราะห์ เปรียบเทียบในการกำหนดมาตรการการจัดเก็บภาษีที่เหมาะสมเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดเก็บภาษีที่มีประสิทธิภาพของประเทศไทย โดยมีบทสรุปและข้อเสนอแนะ ดังนี้

### 5.1 บทสรุปการศึกษา

เงินดิจิทัล (Cryptocurrency) เป็นที่นิยมมากขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องจากในช่วง 4-5 ปีที่ผ่านมาเริ่มได้รับความนิยมแพร่หลาย โดยเฉพาะบิตคอยน์ (Bitcoin) ซึ่งเป็นสกุลเงินดิจิทัลที่ได้รับความนิยมสูงสุด (พิจารณาจากส่วนแบ่งการตลาดเงินดิจิทัล) และมีแนวโน้มที่จะเป็นการทำธุรกรรมแบบใหม่ ซึ่งจะมาแทนที่ระบบเงินตราที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน การใช้เงินดิจิทัลสามารถทำได้ในรูปแบบการใช้ชำระค่าสินค้าหรือบริการ แลกเปลี่ยน โอน ตลอดจนถือครองไว้เพื่อการเก็งกำไรจากผลต่างของราคา เช่นเดียวกับลักษณะของสินทรัพย์ที่มีราคา เช่น หุ้น ทองคำ หรือน้ำมัน รวมทั้งยังสามารถนำมาแลกเปลี่ยนเป็นเงินตราสกุลเงินที่ใช้อยู่ในระบบเศรษฐกิจได้อีกด้วย

ด้วยรูปแบบและลักษณะเฉพาะตัวของเงินดิจิทัลทำให้กระบวนการทำธุรกรรมที่ใช้เงินดิจิทัลมีความแตกต่างไปจากการทำธุรกรรมในอดีต การทำธุรกรรมที่เกิดขึ้นจะเป็นการทำธุรกรรมระหว่างผู้ใช้งานด้วยกันหรือที่เรียกว่า peer to peer จึงเป็นแบบอิสระโดยที่ไม่ต้องอาศัยตัวกลางทางการเงิน นอกจากนั้นการทำงานในลักษณะ peer to peer ยังทำให้ผู้ใช้งานได้รับรางวัลจากการตรวจสอบและยืนยันรายการเป็นเงินดิจิทัลอีกด้วย จึงเป็นสาเหตุให้ประเทศต่าง ๆ ต้องมีมาตรการการจัดเก็บภาษีที่เกิดขึ้นจากธุรกรรมเงินดิจิทัลอย่างเหมาะสม

จากการศึกษาเปรียบเทียบมาตรการการจัดเก็บภาษีที่เกี่ยวข้องกับเงินดิจิทัลของประเทศไทย ญี่ปุ่น และประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่าทั้งสองประเทศมีมุมมองต่อเงินดิจิทัลคล้ายกัน คือ การตีความว่าเงินดิจิทัลเป็นสินทรัพย์ประเภทหนึ่ง มีใช้เงินตราและมีการจัดเก็บภาษีจากมูลค่าส่วนเกิน (Capital gain) โดยในรายละเอียดบางประการมีความแตกต่าง อาทิ ฐานภาษีในส่วนของหลักการการคิดต้นทุนของเงินดิจิทัล การใช้ประโยชน์จากการหักกลบระหว่างกำไรและขาดทุน ตลอดจนภาษีอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น ภาษีการบริโภค



สำหรับประเทศไทย เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2561 ได้มีการประกาศใช้พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 19) พ.ศ. 2561 ซึ่งจะมีผลตั้งแต่วันที่ 14 พฤษภาคม 2561 ซึ่งเป็นกฎหมายในการกำกับดูแลและควบคุมการประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ดิจิทัล โดยเนื้อหาสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษี คือ การเพิ่มความหมายของประเภทย่อยของเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(4) ให้ครอบคลุมถึงผลประโยชน์ใดที่ได้จากสินทรัพย์ดิจิทัล และกำหนดให้มีการจัดเก็บภาษีสำหรับการซื้อขายหรือการทำธุรกรรมทางทรัพย์สินดิจิทัลในอัตราร้อยละ 15 โดยวิธีการหัก ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 50 (2) แห่งประมวลรัษฎากร และต้องนำไปรวมคำนวณเงินได้สุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาด้วย เนื่องจากประเทศไทยไม่คุ้นชินกับการจัดเก็บภาษีจากส่วนเกินมูลค่าทำให้อาจมีปัญหาด้านมาจากการบังคับใช้พระราชกำหนดดังกล่าว

ผู้เขียนได้วิเคราะห์เปรียบเทียบกฎหมายทั้งสามประเทศ ตลอดจนความท้าทายในการนำหรือการสร้างมาตรการในการจัดเก็บภาษีที่เกี่ยวข้องกับเงินดิจิทัล โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็นความท้าทายในการบังคับใช้กฎหมาย และแนวทางในการกำหนดนโยบายในการจัดเก็บภาษี พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นไว้ในหัวข้อต่าง ๆ ซึ่งผู้เขียนมีความเห็นว่าการบังคับใช้พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 19) พ.ศ. 2561 ในช่วงแรกอาจพบความท้าทายหลายรูปแบบ เนื่องจากขาดความชัดเจนในหลายประเด็น อาทิ การคิดต้นทุนของเงินดิจิทัล ระบบการจัดเก็บข้อมูลตลอดจนความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่นำมาใช้สภาพของตลาดการเงินดิจิทัลที่สามารถลงทุนในต่างประเทศได้อย่างเสรี รวมถึงการใช้สิทธิหักกลบระหว่างกำไรและขาดทุน แม้ว่าในประเทศต่าง ๆ ที่นำมาใช้เปรียบเทียบยังมีวิธีการที่แตกต่างกัน เพราะฉะนั้นการที่จะนำมาปรับใช้ให้เข้ากับบริบทสังคมไทยจึงต้องพิจารณาถึงปัจจัยแวดล้อมความพร้อมในด้านต่าง ๆ อย่างถี่ถ้วน เพื่อให้เกิดการจัดเก็บภาษีที่มีประสิทธิภาพต่อไป

## 5.2 ข้อเสนอแนะ

ผู้เขียนมีความเห็นว่าควรมีการออกระเบียบหรือมาตรการรวมถึงแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนในการจัดเก็บภาษีที่เกี่ยวข้องกับเงินดิจิทัล โดยควรพิจารณาถึงข้อดีและข้อเสียของการทำแนวทางต่าง ๆ มาปรับใช้ ไม่ว่าจะเป็นการคิดต้นทุนของเงินดิจิทัล โดยการคิดต้นทุนแต่ละวิธีย่อมส่งผลให้มูลค่าของภาษีแตกต่างกัน การกำหนดหลักเกณฑ์ในการนำผลขาดทุนมาหักกลบกับกำไรจากส่วนเกินมูลค่าเงินดิจิทัลเพื่อเพิ่มความเป็นธรรมให้แก่ผู้เสียภาษี และยังเป็นการจูงใจให้นักลงทุนไม่เปลี่ยนพฤติกรรมการลงทุนของตนเองไปยังต่างประเทศ และควรมีการกำหนดหลักเกณฑ์ของจุดที่เกิดความรับผิดชอบภาษีพร้อมทั้งพิจารณาถึงความพร้อมในการชำระภาษีประกอบด้วย นอกจากการกำหนดแนวทางต่าง ๆ แล้วผู้เขียนแนะนำให้มีการลงทุนในระบบการจัดเก็บข้อมูล เนื่องจากการจัดเก็บภาษีจากส่วนเกินทุนนี้ต้องใช้ข้อมูลย้อนหลัง และข้อมูลที่ได้รับต้องมีความน่าเชื่อถือใน

ระดับสูง เพื่อให้มาตรการการจัดเก็บภาษีที่ออกมาสามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความชัดเจนและเท่าเทียมในการเสียภาษี ในส่วนของภาษีมูลค่าเพิ่มนั้นผู้เขียนมีความเห็นว่า รัฐไม่ควรจัดเก็บภาษีดังกล่าวกับผู้ที่มีเงินได้ เนื่องจากจะเป็นการทำให้ราคาของเงินดิจิทัลมีความผันผวนเป็นอย่างมาก หากนิติบุคคลใดซึ่งไม่ได้เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มซื้อเงินดิจิทัลนี้จะส่งผลให้ต้นทุนในการได้มาของเงินดิจิทัลจะมีภาษีมูลค่าเพิ่มรวมอยู่ด้วย ในขณะที่หากเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มจะสามารถนำภาษีมูลค่าเพิ่มนี้ไปขอคืนหรือใช้เป็นเครดิตได้ ผู้เขียนจึงมีความเห็นว่าการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มนี้จะเป็นการส่งผลเสียมากกว่าผลดีและกระทบต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีจากธุรกรรมสินทรัพย์ดิจิทัลในอนาคต ดังนั้น การไม่จัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจะเป็นการส่งเสริมให้การทำธุรกรรมเกิดความสะดวก โปร่งใส ลดต้นทุนธุรกรรมตลอดจนส่งผลให้ภาครัฐสามารถจัดเก็บภาษีจากการทำธุรกรรมเงินดิจิทัลได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ เต็มเม็ดเต็มหน่วย ซึ่งจะส่งผลดีต่อการพัฒนาประเทศต่อไป

## บรรณานุกรม

### หนังสือภาษาไทย

ลงทุนแมน. ลงทุนแมน 1.0. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น, 2559

พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 19) พ.ศ. 2561

### หนังสือภาษาต่างประเทศ

Brett Comb and Tom Mitsoff. Bitcoin Decoded. Texas: Propellerhead Marketing Group, 2014.

### ฐานข้อมูลออนไลน์จากอินเทอร์เน็ต

‘สกุลเงินดิจิทัล’ มูลค่าแท้จริงอยู่ที่ความเชื่อมั่น [ออนไลน์]. แหล่งที่มา <https://themomentum.co/cryptocurrency-bitcoin-feature/> [24 มกราคม 2561]

Bitcoin: Digital Currency สกุลเงินพลิกโลก [ออนไลน์]. แหล่งที่มา <https://tednet.wordpress.com/2016/07/02/bitcoin-digital-currency-สกุลเงินพลิกโลก/> [11 ธันวาคม 2556]

Only 2.3% of Americans in survey trust Bitcoin Transfer Overseas [Online]. Available from <https://www.coindesk.com/only-2-3-of-americans-in-survey-trust-bitcoin-transfers-overseas/> [14 January 2018]

ทำไมแนวโน้มในระยะกลางของราคา Bitcoin จึงขึ้นอยู่กับญี่ปุ่นและเกาหลีใต้ [ออนไลน์]. แหล่งที่มา <https://www.gawao.com/แนวโน้ม-bitcoin/> [6 ตุลาคม 2560]

ธปท.เตือนระวังเงินบิทคอยน์ ชี้ไร้กฎหมายคุ้มครอง-รองรับมีสิทธิ์สูญเองง่ายๆ [ออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.thairath.co.th/content/410838> [25 มกราคม 2558]

[Infographic] Bitcoin คืออะไร? แบบเห็นภาพและเข้าใจง่ายๆ [ออนไลน์]. แหล่งที่มา <https://siamblockchain.com/2017/06/25/infographic-what-is-bitcoin/> [25 มิถุนายน 2560]

อีเธอเรียมและสกุลเงินอีเธอร์ [ออนไลน์]. แหล่งที่มา <https://cryptothailand.com/Thread-Ethereum> คืออะไร-อีเธอร์เลียมและสกุลเงินอีเธอร์ [1 กรกฎาคม 2557]

ซีรีส์บทกอน์: EP.4 อีเธอเรียม (Ethereum) คืออะไร? [ออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.bossup.co.th/site/series/อีเธอเรียมคืออะไร> [24 มกราคม 2560]

ริปเปิลคืออะไร ทำไมใครๆถึงต้องหันมาจับตามองมันในตอนนี [ออนไลน์]. แหล่งที่มา <https://siamblockchain.com/2018/01/04/what-is-ripple-cryptocurrency/> [4 มกราคม 2560]

Ripple และสกุลเงินคริปโต XRP [ออนไลน์]. แหล่งที่มา <https://cryptothailand.com/Thread-Ripple-และ-สกุลเงินคริปโตXRP-เทคโนโลยีที่ถูกออกแบบมาเพื่อธนาคารทั่วโลก> [10 กรกฎาคม 2557]

Bitcoin: A Peer-to-Peer Electronic Cash System [Online]. Available from <http://bitcoin.org/bitcoin.pdf> [25 January 2015]

Japan And Tax On Cryptocurrencies-Part 1 [Online], Available from <https://www.tytoncapital.com/investment-advice-japan/japan-and-tax-on-cryptocurrency-bitcoin/>

Japan And Tax On Cryptocurrencies-Part 2 [Online]. Available from <https://www.tytoncapital.com/investment-advice-japan/japan-and-tax-on-cryptocurrency-part-2/>

ประเทศญี่ปุ่นยกเลิกภาษีผู้บริโภค 8% ของ Bitcoin แล้ว [ออนไลน์]. แหล่งที่มา <https://siamblockchain.com/2017/07/02/japan-ends-8-consumption-tax-on-bitcoin-yesterday/> [2 กรกฎาคม 2560]

The Tax Rules for Crypto in the U.S. Simplified [Online]. Available from <https://cryptocurrencyfacts.com/2017/12/30/the-tax-rules-for-crypto-in-the-u-s-simplified/#citation-1> [30 March 2017]

Publication 544 (2017) Sales and Other Dispositions of Assets [Online], Available from [https://www.irs.gov/publications/p544#en\\_US\\_2017\\_publink100072653](https://www.irs.gov/publications/p544#en_US_2017_publink100072653)

2017-2018 tax brackets [Online]. Available from <https://www.bankrate.com/finance/taxes/tax-brackets.aspx> [12 January 2018]

Comparing Long-Term vs. Short-Term Capital Gains Tax Rates [Online]. Available from <https://www.investopedia.com/articles/personal-finance/101515/comparing-longterm-vs-shortterm-capital-gain-tax-rates.asp> [6 March 2018]

ภาคผนวก



พระราชกำหนด  
การประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล  
พ.ศ. ๒๕๖๑

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล

พระราชกำหนดนี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชกำหนดนี้ เพื่อให้การกำกับและการควบคุมการดำเนินกิจกรรมและการประกอบธุรกิจเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัล เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและทำให้การดำเนินกิจกรรมและการประกอบธุรกิจดังกล่าวมีความโปร่งใส อันจะเป็นประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศและการคุ้มครองผู้ลงทุนและประชาชนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการตราพระราชกำหนดนี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกำหนดขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกำหนดนี้เรียกว่า “พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑”

มาตรา ๒ พระราชกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชกำหนดนี้

“คริปโทเคอร์เรนซี” หมายความว่า หน่วยข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งถูกสร้างขึ้นบนระบบหรือเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์โดยมีความประสงค์ที่จะใช้เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนเพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้า บริการ หรือสิทธิอื่นใด หรือแลกเปลี่ยนระหว่างสินทรัพย์ดิจิทัล และให้หมายความรวมถึงหน่วยข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์อื่นใดตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด

“โทเคนดิจิทัล” หมายความว่า หน่วยข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งถูกสร้างขึ้นบนระบบหรือเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

(๑) กำหนดสิทธิของบุคคลในการเข้าร่วมลงทุนในโครงการหรือกิจการใด ๆ

(๒) กำหนดสิทธิในการได้มาซึ่งสินค้าหรือบริการหรือสิทธิอื่นใดที่เฉพาะเจาะจง ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในข้อตกลงระหว่างผู้ออกและผู้ถือ และให้หมายความรวมถึงหน่วยแสดงสิทธิอื่นตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด

“สินทรัพย์ดิจิทัล” หมายความว่า คริปโทเคอร์เรนซีและโทเคนดิจิทัล

“ธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล” หมายความว่า การประกอบธุรกิจตามประเภทดังต่อไปนี้

(๑) ศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล

(๒) นายหน้าซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล

(๓) ผู้ค้าสินทรัพย์ดิจิทัล

(๔) กิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ดิจิทัลตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ก.ล.ต.

“ศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล” หมายความว่า ศูนย์กลางหรือเครือข่ายใด ๆ ที่จัดให้มีขึ้นเพื่อการซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนสินทรัพย์ดิจิทัล โดยการจับคู่หรือหาคู่สัญญาให้ หรือการจัดระบบหรืออำนวยความสะดวกให้ผู้ซึ่งประสงค์จะซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนสินทรัพย์ดิจิทัลสามารถทำความตกลงหรือจับคู่กันได้ โดยกระทำเป็นทางค้าปกติ แต่ทั้งนี้ ไม่รวมถึงศูนย์กลางหรือเครือข่ายในลักษณะที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด



“นายหน้าซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล” หมายความว่า บุคคลซึ่งให้บริการหรือแสดงต่อบุคคลทั่วไปว่า พร้อมจะให้บริการเป็นนายหน้าหรือตัวแทน เพื่อซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนสินทรัพย์ดิจิทัลให้แก่บุคคลอื่น โดยกระทำเป็นทางค้าปกติและได้รับค่าธรรมเนียมหรือค่าตอบแทนอื่น แต่ไม่รวมถึงการเป็นนายหน้าหรือตัวแทนในลักษณะที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด

“ผู้ค้าสินทรัพย์ดิจิทัล” หมายความว่า บุคคลซึ่งให้บริการหรือแสดงต่อบุคคลทั่วไปว่า พร้อมจะให้บริการซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนสินทรัพย์ดิจิทัลในนามของตนเองเป็นทางค้าปกติ โดยกระทำนอกศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล แต่ไม่รวมถึงการให้บริการในลักษณะที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด

“ผู้ให้บริการระบบเสนอขายโทเคนดิจิทัล” หมายความว่า ผู้ให้บริการระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการเสนอขายโทเคนดิจิทัลที่ออกใหม่ ซึ่งทำหน้าที่กลั่นกรองลักษณะของโทเคนดิจิทัลที่จะเสนอขาย คุณสมบัติของผู้ออก และความครบถ้วนถูกต้องของแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายโทเคนดิจิทัล และร่างหนังสือชี้ชวน หรือข้อมูลอื่นใดที่เปิดเผยผ่านผู้ให้บริการดังกล่าว

“คณะกรรมการ ก.ล.ต.” หมายความว่า คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

“สำนักงาน ก.ล.ต.” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชกำหนดนี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกำหนดนี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชกำหนดนี้ และให้มีอำนาจออกประกาศและแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชกำหนดนี้

ประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๕ หลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ไม่ให้ถือเป็น คริปโทเคอร์เรนซีหรือโทเคนดิจิทัลตามพระราชกำหนดนี้

มาตรา ๖ ในกรณีที่ต้องมีการส่งมอบ การโอน การยึดถือหรือส่งคืนคริปโทเคอร์เรนซีหรือโทเคนดิจิทัล ให้ใช้คริปโทเคอร์เรนซีหรือโทเคนดิจิทัลประเภทและชนิดเดียวกัน และจำนวนเท่ากันแทนกันได้

มาตรา ๗ ให้ถือว่าผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลและผู้ให้บริการระบบเสนอขายโทเคนดิจิทัลตามพระราชกำหนดนี้เป็นสถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

มาตรา ๘ ในกรณีที่ต้องคำนวณราคาสินทรัพย์ดิจิทัลเป็นเงินไทย ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด

มาตรา ๙ ในกรณีที่ผู้เสนอขายโทเคนดิจิทัลหรือผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลตามพระราชกำหนดนี้จะรับคริปโทเคอร์เรนซีเป็นการตอบแทนหรือในการทำธุรกรรม แล้วแต่กรณี ให้รับได้เฉพาะคริปโทเคอร์เรนซีที่ได้มาจากการซื้อขาย แลกเปลี่ยน หรือที่ได้ฝากไว้กับผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลที่ได้รับอนุญาตตามพระราชกำหนดนี้เท่านั้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด

## หมวด ๒

### การกำกับและควบคุม

มาตรา ๑๐ เพื่อประโยชน์ในการกำกับและควบคุมการออกและเสนอขายโทเคนดิจิทัลและการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล ให้คณะกรรมการ ก.ล.ต. มีหน้าที่และอำนาจนโยบายเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนา ตลอดจนกำกับและควบคุมสินทรัพย์ดิจิทัลและผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลตามที่บัญญัติไว้ในพระราชกำหนดนี้ หน้าที่และอำนาจดังกล่าวให้รวมถึง

(๑) ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับการออกและเสนอขายโทเคนดิจิทัลและการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล

(๒) กำหนดค่าธรรมเนียมสำหรับคำขออนุญาต การอนุญาต คำขอความเห็นชอบ การให้ความเห็นชอบ การยื่นแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายโทเคนดิจิทัล การยื่นแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี การยื่นคำขอต่าง ๆ หรือการประกอบกิจการตามที่ได้รับอนุญาตหรือได้รับความเห็นชอบ

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาปัญหาที่อาจเกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการใช้บังคับพระราชกำหนดนี้

(๔) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของพระราชกำหนดนี้

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่มีการดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัลอันอาจก่อให้เกิดผลกระทบหรือความเสียหายอย่างรุนแรงต่อประโยชน์ของประชาชนในวงกว้าง ให้คณะกรรมการ ก.ล.ต. รายงานข้อเท็จจริงและประเมินผลกระทบหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น พร้อมทั้งวิเคราะห์ปัญหาและเสนอแนวทางการดำเนินการต่อรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาโดยเร็ว

มาตรา ๑๒ ให้คณะกรรมการ ก.ล.ต. มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. มอบหมายได้

ให้นำความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓ ให้คณะอนุกรรมการตามมาตรา ๑๒ ได้รับประโยชน์ตอบแทนตามที่รัฐมนตรีกำหนด และให้ถือว่าเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสำนักงาน ก.ล.ต.

มาตรา ๑๔ ให้สำนักงาน ก.ล.ต. มีหน้าที่และอำนาจในการปฏิบัติการใด ๆ เพื่อให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการ ก.ล.ต. และปฏิบัติงานอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชกำหนดนี้ หน้าที่และอำนาจดังกล่าวให้รวมถึง

(๑) ออกประกาศหรือคำสั่งตามที่บัญญัติไว้ในพระราชกำหนดนี้

(๒) รับค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บตามพระราชกำหนดนี้

ค่าธรรมเนียมตาม (๒) ให้ตกเป็นของสำนักงาน ก.ล.ต.

มาตรา ๑๕ เพื่อพิทักษ์ประโยชน์ของประชาชนหรือเพื่อคุ้มครองผู้ลงทุน ให้สำนักงาน ก.ล.ต. มีหน้าที่เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดและการลงโทษบุคคลซึ่งกระทำความผิดตามพระราชกำหนดนี้ รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลอื่นใดที่ได้รับมาเนื่องจากการปฏิบัติตามพระราชกำหนดนี้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด

#### หมวด ๓

#### การเสนอขายโทเคนดิจิทัลต่อประชาชน

มาตรา ๑๖ บทบัญญัติในหมวดนี้มีให้นำมาใช้บังคับกับการเสนอขายโทเคนดิจิทัลประเภทที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด

มาตรา ๑๗ ในการเสนอขายโทเคนดิจิทัลที่ออกใหม่ต่อประชาชน ผู้ออกโทเคนดิจิทัลที่ประสงค์จะเสนอขายโทเคนดิจิทัลดังกล่าวต้องได้รับอนุญาตจากสำนักงาน ก.ล.ต. และให้กระทำได้ เฉพาะนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด และต้องยื่นแบบแสดงรายการข้อมูล

การเสนอขายโทเคนดิจิทัลและร่างหนังสือชี้ชวนต่อสำนักงาน ก.ล.ต. โดยมีรายละเอียดตามที่  
คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับกับโทเคนดิจิทัลที่ผู้เสนอขายได้ออกไปแล้วและมีวัตถุประสงค์  
ที่จะเสนอขายเป็นการทั่วไปต่อประชาชนด้วย

การขอเสนอขายโทเคนดิจิทัลและการอนุญาตตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์  
วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด

มาตรา ๑๘ ผู้เสนอขายโทเคนดิจิทัลที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๗ ให้เสนอขายได้เฉพาะ  
ต่อผู้ลงทุนตามประเภทและภายใต้เงื่อนไขที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด

มาตรา ๑๙ การเสนอขายโทเคนดิจิทัลจะกระทำต่อเมื่อแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอ  
ขายโทเคนดิจิทัลและร่างหนังสือชี้ชวนมีผลใช้บังคับแล้ว และต้องเสนอขายผ่านผู้ให้บริการระบบเสนอ  
ขายโทเคนดิจิทัลที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ก.ล.ต. เท่านั้น

การมีผลใช้บังคับของแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายโทเคนดิจิทัลและร่างหนังสือชี้ชวน  
การเผยแพร่ข้อมูลและการโฆษณาชี้ชวนเกี่ยวกับการเสนอขายโทเคนดิจิทัล กระบวนการและหลักเกณฑ์  
ในการเสนอขายโทเคนดิจิทัล ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ก.ล.ต.  
ประกาศกำหนด

การให้ความเห็นชอบผู้ให้บริการระบบเสนอขายโทเคนดิจิทัล ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ  
และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด

มาตรา ๒๐ ให้คณะกรรมการ ก.ล.ต. มีอำนาจประกาศกำหนดประเภทของโทเคนดิจิทัล  
หรือลักษณะการเสนอขายโทเคนดิจิทัลที่ได้รับการยกเว้นการยื่นแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขาย  
โทเคนดิจิทัลและร่างหนังสือชี้ชวนตามมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง

มาตรา ๒๑ กรรมการ ผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจควบคุมกิจการของผู้ขออนุญาตตามมาตรา ๑๗  
ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามที่แสดงถึงการขาดความเหมาะสมที่จะได้รับความไว้วางใจ  
ให้บริหารจัดการกิจการที่เสนอขายโทเคนดิจิทัลต่อประชาชนตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด  
โดยให้คณะกรรมการ ก.ล.ต. กำหนดตำแหน่งของผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจควบคุมกิจการดังกล่าวด้วย

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่กรรมการ ผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจควบคุมกิจการของ  
ผู้ให้บริการระบบเสนอขายโทเคนดิจิทัลตามมาตรา ๑๙ โดยอนุโลม

มาตรา ๒๒ ภายหลังจากวันที่แบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายโทเคนดิจิทัลและ  
ร่างหนังสือชี้ชวนมีผลใช้บังคับ ให้สำนักงาน ก.ล.ต. มีอำนาจดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่สำนักงาน ก.ล.ต. ตรวจพบว่าข้อความหรือรายการในแบบแสดงรายการข้อมูล  
การเสนอขายโทเคนดิจิทัลและหนังสือชี้ชวนเป็นเท็จ หรือขาดข้อความที่ควรต้องแจ้งในสาระสำคัญ  
อันอาจทำให้ผู้ลงทุนเสียหาย ให้สำนักงาน ก.ล.ต. มีอำนาจสั่งระงับการมีผลใช้บังคับของแบบแสดง  
รายการข้อมูลการเสนอขายโทเคนดิจิทัลและร่างหนังสือชี้ชวน และมีอำนาจสั่งเพิกถอนการอนุญาตนั้น  
ได้ในทันที

(๒) ในกรณีที่สำนักงาน ก.ล.ต. ตรวจพบว่าข้อความหรือรายการในแบบแสดงรายการข้อมูล  
การเสนอขายโทเคนดิจิทัลและหนังสือชี้ชวนคลาดเคลื่อนในสาระสำคัญ หรือมีเหตุการณ์ที่มีผลให้ข้อมูล  
ในแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายโทเคนดิจิทัลและหนังสือชี้ชวนเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ  
ทั้งนี้ อาจมีผลกระทบต่อการตัดสินใจในการลงทุนของผู้ลงทุน ให้สำนักงาน ก.ล.ต. มีอำนาจสั่งระงับ  
การมีผลใช้บังคับของแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายโทเคนดิจิทัลและร่างหนังสือชี้ชวนเป็น  
การชั่วคราว จนกว่าจะได้มีการดำเนินการแก้ไขข้อมูลให้ถูกต้องและดำเนินการอื่นใดตามที่  
สำนักงาน ก.ล.ต. กำหนดเพื่อให้ประชาชนได้ทราบถึงการแก้ไขข้อมูลดังกล่าว และหากไม่ดำเนินการ  
ตามที่กำหนด ให้สำนักงาน ก.ล.ต. มีอำนาจสั่งเพิกถอนการอนุญาตนั้นได้

(๓) ในกรณีที่สำนักงาน ก.ล.ต. ตรวจพบว่าข้อความหรือรายการในแบบแสดงรายการข้อมูล  
การเสนอขายโทเคนดิจิทัลและหนังสือชี้ชวนคลาดเคลื่อนในลักษณะอื่นที่มีไขกรณีตาม (๑) หรือ (๒)  
ให้สำนักงาน ก.ล.ต. มีอำนาจสั่งให้ผู้เสนอขายโทเคนดิจิทัลที่ยื่นแบบดังกล่าวแก้ไขข้อมูลให้ถูกต้อง และ  
หากไม่แก้ไขข้อมูลให้ถูกต้อง ให้สำนักงาน ก.ล.ต. มีอำนาจสั่งระงับการมีผลใช้บังคับของแบบแสดง  
รายการข้อมูลการเสนอขายโทเคนดิจิทัลและร่างหนังสือชี้ชวนเป็นการชั่วคราว จนกว่าจะได้มี  
การดำเนินการแก้ไขข้อมูลให้ถูกต้อง

การสั่งการของสำนักงาน ก.ล.ต. ตามวรรคหนึ่ง ไม่กระทบถึงการดำเนินการใด ๆ ของผู้เสนอ  
ขายโทเคนดิจิทัลก่อนที่จะมีการสั่งการดังกล่าว และไม่กระทบถึงสิทธิในการเรียกร้องค่าเสียหาย  
ของบุคคลตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๓

มาตรา ๒๓ ให้นำความในมาตรา ๘๒ มาตรา ๘๓ มาตรา ๘๔ มาตรา ๘๕ และมาตรา ๘๖  
แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และมาตรา ๘๙/๒๐ แห่งพระราชบัญญัติ

หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาใช้บังคับกับการเสนอขายโทเคนดิจิทัลโดยอนุโลม

มาตรา ๒๔ การมีผลใช้บังคับของแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายโทเคนดิจิทัลและร่างหนังสือชี้ชวน มิได้เป็นการแสดงว่าคณะกรรมการ ก.ล.ต. และสำนักงาน ก.ล.ต. ได้รับความถูกต้องของข้อมูลในแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายโทเคนดิจิทัลและในหนังสือชี้ชวนดังกล่าว หรือได้ประกันราคาของโทเคนดิจิทัลที่เสนอขายนั้น

มาตรา ๒๕ ให้ผู้เสนอขายโทเคนดิจิทัลจัดทำและส่งข้อมูลดังต่อไปนี้ ต่อสำนักงาน ก.ล.ต. ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด

(๑) รายงานเกี่ยวกับผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน

(๒) ข้อมูลใด ๆ ที่อาจมีผลต่อสิทธิประโยชน์ของผู้ถือโทเคนดิจิทัล หรือต่อการตัดสินใจลงทุน หรือต่อการเปลี่ยนแปลงในราคาหรือมูลค่าของโทเคนดิจิทัล

#### หมวด ๔

#### ธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล

มาตรา ๒๖ ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ก.ล.ต.

การขออนุญาตและการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตลอดจนเสียค่าธรรมเนียมการขออนุญาตและการอนุญาต ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๒๗ ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและการเงินของประเทศ หรือเพื่อพิทักษ์ประโยชน์ของประชาชน ให้รัฐมนตรีตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ก.ล.ต. มีอำนาจกำหนดเงื่อนไขที่ผู้ได้รับอนุญาตต้องปฏิบัติในการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลได้

รัฐมนตรีตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ก.ล.ต. อาจแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขที่กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่งได้

มาตรา ๒๘ ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลตั้งหรือยอมให้บุคคลซึ่งมีลักษณะต้องห้ามตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด เป็นหรือทำหน้าที่กรรมการหรือผู้บริหารของผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล โดยให้คณะกรรมการ ก.ล.ต. กำหนดตำแหน่งของผู้บริหารดังกล่าวด้วย

มาตรา ๒๙ ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลจะแต่งตั้งกรรมการหรือผู้บริหารตามมาตรา ๒๘ ได้ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน ก.ล.ต.

ในกรณีที่ปรากฏในภายหลังว่าบุคคลตามวรรคหนึ่งมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๘ ให้สำนักงาน ก.ล.ต. เพิกถอนความเห็นชอบที่ได้ให้ไว้แล้วได้ และให้ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลเสนอชื่อบุคคลอื่นแทนเพื่อขอรับความเห็นชอบจากสำนักงาน ก.ล.ต. ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ถูกเพิกถอนความเห็นชอบ

มาตรา ๓๐ ในการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล ผู้ประกอบธุรกิจต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด

ในการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการ ก.ล.ต. ต้องคำนึงถึงเรื่องดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) การมีแหล่งเงินทุนที่เพียงพอสำหรับการรองรับการประกอบธุรกิจและความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ
- (๒) ความปลอดภัยของทรัพย์สินของลูกค้า
- (๓) การรักษาความปลอดภัยจากการโจรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อป้องกันระบบคอมพิวเตอร์ และข้อมูลคอมพิวเตอร์ รวมถึงการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เกิดจากการโจรกรรมหรือเหตุอื่น ๆ
- (๔) การมีระบบบัญชีที่เหมาะสมกับกิจการและจัดให้มีการสอบบัญชีโดยผู้สอบบัญชีที่สำนักงาน ก.ล.ต. ให้ความเห็นชอบ

(๕) การมีมาตรการการรู้จักลูกค้า การตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า และมาตรการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายหรือการฟอกเงิน

มาตรา ๓๑ ในกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลมีการเก็บรักษาทรัพย์สินของลูกค้า ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลต้องจัดทำบัญชีทรัพย์สินของลูกค้าแยกแต่ละรายและต้องเก็บรักษาทรัพย์สินแยกออกจากทรัพย์สินของตนโดยไม่อาจนำไปใช้เพื่อการอื่นใดได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด

ให้ทรัพย์สินของลูกค้าที่อยู่ในบัญชีของผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลยังคงเป็นทรัพย์สินของลูกค้า เมื่อผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลตามวรรคหนึ่ง ตกเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา ถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ หรือถูกทางการหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลตามกฎหมายอื่นสั่งระงับการดำเนินกิจการบางส่วนหรือทั้งหมด ให้นำความในมาตรา ๑๑๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และ

ตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

#### หมวด ๕

### การเลิกประกอบธุรกิจ การเพิกถอนการอนุญาตประกอบธุรกิจ และการห้ามการทำธุรกรรม

มาตรา ๓๒ ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลใดประสงค์จะเลิกประกอบธุรกิจตามประเภทที่ได้รับอนุญาต ให้ยื่นขออนุญาตเลิกประกอบธุรกิจต่อรัฐมนตรีผ่านคณะกรรมการ ก.ล.ต. โดยในการอนุญาตรัฐมนตรีจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ก็ได้

มาตรา ๓๓ เมื่อผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลใดเลิกประกอบธุรกิจ ให้ผู้ประกอบธุรกิจนั้นทำการซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนสินทรัพย์ดิจิทัล ชำระราคา ส่งมอบรายการที่ค้างอยู่ หรือดำเนินการใด ๆ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และภายในระยะเวลาที่สำนักงาน ก.ล.ต. กำหนด

มาตรา ๓๔ เมื่อปรากฏว่าผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลไม่ประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาต ภายในเวลาที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. กำหนด หรือหยุดประกอบธุรกิจเกินกว่าเวลาที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. กำหนด ให้รัฐมนตรีตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ก.ล.ต. มีอำนาจเพิกถอนการอนุญาตประกอบธุรกิจของผู้นั้นได้

รัฐมนตรีตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ก.ล.ต. มีอำนาจสั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจตามวรรคหนึ่งต้องปฏิบัติตามหนึ่งอย่างใดเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของลูกค้าด้วยก็ได้

มาตรา ๓๕ เมื่อปรากฏว่าผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลมีฐานะทางการเงินหรือการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชน หรือฝ่าฝืนหรือละเลยไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด คณะกรรมการ ก.ล.ต. อาจสั่งให้แก้ไขให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด

หากผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลไม่ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการ ก.ล.ต. อาจสั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลระงับการดำเนินงานทั้งหมดหรือแต่บางส่วนเป็นการชั่วคราวภายในระยะเวลาที่กำหนดเพื่อดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้อง ในการนี้ คณะกรรมการ ก.ล.ต. จะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ให้ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลปฏิบัติเพื่อประโยชน์ในการแก้ไขฐานะทางการเงินหรือการดำเนินงานของผู้ประกอบธุรกิจนั้นด้วยก็ได้



หากผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลยังคงฝ่าฝืนไม่ดำเนินการตามวรรคสอง หรือกระทำความผิดซ้ำอีก รัฐมนตรีตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ก.ล.ต. อาจพิจารณาเพิกถอนการอนุญาต ในการนี้ รัฐมนตรีตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ก.ล.ต. อาจสั่งให้ผู้ประกอบการธุรกิจที่ถูกเพิกถอนการอนุญาตนั้น ต้องปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของลูกค้าก่อนก็ได้

มาตรา ๓๖ เมื่อปรากฏหลักฐานต่อคณะกรรมการ ก.ล.ต. ว่า ผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลใดมีฐานะทางการเงินหรือการดำเนินงานในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ประโยชน์ของประชาชน และผู้ประกอบการนั้นไม่สามารถแก้ไขฐานะทางการเงินหรือการดำเนินงานดังกล่าวได้ ให้รัฐมนตรีตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ก.ล.ต. มีอำนาจสั่งเพิกถอนการอนุญาตได้ ในการนี้ รัฐมนตรีตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ก.ล.ต. อาจสั่งให้ผู้ประกอบการธุรกิจที่ถูกเพิกถอนการอนุญาตนั้นต้องปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของลูกค้าด้วยก็ได้

มาตรา ๓๗ ในกรณีที่ทำธุรกรรม การดำเนินกิจการ หรือการดำเนินการใดเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัลอาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพของระบบการเงินหรือระบบเศรษฐกิจของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี มีอำนาจประกาศห้ามผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลทำธุรกรรมอย่างหนึ่งอย่างใดเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัล หรือสั่งระงับการดำเนินกิจการหรือการดำเนินการทั้งหมดหรือแต่บางส่วนของผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลได้

ในการนี้ รัฐมนตรีอาจสั่งให้ผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลตามวรรคหนึ่งต้องปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของลูกค้าด้วยก็ได้

#### หมวด ๖

#### การป้องกันการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับ การซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล

มาตรา ๓๘ บทบัญญัติในหมวดนี้ให้ใช้บังคับกับสินทรัพย์ดิจิทัลที่มีการซื้อขายในศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลตามพระราชกำหนดนี้

การซื้อขายตามวรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึงการแลกเปลี่ยนสินทรัพย์ดิจิทัลในศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลด้วย

มาตรา ๓๙ ในหมวดนี้

“ผู้บริหาร” หมายความว่า ผู้จัดการหรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการบริหารงานของผู้เสนอขาย โทเคนดิจิทัลไม่ว่าโดยพฤติกรรมหรือโดยได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการของผู้เสนอขายโทเคนดิจิทัล ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด

“อำนาจควบคุมกิจการ” หมายความว่า

(๑) การถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงในนิติบุคคลหนึ่งเกินกว่าร้อยละห้าสิบของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมดของนิติบุคคลนั้น

(๒) การมีอำนาจควบคุมคะแนนเสียงส่วนใหญ่ในที่ประชุมผู้ถือหุ้นของนิติบุคคลหนึ่งไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม หรือไม่ว่าเพราะเหตุอื่นใด

(๓) การมีอำนาจควบคุมการแต่งตั้งหรือถอดถอนกรรมการตั้งแต่กึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

“สัญญาซื้อขายล่วงหน้า” หมายความว่า สัญญาซื้อขายล่วงหน้าตามกฎหมายว่าด้วยสัญญาซื้อขายล่วงหน้า

“ข้อมูลภายใน” หมายความว่า ข้อมูลที่ยังมิได้มีการเปิดเผยต่อประชาชนเป็นการทั่วไป ซึ่งเป็นสาระสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงราคาหรือมูลค่าของโทเคนดิจิทัล

“ผลกระทบต่อราคาสินทรัพย์ดิจิทัล” หมายความว่า ผลกระทบที่ทำให้ราคาสินทรัพย์ดิจิทัลสูงขึ้น ต่ำลง คงที่ หรือเป็นการพุงราคาสินทรัพย์ดิจิทัล

มาตรา ๔๐ ห้ามมิให้บุคคลใดบอกกล่าว เผยแพร่ หรือให้คำรับรองข้อความอันเป็นเท็จหรือข้อความอันอาจก่อให้เกิดความสำคัญผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน ข้อมูลอื่นใดที่เกี่ยวกับผู้เสนอขายโทเคนดิจิทัล ลักษณะหรือสาระสำคัญของโทเคนดิจิทัล หรือราคาซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล โดยประการที่น่าจะทำให้มีผลกระทบต่อราคาสินทรัพย์ดิจิทัลหรือต่อการตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล

มาตรา ๔๑ ห้ามมิให้บุคคลใดวิเคราะห์หรือคาดการณ์ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน ข้อมูลอื่นใดที่เกี่ยวกับผู้เสนอขายโทเคนดิจิทัล ลักษณะหรือสาระสำคัญของโทเคนดิจิทัล หรือราคาซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล โดยนำข้อมูลที่รู้ว่าเป็นเท็จหรือไม่ครบถ้วนอันอาจก่อให้เกิดความสำคัญผิดในสาระสำคัญ มาใช้ในการวิเคราะห์หรือคาดการณ์หรือละเอียดที่จะพิจารณาความถูกต้องของข้อมูลดังกล่าว หรือโดยบิดเบือนข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์หรือคาดการณ์ และได้เปิดเผยหรือให้ความเห็น

เกี่ยวกับการวิเคราะห์หรือคาดการณ์นั้นต่อประชาชนโดยประการที่น่าจะทำให้มีผลกระทบต่อราคาสินทรัพย์ดิจิทัลหรือต่อการตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล

มาตรา ๔๒ ห้ามมิให้บุคคลใดซึ่งรู้หรือครอบครองข้อมูลภายในที่เกี่ยวข้องกับผู้เสนอขายโทเคนดิจิทัลหรือลักษณะหรือสาระสำคัญของโทเคนดิจิทัล กระทำการดังต่อไปนี้

(๑) ซื้อหรือขายโทเคนดิจิทัล หรือเข้าผูกพันตามสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่เกี่ยวข้องกับโทเคนดิจิทัลไม่ว่าเพื่อตนเองหรือบุคคลอื่น เว้นแต่

(ก) เป็นการปฏิบัติตามกฎหมาย คำสั่งศาล หรือคำสั่งของหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมาย

(ข) เป็นการปฏิบัติตามภาระผูกพันตามสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่เกี่ยวข้องกับโทเคนดิจิทัล ที่ทำขึ้นก่อนที่ตนจะรู้หรือครอบครองข้อมูลภายในที่เกี่ยวข้องกับผู้เสนอขายโทเคนดิจิทัลหรือลักษณะหรือสาระสำคัญของโทเคนดิจิทัล

(ค) เป็นการกระทำโดยตนมิได้เป็นผู้รู้เห็นหรือตัดสินใจ แต่ได้มอบหมายให้ผู้อื่นได้รับอนุญาตหรือจดทะเบียนตามกฎหมายให้จัดการเงินทุนหรือการลงทุน ตัดสินใจในการซื้อหรือขายโทเคนดิจิทัล หรือเข้าผูกพันตามสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่เกี่ยวข้องกับโทเคนดิจิทัลนั้น หรือ

(ง) เป็นการกระทำในลักษณะที่มีได้เป็นการเอาเปรียบบุคคลอื่นหรือในลักษณะตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด

(๒) เปิดเผยข้อมูลภายในแก่บุคคลอื่นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมและไม่ว่าด้วยวิธีใด โดยรู้หรือควรรู้ว่าผู้รับข้อมูลอาจนำข้อมูลนั้นไปใช้ประโยชน์ในการซื้อหรือขายโทเคนดิจิทัล หรือเข้าผูกพันตามสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่เกี่ยวข้องกับโทเคนดิจิทัล ไม่ว่าเพื่อตนเองหรือบุคคลอื่น เว้นแต่เป็นการกระทำในลักษณะที่มีได้เป็นการเอาเปรียบบุคคลอื่นหรือในลักษณะตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด

มาตรา ๔๓ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าบุคคลดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลซึ่งรู้หรือครอบครองข้อมูลภายในตามมาตรา ๔๒

(๑) กรรมการ ผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจควบคุมกิจการของผู้เสนอขายโทเคนดิจิทัล

(๒) พนักงานหรือลูกจ้างของผู้เสนอขายโทเคนดิจิทัล ซึ่งอยู่ในตำแหน่งหรือสายงานที่รับผิดชอบข้อมูลภายในหรือที่สามารถเข้าถึงข้อมูลภายใน

(๓) บุคคลซึ่งอยู่ในฐานะที่สามารถรู้ข้อมูลภายในอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ให้บริการระบบเสนอขายโทเคนดิจิทัล หรือบุคคลอื่นใดที่ทำหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลภายในนั้น และให้รวมถึง

พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ร่วมงานของบุคคลดังกล่าวที่อยู่ในตำแหน่งหรือสายงานที่มีส่วนร่วมในการทำหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลภายในนั้น

(๔) กรรมการ อนุกรรมการ ผู้แทนนิติบุคคล ตัวแทน ลูกจ้าง พนักงาน ที่ปรึกษา หรือผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐ สำนักงาน ก.ล.ต. หรือศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล ซึ่งอยู่ในตำแหน่งหรือฐานะที่สามารถรู้ข้อมูลภายในอันได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่ของตน

(๕) นิติบุคคลซึ่งบุคคลตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) มีอำนาจควบคุมกิจการ

มาตรา ๔๔ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าบุคคลดังต่อไปนี้ ซึ่งมีพฤติกรรมการซื้อขายโทเคนดิจิทัลหรือเข้าผูกพันตามสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่เกี่ยวข้องกับโทเคนดิจิทัลที่ผิดไปจากปกติวิสัยของตนเป็นบุคคลซึ่งรู้หรือครอบครองข้อมูลภายในตามมาตรา ๔๒

(๑) ผู้ถือโทเคนดิจิทัลเกินร้อยละห้าของโทเคนดิจิทัลที่กำหนดได้แล้วทั้งหมดในแต่ละรุ่นของผู้เสนอขายโทเคนดิจิทัลโดยให้นับรวมโทเคนดิจิทัลที่ถือโดยคู่สมรสหรือผู้ที่อยู่กินด้วยกันฉันสามีภริยาและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของผู้ถือโทเคนดิจิทัล

(๒) กรรมการ ผู้บริหาร ผู้มีอำนาจควบคุมกิจการ พนักงาน หรือลูกจ้างของกิจการในกลุ่มของผู้เสนอขายโทเคนดิจิทัล ซึ่งอยู่ในตำแหน่งหรือสายงานที่รับผิดชอบข้อมูลภายในหรือที่สามารถเข้าถึงข้อมูลภายในได้

(๓) บุพการี ผู้สืบสันดาน ผู้รับบุตรบุญธรรม หรือบุตรบุญธรรมของบุคคลตามมาตรา ๔๓

(๔) พี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน หรือพี่น้องร่วมบิดาหรือร่วมมารดาเดียวกันของบุคคลตามมาตรา ๔๓

(๕) คู่สมรสหรือผู้ที่อยู่กินด้วยกันฉันสามีภริยาของบุคคลตามมาตรา ๔๓ หรือบุคคลตาม (๓) หรือ (๔)

กิจการในกลุ่มของผู้เสนอขายโทเคนดิจิทัลตาม (๒) หมายความว่า บริษัทใหญ่ บริษัทย่อยหรือบริษัทร่วมของผู้เสนอขายโทเคนดิจิทัล ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด

มาตรา ๔๕ ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลประเภทนายหน้าซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลรวมทั้งพนักงานหรือลูกจ้างของผู้ประกอบธุรกิจดังกล่าว ซึ่งรู้หรือครอบครองข้อมูลเกี่ยวกับการสั่งซื้อหรือขายสินทรัพย์ดิจิทัลหรือสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ดิจิทัลของลูกค้ารายใดของผู้ประกอบธุรกิจนั้น กระทำการดังต่อไปนี้ไม่ว่าเพื่อตนเองหรือบุคคลอื่นในประการที่น่าจะทำให้ลูกค้ารายดังกล่าวเสียประโยชน์

(๑) ส่ง แก๊ซ หรือยกเลิกคำสั่งซื้อหรือขายสินทรัพย์ดิจิทัลหรือสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ดิจิทัลนั้น โดยใช้โอกาสดำเนินการก่อนที่ตนจะดำเนินการตามคำสั่งของลูกค้ารายดังกล่าวแล้วเสร็จ

(๒) เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับคำสั่งของลูกค้ารายดังกล่าวให้แก่บุคคลอื่น โดยรู้หรือควรรู้ว่าบุคคลนั้นจะอาศัยข้อมูลดังกล่าวเพื่อทำการส่ง แก๊ซ หรือยกเลิกคำสั่งซื้อหรือขายสินทรัพย์ดิจิทัลหรือสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ดิจิทัลนั้นได้ก่อนที่ตนจะดำเนินการตามคำสั่งของลูกค้ารายดังกล่าวแล้วเสร็จ

มาตรา ๔๖ ห้ามมิให้บุคคลใดกระทำการ ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งคำสั่งซื้อหรือขายสินทรัพย์ดิจิทัล หรือซื้อหรือขายสินทรัพย์ดิจิทัล อันเป็นการทำให้บุคคลทั่วไปเข้าใจผิดเกี่ยวกับราคาหรือปริมาณการซื้อหรือขายสินทรัพย์ดิจิทัล

(๒) ส่งคำสั่งซื้อหรือขายสินทรัพย์ดิจิทัล หรือซื้อหรือขายสินทรัพย์ดิจิทัล ในลักษณะต่อเนื่องกัน โดยมีมุ่งหมายให้ราคาสินทรัพย์ดิจิทัลหรือปริมาณการซื้อหรือขายสินทรัพย์ดิจิทัลนั้นผิดไปจากสภาพปกติของตลาด

มาตรา ๔๗ มิให้นำมาตรา ๔๖ มาใช้บังคับแก่การซื้อหรือขายสินทรัพย์ดิจิทัลที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด

มาตรา ๔๘ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าการกระทำดังต่อไปนี้ เป็นการกระทำอันเป็นการทำให้บุคคลทั่วไปเข้าใจผิดเกี่ยวกับราคาหรือปริมาณการซื้อหรือขายสินทรัพย์ดิจิทัลตามมาตรา ๔๖ (๑) หรือเป็นการกระทำที่ทำให้ราคาสินทรัพย์ดิจิทัลหรือปริมาณการซื้อหรือขายสินทรัพย์ดิจิทัลนั้นผิดไปจากสภาพปกติของตลาดตามมาตรา ๔๖ (๒) แล้วแต่กรณี

(๑) ซื้อหรือขายสินทรัพย์ดิจิทัลซึ่งในที่สุดบุคคลที่ได้ประโยชน์จากการซื้อหรือขายสินทรัพย์ดิจิทัลยังคงเป็นบุคคลคนเดียวกัน

(๒) ส่งคำสั่งซื้อสินทรัพย์ดิจิทัลโดยรู้อยู่แล้วว่าตนเองหรือบุคคลซึ่งร่วมกันกระทำการ ได้ส่งขายหรือจะส่งขายสินทรัพย์ดิจิทัลเดียวกัน ในจำนวนใกล้เคียงกัน ราคาใกล้เคียงกัน และภายในเวลาใกล้เคียงกัน

(๓) ส่งคำสั่งขายสินทรัพย์ดิจิทัลโดยรู้อยู่แล้วว่าตนเองหรือบุคคลซึ่งร่วมกันกระทำการ ได้สั่งซื้อหรือจะสั่งซื้อสินทรัพย์ดิจิทัลเดียวกัน ในจำนวนใกล้เคียงกัน ราคาใกล้เคียงกัน และภายในเวลาใกล้เคียงกัน

(๔) ส่ง แก๊ซ หรือยกเลิกคำสั่งซื้อหรือขายสินทรัพย์ดิจิทัลในช่วงก่อนเปิดหรือช่วงก่อนปิดศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล โดยมุ่งหมายให้ราคาเปิดหรือราคาปิดของสินทรัพย์ดิจิทัลนั้นสูงหรือต่ำกว่าที่ควรจะเป็น

(๕) ส่ง แก๊ซ หรือยกเลิกคำสั่งซื้อหรือขายสินทรัพย์ดิจิทัลในลักษณะที่เป็นการขัดขวางการซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลของบุคคลอื่น ซึ่งมีผลทำให้บุคคลอื่นต้องส่งคำสั่งซื้อหรือขายสินทรัพย์ดิจิทัล ในราคาที่สูงกว่าหรือต่ำกว่าที่ควรจะเป็น

มาตรา ๔๙ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้กระทำการดังต่อไปนี้ เป็นตัวการในการกระทำความผิดตามมาตรา ๔๖

(๑) เปิดบัญชีธนาคาร บัญชีกับผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล หรือบัญชีอื่นใดร่วมกันเพื่อการชำระราคาหรือรับชำระราคาที่เกี่ยวข้องหรือเนื่องจากการซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล

(๒) ยอมให้บุคคลอื่นใช้ประโยชน์จากบัญชีธนาคาร บัญชีกับผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล หรือบัญชีอื่นใดของตนเพื่อการชำระราคาหรือรับชำระราคาที่เกี่ยวข้องหรือเนื่องจากการซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล

(๓) ยอมให้บุคคลอื่นใช้บัญชีซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลของตน

(๔) ชำระราคาหรือรับชำระราคาค่าซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลแทนกัน

(๕) นำเงินหรือทรัพย์สินอื่นมาวางเป็นประกันในการซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลแทนกัน

(๖) ยอมให้บุคคลอื่นรับประโยชน์หรือรับผิดชอบในการชำระราคาที่เกี่ยวข้องหรือเนื่องจากการซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลของตน หรือ

(๗) โอนหรือรับโอนสินทรัพย์ดิจิทัลระหว่างกัน

มาตรา ๕๐ ห้ามมิให้บุคคลใดส่ง แก๊ซ หรือยกเลิกคำสั่งซื้อหรือขายสินทรัพย์ดิจิทัลเข้าไปในระบบซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลของศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล โดยรู้หรือควรรู้ว่า การกระทำดังกล่าวนี้น่าจะทำให้ราคาสินทรัพย์ดิจิทัลหรือปริมาณการซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลผิดไปจากสภาพปกติของตลาด และเป็นเหตุให้ระบบซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลล่าช้าหรือหยุดชะงัก

หมวด ๗

พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๕๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ประกอบธุรกิจหรือสถานที่ตั้งของผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล หรือสถานที่ซึ่งรวบรวมหรือประมวลข้อมูลของผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลดังกล่าวด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือด้วยเครื่องมืออื่นใด ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นจนถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้นเพื่อตรวจสอบกิจการ สินทรัพย์และหนี้สินของผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล รวมทั้ง เอกสาร หลักฐาน หรือข้อมูลเกี่ยวกับผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล

(๒) เข้าไปในสถานที่ประกอบธุรกิจของผู้เสนอขายโทเคนดิจิทัลหรือผู้ให้บริการระบบเสนอขาย โทเคนดิจิทัล หรือสถานที่ซึ่งรวบรวมหรือประมวลข้อมูลของบุคคลดังกล่าวด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์หรือ ด้วยเครื่องมืออื่นใด ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นจนถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อตรวจสอบสมุดบัญชี เอกสาร หลักฐาน หรือข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๓) ตรวจสอบหรือเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ ข้อมูลคอมพิวเตอร์ ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ หรืออุปกรณ์ที่ใช้เก็บข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลหรือผู้เสนอขายโทเคนดิจิทัล เพื่อตรวจสอบหลักฐานหรือข้อมูลอื่นใดเกี่ยวกับผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลหรือผู้เสนอขาย โทเคนดิจิทัลหรือกิจการของผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลหรือผู้เสนอขายโทเคนดิจิทัล

(๔) เข้าไปในสถาบันการเงินหรือสถานที่ใดในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นจนถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้นเพื่อทำการตรวจสอบสมุดบัญชี เอกสาร หลักฐาน หรือข้อมูลอื่นที่อาจ เกี่ยวข้องกับการกระทำอันเป็นความผิดตามพระราชกำหนดนี้

(๕) ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน เอกสาร หลักฐาน หรือระบบคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวข้องกับ การกระทำผิดตามพระราชกำหนดนี้เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบหรือดำเนินคดี ทั้งนี้ การออก คำสั่งยึดหรืออายัดดังกล่าวต้องระบุเหตุผล ความจำเป็น และสิทธิของผู้ถูกยึดหรืออายัดนั้น

(๖) สั่งให้กรรมการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้สอบบัญชีของผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล ผู้เสนอขายโทเคนดิจิทัล ผู้ให้บริการระบบเสนอขายโทเคนดิจิทัล หรือผู้รวบรวมหรือประมวลข้อมูลของ บุคคลดังกล่าวด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์หรือเครื่องมืออื่นใด มาให้ถ้อยคำ หรือส่งสำเนาหรือแสดงสมุดบัญชี เอกสาร ดวงตรา หรือหลักฐานอื่นเกี่ยวกับกิจการ การดำเนินงาน สินทรัพย์และหนี้สินของบุคคล ดังกล่าว หรือสั่งให้บุคคลดังกล่าวส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวข้อง ด้วยก็ได้

(๗) สั่งให้บุคคลใด ๆ ที่ทำธุรกรรมเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัลกับหรือผ่านผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล มาให้ถ้อยคำ หรือส่งสำเนาหรือแสดงสมุดบัญชี เอกสาร หลักฐาน หรือข้อมูลอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมดังกล่าว

(๘) สั่งให้บุคคลใด ๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่มาให้ถ้อยคำ หรือส่งสำเนาหรือแสดงสมุดบัญชี เอกสาร หลักฐาน หรือข้อมูลอื่นใดที่เกี่ยวข้องหรือจำเป็นแก่การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่

ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

เมื่อได้เข้าไปและลงมือทำการตรวจสอบตาม (๑) (๒) หรือ (๔) แล้ว ถ้ายังดำเนินการไม่เสร็จจะกระทำต่อไปในเวลากลางคืนหรือนอกเวลาทำการของสถานที่นั้นก็ได้

การใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม (๗) และ (๘) จะต้องเป็นการกระทำต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับเรื่องที่ต้องดำเนินการตรวจสอบ และต้องได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน ก.ล.ต. ก่อน โดยพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องกำหนดระยะเวลาอันสมควรที่จะให้บุคคลดังกล่าวสามารถปฏิบัติตามคำสั่งได้

มาตรา ๕๒ เมื่อหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัลหรือกฎหมายอื่นในทำนองเดียวกันของต่างประเทศร้องขอ ให้สำนักงาน ก.ล.ต. มีอำนาจให้ความช่วยเหลือในการรวบรวมหรือตรวจสอบข้อมูลหรือหลักฐานที่จำเป็นเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาการกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัลหรือกฎหมายอื่นในทำนองเดียวกันของประเทศผู้ร้องขอ ทั้งนี้ การให้ความช่วยเหลือในกรณีดังกล่าวต้องอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) การให้ความช่วยเหลือนั้นต้องไม่ขัดต่อประโยชน์สาธารณะหรือการรักษาความลับของประเทศ

(๒) การกระทำซึ่งเป็นมูลกรณีของความช่วยเหลือนั้นเข้าลักษณะประเภทความผิดตามพระราชกำหนดนี้

(๓) หน่วยงานต่างประเทศที่ร้องขอความช่วยเหลือตกลงหรือยินยอมที่จะให้ความช่วยเหลือในทำนองเดียวกันเป็นการตอบแทนหากได้รับคำร้องขอจากสำนักงาน ก.ล.ต.

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ให้นำความในมาตรา ๕๑ และบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับ

มาตรา ๕๓ พยานหลักฐานที่ได้มาตามความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่างประเทศกับสำนักงาน ก.ล.ต. ให้นำมาใช้อ้างเป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดีที่พึงปวงได้



มาตรา ๕๔ ข้อมูล ข้อเท็จจริง เอกสาร และหลักฐานต่าง ๆ ที่สำนักงาน ก.ล.ต. ส่งมอบในการกล่าวโทษผู้กระทำผิด พนักงานสอบสวนอาจนำไปเป็นส่วนหนึ่งของการสอบสวนคดีอาญาได้

มาตรา ๕๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๕๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชกำหนดนี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

#### หมวด ๘

#### โทษทางอาญา

มาตรา ๕๗ ผู้ใดเสนอขายโทเคนดิจิทัลโดยฝ่าฝืนหรือไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง หรือเสนอขายโดยไม่กระทำผ่านผู้ให้บริการระบบเสนอขายโทเคนดิจิทัลตามมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับเป็นเงินไม่เกินสองเท่าของราคาขายของโทเคนดิจิทัลทั้งหมดซึ่งผู้นั้นได้เสนอขาย แต่ทั้งนี้ เงินค่าปรับต้องไม่น้อยกว่าห้าแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๘ ผู้ใดเสนอขายโทเคนดิจิทัลโดยฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามมาตรา ๑๗ วรรคสาม ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาท ตลอดเวลาที่ยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๕๙ ผู้ใดแสดงข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งในแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายโทเคนดิจิทัลและร่างหนังสือชี้ชวนตามมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง ในสาระสำคัญ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับเป็นเงินไม่เกินสองเท่าของราคาขายของโทเคนดิจิทัลทั้งหมดซึ่งผู้นั้นได้เสนอขาย แต่ทั้งนี้ เงินค่าปรับต้องไม่น้อยกว่าห้าแสนบาท

มาตรา ๖๐ ผู้ใดเสนอขายโทเคนดิจิทัลโดยฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามมาตรา ๑๙ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๑ ผู้ใดเสนอขายหรือขายโทเคนดิจิทัลต่อประชาชนก่อนที่แบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายโทเคนดิจิทัลและร่างหนังสือชี้ชวนที่ยื่นไว้ต่อสำนักงาน ก.ล.ต. ตามมาตรา ๑๙ มีผลใช้บังคับ

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับเป็นเงินไม่เกินหนึ่งเท่าของราคาขายของโทเคนดิจิทัลทั้งหมด ซึ่งผู้นั้นได้เสนอขาย แต่ทั้งนี้ เงินค่าปรับต้องไม่น้อยกว่าสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๒ ผู้ใดเสนอขายโทเคนดิจิทัลต่อประชาชนในระหว่างที่สำนักงาน ก.ล.ต. สั่งระงับการมีผลใช้บังคับของแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายโทเคนดิจิทัลและร่างหนังสือชี้ชวนตามมาตรา ๒๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับเป็นเงินไม่เกินสองเท่าของราคาขายของโทเคนดิจิทัลทั้งหมดซึ่งผู้นั้นได้เสนอขาย แต่ทั้งนี้ เงินค่าปรับต้องไม่น้อยกว่าห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๓ ผู้เสนอขายโทเคนดิจิทัลใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๘ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละสามพันบาทตลอดเวลาที่ยังมีได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๖๔ ผู้เสนอขายโทเคนดิจิทัลใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๕ หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามมาตรา ๒๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละสามพันบาทตลอดเวลาที่ยังมีได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๖๕ ผู้เสนอขายโทเคนดิจิทัลใดมีหน้าที่จัดทำหรือส่งข้อมูลตามมาตรา ๒๕ แสดงข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งในสาระสำคัญ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๖ ผู้ใดประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลโดยมิได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๖ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงห้าปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงห้าแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๖๗ ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ หรือมาตรา ๓๓ หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไข หรือคำสั่ง หรือประกาศตามมาตรา ๒๗ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ วรรคสอง มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๓๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังมีได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๖๘ ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลใดไม่ปฏิบัติตามประกาศหรือคำสั่งตามมาตรา ๓๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังมีได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๖๙ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙ หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ หรือวิธีการตามมาตรา ๙ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท

มาตรา ๗๐ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๕ หรือ มาตรา ๔๖ (๑) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงสองล้านบาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๖ (๒) หรือมาตรา ๕๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งล้านบาทถึงห้าล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๒ กรณีความผิดตามมาตรา ๗๐ หรือมาตรา ๗๑ ในส่วนที่เกี่ยวกับการกำหนดโทษปรับ ถ้าผู้กระทำความผิดได้รับหรือพึงได้รับผลประโยชน์จากการกระทำความผิดนั้น ให้ปรับเป็นเงิน ไม่เกินสองเท่าของผลประโยชน์ ทั้งนี้ ค่าปรับดังกล่าวต้องไม่ต่ำกว่าค่าปรับขั้นต่ำที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๗๐ หรือมาตรา ๗๑ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๗๓ ผู้ใดยินยอมให้บุคคลอื่นใช้บัญชีซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล บัญชีธนาคาร บัญชีที่เปิดไว้ กับผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล หรือบัญชีอื่นใดที่ใช้ชำระราคาซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลได้ เพื่อปกปิดตัวตนของบุคคลที่ใช้บัญชีดังกล่าว ในประการที่บุคคลนั้นอาจนำบัญชีไปใช้ในการกระทำ อันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลตามหมวด ๖ การป้องกันการกระทำอันไม่เป็นธรรม เกี่ยวกับการซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดใช้บัญชีซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล บัญชีธนาคาร บัญชีที่เปิดไว้กับผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล หรือบัญชีอื่นใดของบุคคลอื่นเพื่อดำเนินการอันไม่เป็นธรรมตามวรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

มาตรา ๗๔ ในกรณีที่ศาลเห็นว่าจำเลยกระทำความผิดตามมาตรา ๗๐ มาตรา ๗๑ หรือ มาตรา ๗๓ ให้ศาลสั่งให้ผู้กระทำความผิดกระทำการหรืองดเว้นกระทำการตามควรแก่กรณี ดังต่อไปนี้

(๑) ชดใช้เงินในจำนวนที่เท่ากับผลประโยชน์ที่ได้รับหรือพึงได้รับจากการกระทำความผิดนั้น โดยให้ตกเป็นของแผ่นดิน

(๒) ห้ามเข้าซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลในศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล หรือเข้าผูกพันตามสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ดิจิทัลภายในระยะเวลาที่กำหนดซึ่งต้องไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่ มีคำพิพากษาหรือคำสั่ง

(๓) ห้ามเป็นกรรมการหรือผู้บริหารของผู้เสนอขายโทเคนดิจิทัลหรือผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ ดิจิทัลภายในระยะเวลาที่กำหนดซึ่งต้องไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่คำพิพากษาหรือคำสั่ง

(๔) ชดใช้ค่าใช้จ่ายของสำนักงาน ก.ล.ต. เนื่องจากการตรวจสอบการกระทำความผิดนั้น คืนให้แก่สำนักงาน ก.ล.ต.

หากผู้กระทำความผิดไม่ชดใช้เงินตาม (๑) หรือค่าใช้จ่ายตาม (๔) ให้ศาลมีอำนาจออกหมายบังคับคดี โดยให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม และให้ถือว่าสำนักงาน ก.ล.ต. เป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา

มาตรา ๗๕ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง หรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๕๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี และปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๗๖ ผู้ใดแจ้งข้อความหรือให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งในสาระสำคัญต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ คณะกรรมการ ก.ล.ต. หรือสำนักงาน ก.ล.ต. ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี และปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๗๗ ผู้ใดถอน ทำให้เสียหาย ทำลาย หรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งตราหรือเครื่องหมายซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ประทับหรือหมายไว้ที่สิ่งใด ในการปฏิบัติการตามพระราชกำหนดนี้ เพื่อเป็นหลักฐานในการยึดหรืออายัด หรือรักษาสิ่งนั้น ๆ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี และปรับไม่เกินสามแสนบาท

มาตรา ๗๘ ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์ซึ่งทรัพย์สิน เอกสาร หรือข้อมูลใด ๆ อันพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ยึด อายัด รักษาไว้ หรือสั่งให้ส่งเพื่อเป็นพยานหลักฐานหรือเพื่อบังคับการให้เป็นไปตามพระราชกำหนดนี้ ไม่ว่าพนักงานเจ้าหน้าที่จะรักษาทรัพย์สิน เอกสาร หรือข้อมูลนั้นไว้เอง หรือสั่งให้ผู้นั้นหรือผู้อื่นส่งหรือรักษาไว้ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสามปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสามแสนบาท

มาตรา ๗๙ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบันทึกการยินยอมที่กำหนดมาตรการลงโทษทางแพ่งตามมาตรา ๙๘ (๓) หรือ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๐ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลที่กำหนดมาตรการลงโทษตามมาตรา ๗๔ (๒) หรือ (๓) หรือมาตรา ๙๘ (๓) หรือ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๑ ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลหรือผู้ประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้าผู้ใดให้บริการกับผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๗๙ หรือมาตรา ๘๐ โดยรู้หรือควรรู้ว่ามีกำหนดมาตรการลงโทษทางแพ่งตามบันทึกการยินยอม หรือโดยคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท

มาตรา ๘๒ กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลใดตามมาตรา ๙๙ โดยทุจริต หลอกลวงด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จแก่ประชาชน หรือด้วยการปกปิด

ความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งแก่ประชาชน และโดยการหลอกลวงตั้งว่านั่นได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากประชาชน ผู้ถูกหลอกลวง หรือบุคคลที่สาม หรือทำให้ประชาชนผู้ถูกหลอกลวง หรือบุคคลที่สามทำ ถอน หรือ ทำลายเอกสารสิทธิ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

มาตรา ๘๓ กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลใด ตามมาตรา ๘๙ ซึ่งได้รับมอบหมายให้จัดการทรัพย์สินของนิติบุคคลดังกล่าวหรือทรัพย์สินที่นิติบุคคลดังกล่าว เป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย กระทำผิดหน้าที่ของตนด้วยประการใด ๆ โดยทุจริตจนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหาย แก่ประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สินของนิติบุคคลนั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

มาตรา ๘๔ กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลใด ตามมาตรา ๘๙ ครอบครองทรัพย์สินซึ่งเป็นของนิติบุคคลดังกล่าว หรือซึ่งนิติบุคคลดังกล่าวเป็นเจ้าของ รวมอยู่ด้วย เปียดบังเอาทรัพย์สินนั้นเป็นของตนหรือบุคคลที่สามโดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

มาตรา ๘๕ กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลใด ตามมาตรา ๘๙ เอาไปเสีย ทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่าหรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งทรัพย์สิน อันนิติบุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ดูแลหรือที่อยู่ในความครอบครองของนิติบุคคลนั้น ถ้าได้กระทำเพื่อให้เกิด ความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินห้าแสนบาท

มาตรา ๘๖ กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลใด ตามมาตรา ๘๙ รู้ว่าเจ้าหน้าที่ของนิติบุคคลดังกล่าว หรือเจ้าหน้าที่ของบุคคลอื่นซึ่งจะใช้สิทธิของเจ้าหน้าที่ นิติบุคคลนั้นบังคับการชำระหนี้จากนิติบุคคล ใช้หรือน่าจะใช้สิทธิเรียกร้องทางศาลให้ชำระหนี้

(๑) ย้ายไปเสีย ซ่อนเร้น หรือโอนไปให้แก่ผู้อื่นซึ่งทรัพย์สินของนิติบุคคลนั้น หรือ

(๒) แกล้งให้นิติบุคคลนั้นเป็นหนี้ซึ่งไม่เป็นความจริง

ถ้าได้กระทำเพื่อมิให้เจ้าหน้าที่ได้รับชำระหนี้ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

มาตรา ๘๗ กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลใด ตามมาตรา ๘๙ กระทำการหรือไม่กระทำการเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรถูกได้โดยชอบด้วยกฎหมาย เพื่อตนเองหรือผู้อื่นอันเป็นการเสียหายแก่นิติบุคคลนั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

มาตรา ๘๘ กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลใด ตามมาตรา ๘๙ กระทำหรือยินยอมให้กระทำการดังต่อไปนี้

(๑) ทำให้เสียหาย ทำลาย เปลี่ยนแปลง ตัดทอน หรือปลอมบัญชีเอกสาร หรือหลักประกัน ของนิติบุคคลดังกล่าว หรือที่เกี่ยวกับนิติบุคคลดังกล่าว

(๒) ลงข้อความเท็จหรือไม่ลงข้อความสำคัญในบัญชีหรือเอกสารของนิติบุคคลหรือที่เกี่ยวกับ นิติบุคคลนั้น หรือ

(๓) ทำบัญชีไม่ครบถ้วน ไม่ถูกต้อง ไม่เป็นปัจจุบันหรือไม่ตรงต่อความเป็นจริง

ถ้ากระทำหรือยินยอมให้กระทำเพื่อลวงให้นิติบุคคลดังกล่าว หรือผู้ลงทุนในโทเคนดิจิทัล ขาดประโยชน์อันควรได้ หรือลวงบุคคลใด ๆ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่ ห้าแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

มาตรา ๘๙ นิติบุคคลตามมาตรา ๘๒ มาตรา ๘๓ มาตรา ๘๔ มาตรา ๘๕ มาตรา ๘๖ มาตรา ๘๗ และมาตรา ๘๘ ให้หมายความถึงนิติบุคคลดังต่อไปนี้

(๑) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ได้รับอนุญาตให้เสนอขายโทเคนดิจิทัลจาก สำนักงาน ก.ล.ต. ตามมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง

(๒) ผู้ให้บริการระบบเสนอขายโทเคนดิจิทัลที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ก.ล.ต. ตามมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง

(๓) ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลโดยได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีตามมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง

มาตรา ๙๐ ผู้ใดก่อให้เกิดผู้อื่นกระทำความผิดตามที่บัญญัติในมาตรา ๘๒ มาตรา ๘๓ มาตรา ๘๔ มาตรา ๘๕ มาตรา ๘๖ มาตรา ๘๗ หรือมาตรา ๘๘ ไม่ว่าจะด้วยการใช้ สั่ง ชูเชิญ จ้าง หรือ ด้วยวิธีอื่นใด ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น

มาตรา ๙๑ ผู้ใดกระทำการด้วยประการใด ๆ อันเป็นการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวก ในการที่ผู้อื่นกระทำความผิดตามที่บัญญัติในมาตรา ๘๒ มาตรา ๘๓ มาตรา ๘๔ มาตรา ๘๕ มาตรา ๘๖ มาตรา ๘๗ หรือมาตรา ๘๘ ไม่ว่าจะก่อนหรือขณะกระทำความผิด ต้องระวางโทษ ตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น เว้นแต่ผู้นั้นมิได้รู้ถึงการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกนั้น

มาตรา ๙๒ ผู้ใดล่วงรู้กิจการของบุคคลใดเนื่องจากการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจที่กำหนดไว้ในพระราชกำหนดนี้หรือเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ในการช่วยเหลือผู้ที่ปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจ ที่กำหนดไว้ในพระราชกำหนดนี้ อันเป็นกิจการที่ตามปกติวิสัยจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ถ้าผู้นั้นนำไป เปิดเผยแก่บุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่การเปิดเผยในกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) การเปิดเผยตามหน้าที่

(๒) การเปิดเผยเพื่อประโยชน์แก่การสอบสวนหรือการพิจารณาคดี

(๓) การเปิดเผยเกี่ยวกับการกระทำความผิดตามพระราชกำหนดนี้

(๔) การเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการแก้ไขฐานะหรือการดำเนินงานของผู้ประกอบธุรกิจ  
สินทรัพย์ดิจิทัล

(๕) การเปิดเผยแก่ผู้สอบบัญชีของนิติบุคคลตามพระราชกำหนดนี้

(๖) การเปิดเผยแก่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ  
ที่ทำหน้าที่กำกับดูแลในด้านตลาดเงิน ตลาดทุน สินทรัพย์ดิจิทัล ผู้สอบบัญชี สินค้าหรือตัวแปร  
ของสัญญาซื้อขายล่วงหน้าตามกฎหมายว่าด้วยสัญญาซื้อขายล่วงหน้า หรือหน่วยงานอื่นตามที่รัฐมนตรีกำหนด

(๗) การเปิดเผยเมื่อได้รับความเห็นชอบจากบุคคลดังกล่าวเป็นลายลักษณ์อักษร

มาตรา ๙๓ ผู้ใดล่วงรู้หรือได้มาซึ่งความลับของผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลโดยเหตุ  
ที่เป็นกรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือลูกจ้าง ของผู้ประกอบธุรกิจนั้น และเปิดเผยความลับนั้น  
ในประการที่น่าจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่นหรือประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี  
หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับการเปิดเผยตามกรณีในมาตรา ๙๒ วรรคสอง

มาตรา ๙๔ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น  
เกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบ  
ในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและ  
ละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษ  
ตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

มาตรา ๙๕ ความผิดตามมาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘ มาตรา ๖๐ มาตรา ๖๑ มาตรา ๖๒  
มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๗ และมาตรา ๖๙ ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบที่รัฐมนตรีแต่งตั้ง  
มีอำนาจเปรียบเทียบได้

คณะกรรมการเปรียบเทียบที่รัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่งให้มีจำนวนสามคน โดยอย่างน้อย  
ต้องเป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหนึ่งคน

เมื่อคณะกรรมการเปรียบเทียบได้ทำการเปรียบเทียบ และผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามจำนวน และภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการเปรียบเทียบกำหนดแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา

## หมวด ๙

## มาตรการลงโทษทางแพ่ง

มาตรา ๙๖ ให้การกระทำความผิดดังต่อไปนี้ เป็นการกระทำความผิดที่อาจดำเนินมาตรการลงโทษทางแพ่งกับผู้กระทำความผิดนั้นได้

(๑) แสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งในสาระสำคัญ อันเป็นความผิดตามมาตรา ๕๙ และมาตรา ๖๕

(๒) กระทำการอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล อันเป็นความผิดตามมาตรา ๗๐ และมาตรา ๗๑

(๓) ยินยอมให้บุคคลอื่นใช้บัญชีซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล บัญชีธนาคาร บัญชีที่เปิดไว้กับผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล หรือบัญชีอื่นใดที่ใช้ชำระราคาซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล หรือใช้บัญชีซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล บัญชีธนาคาร บัญชีที่เปิดไว้กับผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล หรือบัญชีอื่นใดของบุคคลอื่น อันเป็นความผิดตามมาตรา ๗๓

การนำมาตรการลงโทษทางแพ่งมาใช้บังคับแก่ผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงความร้ายแรงของการกระทำ ผลกระทบต่อตลาด พยานหลักฐานที่อาจนำมาใช้พิสูจน์ความผิด และความคุ้มค่าในการดำเนินมาตรการนั้น

มาตรา ๙๗ ในกรณีที่มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนในคดีเกี่ยวกับการกระทำความผิดตามมาตรา ๙๖ ให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้สำนักงาน ก.ล.ต. ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปตามบทบัญญัติในหมวดนี้ และในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณามาตรการลงโทษทางแพ่งเห็นสมควรใช้มาตรการลงโทษทางแพ่งให้สำนักงาน ก.ล.ต. แจ้งให้พนักงานสอบสวนทราบด้วย

มาตรา ๙๘ มาตรการลงโทษทางแพ่ง ได้แก่

(๑) ค่าปรับทางแพ่ง



(๒) ชดใช้เงินในจำนวนที่เท่ากับผลประโยชน์ที่ได้รับหรือพึงได้รับจากการกระทำความผิดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๙๖

(๓) ห้ามเข้าซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลในศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล หรือเข้าผูกพันตามสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ดิจิทัลภายในระยะเวลาที่กำหนดซึ่งต้องไม่เกินห้าปี

(๔) ห้ามเป็นกรรมการหรือผู้บริหารของผู้เสนอขายโทเคนดิจิทัลหรือผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลภายในระยะเวลาที่กำหนดซึ่งต้องไม่เกินสิบปี

(๕) ชดใช้ค่าใช้จ่ายของสำนักงาน ก.ล.ต. เนื่องจากการตรวจสอบการกระทำความผิดนั้นคืนให้แก่สำนักงาน ก.ล.ต.

มาตรา ๙๙ ให้คณะกรรมการพิจารณามาตรการลงโทษทางแพ่งตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เป็นคณะกรรมการพิจารณามาตรการลงโทษทางแพ่งตามพระราชกำหนดนี้

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๑๗/๕ มาตรา ๓๑๗/๖ มาตรา ๓๑๗/๗ มาตรา ๓๑๗/๘ มาตรา ๓๑๗/๙ มาตรา ๓๑๗/๑๐ มาตรา ๓๑๗/๑๑ มาตรา ๓๑๗/๑๒ มาตรา ๓๑๗/๑๓ และมาตรา ๓๑๗/๑๔ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ มาใช้บังคับกับมาตรการลงโทษทางแพ่งตามพระราชกำหนดนี้โดยอนุโลม

#### บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๐๐ ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลที่ได้ประกอบธุรกิจอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับและเป็นธุรกิจที่ต้องขออนุญาตตามพระราชกำหนดนี้ หากจะดำเนินกิจการต่อไปให้ยื่นคำขออนุญาตตามที่บัญญัติไว้ในพระราชกำหนดนี้ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชกำหนดนี้มีผลใช้บังคับ และเมื่อได้ยื่นคำขออนุญาตแล้ว ให้ดำเนินกิจการต่อไปได้จนกว่าจะมีคำสั่งไม่อนุญาต

ผู้รับสนองพระราชโองการ  
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา  
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกำหนดฉบับนี้ คือ โดยที่ในปัจจุบันได้มีการนำคริปโทเคอร์เรนซี และโทเคนดิจิทัลมาใช้เป็นเครื่องมือในการระดมทุนผ่านการเสนอขายโทเคนดิจิทัลต่อประชาชน เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน รวมถึงนำมาซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนในศูนย์ซื้อขายคริปโทเคอร์เรนซีและโทเคนดิจิทัล แต่ยังไม่มีความหมายที่กำกับหรือควบคุมการดำเนินการดังกล่าวในประเทศไทย ซึ่งทำให้มีการประกอบธุรกิจหรือการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่อาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางการเงิน ระบบเศรษฐกิจของประเทศ และเกิดผลกระทบต่อประชาชนในวงกว้าง ดังนั้น เพื่อกำหนดให้มีการกำกับและควบคุมการประกอบธุรกิจและการดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัล และเพื่อรองรับการนำเทคโนโลยีมาทำให้เกิดการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน อันจะเป็นการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้ผู้ประกอบธุรกิจที่มีศักยภาพมีเครื่องมือในการระดมทุนที่หลากหลาย รวมทั้งประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องมีข้อมูลที่ชัดเจนเพียงพอเพื่อใช้ในการตัดสินใจ เกิดความโปร่งใสในการดำเนินการ และป้องกันมิให้มีการนำสินทรัพย์ดิจิทัลที่ไม่มีแหล่งที่มาที่ชัดเจนไปใช้ประโยชน์หรือกระทำการใดในลักษณะที่เป็นการหลอกลวงประชาชนหรือที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชญากรรม และโดยที่เป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ เพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้



## พระราชกำหนด

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๙)

พ.ศ. ๒๕๖๑

## สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร

พระราชกำหนดนี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชกำหนดนี้ เพื่อให้สามารถจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากเงินได้พึงประเมินที่ได้จากการถือหรือครอบครองโทเคนดิจิทัล หรือการโอนคริปโทเคอร์เรนซีหรือโทเคนดิจิทัล ซึ่งการตราพระราชกำหนดนี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกำหนดขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกำหนดนี้เรียกว่า “พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๖๑”

มาตรา ๒ พระราชกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (ซ) และ (ฌ) ของ (๔) ในมาตรา ๔๐ แห่งประมวลรัษฎากร “(ซ) เงินส่วนแบ่งของกำไร หรือผลประโยชน์อื่นใดในลักษณะเดียวกันที่ได้จากการถือหรือครอบครองโทเคนดิจิทัล

(ฌ) ผลประโยชน์ที่ได้รับจากการโอนคริปโทเคอร์เรนซีหรือโทเคนดิจิทัล ทั้งนี้ เฉพาะซึ่งตีราคาเป็นเงินได้เกินกว่าที่ลงทุน”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (ฉ) ของ (๒) ในมาตรา ๕๐ แห่งประมวลรัษฎากร “(ฉ) ในกรณีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๔) (ซ) และ (ฌ) ให้คำนวณหักในอัตราร้อยละ ๑๕.๐ ของเงินได้”

ผู้รับสนองพระราชโองการ  
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา  
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกำหนดฉบับนี้ คือ โดยที่ในปัจจุบันได้มีการถือหรือครอบครอง โทเคนดิจิทัล หรือการซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนคริปโทเคอร์เรนซีหรือโทเคนดิจิทัลซึ่งเงินได้จากกรณีดังกล่าว เป็นเงินได้พึงประเมินที่ต้องนำมารวมคำนวณเพื่อเสียภาษี แต่โดยที่ยังไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เพื่อการจัดเก็บภาษีเงินได้จากคริปโทเคอร์เรนซีหรือโทเคนดิจิทัลเป็นการเฉพาะเป็นเหตุให้รัฐไม่สามารถ จัดเก็บภาษีได้ครบถ้วน ดังนั้น เพื่อให้การจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในกรณีดังกล่าวเป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีความจำเป็นที่ต้องแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากรให้เหมาะสมและสอดคล้อง กับสถานการณ์ในปัจจุบัน และโดยที่เป็นกฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากรซึ่งจะต้องได้รับการพิจารณาโดยด่วน และลับเพื่อรักษาประโยชน์ของแผ่นดิน จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้